

tedenski mozaik

To, kar se je v začetku tega tedna zgodilo v Salzburgu ameriškega predsednika Geraldu Fordu, se res redko zgodi tudi v tem času, ko so postali številni državniški obiski malone vsakdanjost. Zgodilo pa se je tole: ko je Gerald Ford korakal po premičnih stopnicah iz letala proti ploščadi, kjer ga je pričakoval avstrijski zvezni kancler Bruno Kreisky s svojimi sodelavci, mu je nenadoma spodrsnilo in se je dobesedno pritrkljal po stopnicah na tla, kjer je obklesal v smešni pozi, oprt z rokami ob moker beton. Prvi trenutek ni nihče vedel, kaj se je zgodilo, nekateri so že mislili, da so bili priča atentatu, ko se je ameriški predsednik pobral (z odtrgano peto na čevlju) in se opravičil svojemu gostitelju z besedami: „Oprostite, žal mi je.“ Ta je to seveda razumel, tako kot novinarji, ki pa si kasneje na tiskovni konferenci niso mogli kaj, da bi predsednika vprašali, če ima morda na čevljih nameščene drsalke... nerodnost na najvišji ravni...

Tačas pa so v Braziliji sporočili, da bodo opravili - atomsko eksplozijo! Novica je odjeknila kot bomba in kako tudi ne bi, saj se je jedrski klub (v katerem so že ZDA, SZ, V. Britanija, Francija, LR Kitajska in Indija) s tem nevarno povečal. Uradni brazilski predstavnik je sicer zagotovil, da bodo eksplozijo opravili v „miroljubne namene“, toda to je vseeno kaj slaba tolažba. In kje so Brazilci dobili vso potrebno opremo ter načrte za izgradnjo atomske bombe. V ZDA, Sovjetski zvezi, Veliki Britaniji...? Ne! Dobili so jih v Zvezni republiki Nemčiji... kdaj bo pa počilo tu...?

Tako, kot je počilo včeraj v kaznilnici v Palermu, kjer so se uprli jetniki in vzeli za talce svoje čuvarje... zamenjane vloge...

TELEGRAMI

RIM - Italijanska firma Agip je sporočila, da je našla v Jadranskem morju novo ležišče plina, ki je oddaljeno 16 kilometrov od Riminija. Vrtna bo dajala približno 500.000 kubičnih metrov metana na dan, vendar je firma sporočila, da bodo šele potrebne nadaljnje raziskave, če bi želeli natančno določiti obseg in kvaliteto tega nahajališča.

Primeren izhod za vse

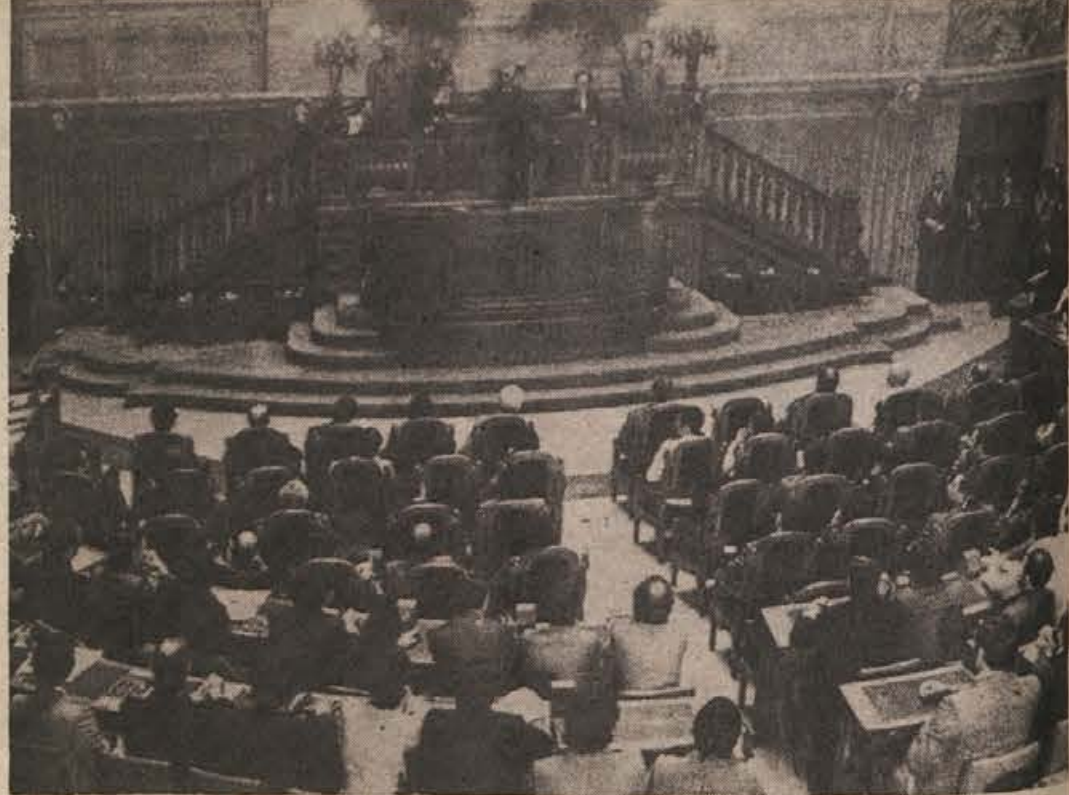
Premije in nadomestila blažijo udarce cen živil

Zahteve, naj bi cene živine in mleka rasle tako kot druge cene, se dolgo niso uresničile. Zvišanje teh cen ni tako preprosta stvar, kot se nekaterim zdi. Ne le zaradi zaščite življenjske ravni delavcev - zanje niso dolžni skrbeti le kmetovalci, kot so nekateri radi poudarjali - ampak tudi zaradi zaščite živinorejce in živinorejcev.

Sliši se čudno, pa je le res. V obrazložitvi osnutka zveznega zakona o premijah za mleko in živino ter kompenzacijah - nadomestilih dela cene - za sveže meso je bilo rečeno, da bi ob upoštevanju stroškov za prirajo mleka morala biti letošnja najnižja odkupna cena 90 par za toliščobno enoto. Stara cena, 65 par, bi se torej zvečala za 25 par ali za 38 odstotkov. Pri takih cenah mleka in mlečnih izdelkov bi se poraba gotovo zmanjšala, kar bi vplivalo tudi na zmanjšanje priraje mleka in odkupa. Ob težavah, ki so nastale pri pitanju in prodaji juncev in junic, bi se razmere v govedorejji še poslabšale. Zato se odkupna cena toliščobne enote zviša le za 13 par, 12 par pa bo dodano s premijo.

Predlagatelji zakona so podobno ocenili zvišanje cen ži-

vine in mesa. Pri izvozu je še veliko negotovosti in cene so nizke. Osnovno čredo živine pa je treba ohraniti in živinorejo še razvijati. Za to je treba skrbeti z družbenimi sredstvi. Izplačevanje premij, ki so veljale do 31. marca - 3 din za kg žive teže iz družbene in organizirane reje - bo podaljšano. Zvišajo se tudi zajamčene odkupne cene juncev in junic na 17,60 din, prašičev na 15,40 din in piščancev na 16,90 din. Pri takih odkupnih cenah bi se cene mesa zvečale poprečno za 23,5 odstotka. Predlagatelji zakona menijo, da bi take cene mesa bile previsoke in bi neugodno vplivale na porabo. Ta je bila že doslej sorazmerno nizka. Ob otežkočenem izvozu bi zmanjšana poraba doma še zvečala težave živinorejcev. Zato se bodo prodajne cene mesa, izra-

LIZBONA - Tukaj je začela zasedati portugalska ustavodajna skupščina, da bi pripravila novo ustavo in volitve za predsednika skupščine. Ob tej priložnosti je predsednik Costa Gomez, ki bo danes prispel na uradni obisk v Francijo, izjavil, da bo treba bolj zavzeto spoštovati sprejeta načela o demokratičnem razvoju in se manj ukvarjati s strankarskimi razprtjiami. Pri sedenjem je mislil očitno, na še vedno trajajoče nesporazume med socialistično in komunistično stranko Portugalske. Na sliki: Zasedanje portugalske ustavodajne skupščine v Lizboni. (Telefoto: UPI)

Iz zadnjega PAVLIHE

- Mojca, odpril Nocoj bova planirala, ker drugače v mojem podjetju ne morejo oddati formularja za plan, v katerem sprašujejo tudi za število dojenčkov...

čunane po navedenih odkupnih cenah, znižale za nadomestilo, ki ga bo dajala družba, in sicer za 1 kg svežega govejega mesa 3,15 din, svinjskega 3,95 din, piščančjega 2,40 din in ovčjega 3,20 din.

Sredstva za nadomestilo v ceni mesa se bodo zbirala iz zvišanega prometnega davka na indestrijsko blago, ki je bil že uveden.

Določanje novih cen živine, mesa in mleka torej ni preprosta stvar. Povezano je s premijami za živino in nadomestili za meso. Cene živine in mleka bi sicer lahko zvišali tudi brez tega. Visoke odkupne cene pa bi živinorejcem prinesle več težav kot koristi. Poraba bi se prav gotovo zmanjšala. Odkupovalcev bi bilo še manj kot lani in v preteklih mesecih. Kdo bi torej prodajal po visokih cenah?

Nekateri živinorejci bi gotovo opustili živinorejo in si poiskali drugo zaposlitev. Tak izhod bi bil le za posameznike, ne za živinorejo.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Egiptovski predsednik El Sadat je začel z diplomatsko ofenzivo, ki naj bi pomagala najti izhod iz bližnjevzhodne krize. Po dogovorih z jugoslovanskim predsednikom Titom na Brdu pri Kranju, se je sestal v Salzburgu z ameriškim predsednikom Fordom.

Če je bilo srečanje s Titom namenjeno predvsem iskanju načinov in možnosti, kako bi se neuvrščene države aktivneje vključile v iskanju izhoda in rešitve krize, je bilo srečanje s Fordom izrazit poskus zvedeti, kaj misli ameriška stran o problemu in kako se kani angazirati pri njegovi rešitvi.

Predsednik Sadat je že po jugoslovansko-egiptovskih razgovorih dejal, da želi od ameriškega predsednika odgovor predvsem na eno vprašanje. Tole: ali mislijo Združene države Amerike podpirati Izrael v njegovih sedanjih mejah ali v tistih pred junijsko vojno leta 1967? Od odgovora na to vprašanje, je dejal Sadat, je praktično odvisno vse, kajti če mislijo ZDA podpirati Izrael pri vztrajanju na sedanjih mejah (in torej tudi na okupiranem ozemlju), potem je vsaka politična rešitev nemogoča.

Iz krogov obeh delegacij, ki sta se sestali v Salzburgu, za zdaj še ni prišla novica, ki bi lahko osvetlila odgovor na to ključno vprašanje, toda precej drugih znamenj kaže, da so bili pogovori vendarle koristni in tudi vsaj deloma uspešni.

Hkrati je prišla vzpodbudna novica tudi iz Izraela, kjer je premier Rabin sporočil, da bo Izrael za polovico zmanjšal svoje oborožene sile na Sinaju ter jih umaknil nazaj. Kairo je to takoj ugodno komentiral in to se navezuje na optimistično ozračje po salzburških pogovorih.

V teh sicer niso dosegli Američani in Egipčani nikakršnega konkretnega sklepa ali rezultata, toda to nikogar ne moti, saj sestanek tudi ni bil predviden za kaj takega.

Obe strani sta želeli v Salzburgu samo otipati puls svojega sogovornika in se temeljiteje spoznati z najnovejšimi stališči ter predlogi, kar se posebej velja za predsednika Sadata.

Kljub temu, da je v zapleteni igri okoli Bližnjega vzhoda še veliko neznanih elementov in je nemogoče povedati, kako se bo položaj razvijal naprej, pa zmeren (ampak resnično zmeren) optimizem ni brez sleherne osnove.

Vsekakor pa lahko v naslednjem obdobju pričakujemo tudi večjo prisotnost neuvrščenih, kar bo direktna posledica pogovorov egiptovskega predsednika Sadata in njegovega gostitelja, jugoslovanskega predsednika Tita.

POKOL V SALISBURYJU

Rasistična policija je v glavnem mestu Rodezije Salisburju pobila trinajst, ranila pa več kot dvajset črncev, ki so pred poslopjem, v katerem je zasedalo vodstvo njihove orga-

Po srečanju Sadat - Ford

nizacije, vzklikali v podporo prizadevanjem za odpravo raznih razlik.

Ob tem so se začeli neredi, med katerimi je policija brez pomisleka začela streljati. Tako se je Sharpevillu (kjer je padlo 87 črncev) in drugim, manj znanim krajem rasnega nasilja, pridružil še Salisburju.

S tem skuša rasistični režim zatreti poskuse črnih prebivalcev (teh je v deželi okoli 5,5 milijona, medtem ko je belcev le okoli 250.000), da bi si izboljšali svoj politični in družbeni položaj, prav tako pa nekako pretrgati obroč, ki se vse bolj širi okoli te bele rasistične trdnjave po skorajšnji proglastitvi neodvisnosti Mozambika, donedavna portugalske kolonije.

Rodezija je novembra 1965 enostransko proglasila neodvisnost (do tedaj je bila dežela pod nominalno britansko upravo) in začela izvajati najbolj dosledno rasno razlikovanje.

Toda v ozadju tega vsekakor ni samo 250.000 belih Rodezijcev, marveč velikanski in vplivni zahodni kapital, ki se oskrbuje v Rodeziji z dragocnimi strateškimi surovinami, na primer s kobaltom, uranom, zlatom, vanadijem in drugimi.

Prav zaradi tega tudi nihče ne ukrene kaj odločilnega, da bi prenehalo belo nasilje v Rodeziji. Tega lahko pretrga očitno samo oborožen boj črnege prebivalstva - in ta se je po nekod tudi že začel.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

V začetku prejšnjega tedna so bili objavljeni obširni sklepi dveh partijskih forumov - predsedstva CK ZKJ in pa izvršnega komiteja CK ZKS - ki se odločno usmerjajo proti raznim nezakonitostim v gospodarskem poslovanju ter sploh proti neodgovornemu družbenemu ravnanju nekaterih. Predsedstvo CK ZKJ je na svoji 10. seji obravnavalo aktualne idejnopolitične probleme v zvezi s krepitvijo zakonitosti ter je ob tem v sprejetih sklepih opozorilo na smeri nadaljnje aktivnosti ter na naloge komunistov, organizacij in vodstev ZK v zvezi s tem.

Organizacije in vodstva ZK ter komunisti v družbenopolitičnih organizacijah, v samoupravnih, interesnih in družbenopolitičnih skupnostih si morajo nenehno in odločno prizadevati za to - je rečeno v sprejetih sklepih - da bodo vse OZD ter vsi subjekti gospodarjenja, pa državni, samoupravni in drugi organi zasnovali svoje delo ter poslovanje določeno na zakonskih in samoupravnih aktih, ter da bodo vsi tisti, ki bodo kršili dogovorjene pravne norme, nosili vso politično, moralno in kazensko odgovornost.

Treba se je, nadalje poudarjajo sklepi, najodločneje upirati vsem egoističnim, partikularističnim in podobnim stališčem, češ da je dovoljeno vse, kar je koristno za organizacijo združenega dela ali pa za občino, republiko, ali pokrajino - in to tudi tedaj, kadar takšno ravnanje pomeni kršenje veljavnih zakonov in samoupravnih norm. Takšne „koristne“ malverzacije se pogostoma izvajajo s soglasjem ali pa vsaj s tiho naklonjenostjo političnih in družbenih dejavnikov posameznega okolja. Te malverzacije je treba odločno preprečevati v vseh okoljih, saj to ni samo kršitev zakonitosti, marveč tudi neupravičeno prelivanje dohodka.

Zato, je poudarjeno v sklepih predsedstva CK ZKJ, je treba zaostri kazensko politiko ter predvideti nove ukrepe materialne in

druge odgovornosti za pravne in fizične osebe, ki kršijo zakonske in samoupravne norme ter ki delajo razne malverzacije. Enako stališče je izraženo tudi v sklepih izvršnega komiteja CK ZKS.

Sredi prejšnjega tedna so se v republiški skupščini sestali vsi pristojni odbori - vsega skupaj kar osem - da bi na skupni seji ocenili gospodarska gibanja ter skupno in splošno porabo v naši republiki v prvih treh mesecih letošnjega leta. Ocena, lahko rečemo, kljub določenim uspešnim rezultatom

mnenja glede te problematike. Posebej je poudarjeno, da je nujno, da se začnejo za uresničevanje letošnje razvojne politike zares dogovarjati vsi samoupravni subjekti - tako kot je to določeno že v ustavi - ter da z združenimi močmi zares prispevajo k uresničevanju načrtanega razvoja ter k uresničevanju sprejetih ali bodočih ukrepov.

Kritično oceno samoupravnega sporazumevanja o ustvarjanju in delitvi dohodka je prejšnji teden izreklo tudi predsedstvo republiških sindikatov - čeprav je res, da se po lanskem zaostajanju na tem področju letos le kaže določen napredek. Poudarjeno je bilo, da so neposredni proizvajalci še premalo vključeni v proces samoupravnega sporazumevanja ter da tudi še nimajo pravega lastninskega odnosa do ustvarjenega dohodka v OZD. Ob tem je bilo opozorjeno, da število kršitev posameznih določb samoupravnih sporazumov (glede delitve osebnih dohodkov) še vedno narašča. V skladu s sprejetimi sklepi predsedstva CK ZKJ naj bi začeli ostreje ukrepati proti takšnim kršiteljem sporazumov.

Združenje jugoslovanskih železarjev je prejšnji teden sprejelo zasnovano ZIS, po kateri naj bi v obdobju do leta 1985 z razvojem domačih metalurških zmogljivosti zagotovili Jugoslaviji za kritje domačih potreb za 9 milijonov ton izdelkov črne metalurgije. To naj bi dosegli predvsem s krepitvijo že sedanjih kapacitet, šele potem pa z gradnjo novih. To je pomemben sporazum - saj so lani jugoslovanske železarne zaradi zastoja v razvoju naredile samo za 2,8 milijona ton jekla. Letos bomo po načrtih izdelali za 3 milijone ton jekla.

Konec prejšnjega tedna je zvezna direkcija za rezerve živil sporočila, da bo do konca tega meseca prodajala zainteresiranim kupcem (na debelo) razne vrste globoko zmrznjenega mesa po znižanih cenah iz svojih rezerv. Po sklepu te direkcije bo nova prodajna cena (na debelo) za kilogram zmrznjenega telečjega mesa poprečno 20 din, svinjine 19 din, ovčetine 15 din, perutnine 17, govedine pa 17,5 dinarja za kilogram.

vec odgovornosti in zakonitosti

Letos bo mirenska Kolinska že ob odkupu ugotavljala odstotek suhe snovi v krompirju. Pridelek z 20,5 odstotka bodo odkupovali po 1,25 dinarja za kilogram. Pri odstopanju za 0,5 odstotka pa se bodo odkupne cene gibale za 3 pare navzgor ali navzdol. Na sliki: merjenje (Foto: Železnik)

Prejšnji teden so pod okriljem KS Žužemberk odprli razstavo kulinarčnih izdelkov in ročnih del, ki so jih pripravile tečajnice, ki jih je vodila predmetna učiteljica gospodinjstva Helena Mrzlikar. Na sliki: razstavo je odprl predsednik izvršnega sveta KS Stojan Jakovljevič.

30. maja so dijaki Centra srednjih sol iz Črnomlja preizkusili svoje obrambne sposobnosti. Zlasti dobro so se izkazale sanitetne ekipe, ki so hitro nudile pomoč „ranjencem“. Pri organizaciji obrambnega dneva je Centru srednjih sol pomagala črnomaljska garnizija.

S proslave tridesete obletnice osvoboditve 31. maja na Veliki Dolini. Zbralo se je nekaj sto domačinov in gostov, ki jim je spregovoril sekretar IK predsedstva CK ZKS. Na sliki ga vidite med poslušanjem kulturnega programa. (Foto: J. Teppey)

SEVNICA: DOLŽNIKI SO PREDVSEM DRUGOD

V torek, 3. junija, je zbor združenega dela sevnjske občinske skupščine na ločeni seji poleg pregleda zaključnih računov gospodarstva za lansko leto obravnaval tudi podatke o poslovanju v prvem letošnjem četrtletju. Na seji so sodelovali tudi direktorji OZD in TOZD ter predsednik in tajnik zbora združenega dela občinske skupščine Ljubljana-Siška, s katerim namerava sevnjsko gospodarstvo kasneje sodelovati. Sevnjsko gospodarstvo ni povzročitelj ne likvidnosti, saj kupci od drugod dolgujejo 105 milijonov dinarjev, medtem ko dolguje sevnjsko gospodarstvo le 95 milijonov. Osebnih dohodkov v sevnjski občini so najnižji v Posavju in so lani zaostajali za republiškim povprečjem iz leta 1973.

Sejmišča

BREŽICE: Za sobotni sejem v Brezicah je bilo značilno, da so rejci prignali samo mlade prašičke do treh mesecev starosti; naprodaj jih je bilo 747, prodanih pa 632 po 20-24 dinarjev kilogram žive teže. **NOVO MESTO:** Slabo vreme je precej spremenilo podobo novomeškega ponedeljkovega sejmišča. Rejci niso prignali niti enega repa goveje živine. Največ je bilo naprodaj prašičev, starih od 6 do 12 tednov (332), ter samo 17 prašičev v starosti od 3 do 6 mesecev. Prvi so veljali 400-500 dinarjev, drugi pa 510-680 dinarjev. Ker je bilo kupcev malo, je rejcem uspelo prodati le 82 prašičev.

Za prave krivce pa ne zvemo

9. sejo medobčinskega sveta ZKS Posavje so posvetili politični oceni gibanja gospodarstva v pokrajini v 1974 letu. Ugotovili so, da je dohodek lani naraščal hitreje kot v ostali Sloveniji. Tudi poraba je v minulem letu presegala republiško povprečje. Težave so bile še z akumulacijo, zlasti v brežiški in sevnjski občini. Zaloge in terjatve so se ponekod povečale tudi za dvakrat.

Položaj je postal kritičen: zaloge se čezmerno povečujejo

V Posavju ni bilo večjih izgub, nepokritih investicij pa na tem področju sploh niso imeli. Produktivnost sicer res ni naraščala skladno z resolucijami, vendar večjih mibtenj niso zabeležili. Položaj je postal bolj kritičen proti koncu leta. Zaloge materiala, polizdelkov in končnih izdelkov, zaloge v trgovinah in ter-

matve do kupcev so se tedaj močno povečale. Na seji so ugotovili, da produktivnost ne povzroča problemov, da pa nastajajo težave zato, ker trgovina nima denarja in ker podjetja ne morejo prodati svojih izdelkov. To gre delno na račun kreditne politike, delno pa na račun sistemskih vzrokov, ki jih bo treba odpravljati v vsaj državi.

Letošnje prvo tromesečje kaže na poslabšanje položaja, saj je kar šest delovnih organizacij zaključilo to obdobje z izgubo. Osebnih dohodki so bili v Posavju povprečno nižji od slovenskih, investicije pa malenkostne. Pojavlja se bojazen pred nadaljnjim zaostajanjem Posavja, če ne bo strožjih predpisov o investicijah. Slišati je bilo nezadovoljstvo nad tem, da v investicijski politiki nekatera območja in posamezne investicije pri nas različno obravnavajo, za glavne krivce nepokritih investicij pa nikoli prav ne izvemo.

Udeleženci so se dogovorili, da bodo v prihodnje za vse TOZD s sedežem matičnih podjetij zunaj občin zbirale zaključne račune in tako dobile realnejšo sliko gospodarstva v posavski regiji. Prisotni so se izrekli tudi za ustanovitev enotnega računalniškega centra v Posavju, da bi tako preprečili lokalistične težnje nekaterih organizacij.

F. HEDL

Naše bogastvo

Nezaupnica

Na tradicionalnem srečanju kmetov kooperantov, predstavnikov kmetijskih združenj in kmetijsko predelovalne industrije, ki je bilo 29. maja v obratu Kolinske na Mimi, so

govorili o tem, kam z zalogami predelane krompirja — krompirja v kosmičih, ki se nahaja v skladišču tovarne.

Direkcija državnih rezerv je z nam pecej nerazumljivo in nenavadno potezo na trgu povzročila precejšnjo zmešnjavo. Krompir je namreč izvozila v Nemčijo, ga tam dala predelati, izdelek pa pripeljala na naš trg in s tem povečala konkurenco. Mirensemu obratu je izlelek pire ostal v skladišču. Po dolgotrajnem moledovanju je direkcija državnih rezerv vendarle obljubila, da bo sčasoma prevzela predelan krompir.

Ta obljuba pa ni navdušila kmetijcev. Direktor kmetijske zadruge je ob tej „naslonitvi Kolinske na državo“ celo dejal na zboru, da ima več zaupanja v tovarno kot pa v sodelovanje z državnimi rezervami. „Naše kmete smo preusmerili v sodelovanje s to tovarno, zato želimo, da tako tudi ostane in da se samoupravno dogovarjamo vnaprej. Direkcija državnih rezerv bi se lahko nekega dne spomnila in ukrepala, kakor nam ne bi bilo prav,“ je pristavil.

Pa naj še kdo reče, da se zamisel o agroživilskih kompleksih ne uveljavlja!

Nova injekcija za še večje devizno varčevanje. Devizne vloge se zadnja leta povečajo približno za eno desetino na leto.

»Poklon« devizam

Ali pritekajo dragocene devize domov in kako je nasploh z deviznim varčevanjem, to zanima našo pokrajino še bolj kot druge iz enostavnega razloga, ker si sorazmerno mnogo njenih prebivalcev služi kruh na začasnem delu v tujini. Natančnih števil ni pri roki, toda dosti pove že podatek, da imajo slovenske manj razvite občine, med katerimi sta tudi dve dolenski, kar 25.000 zdomcev ali 41 odst. vsch.

— Pa tako vreme! Vsak dan ploha!

(Karikatura: Marjan Bregar)

Potemtakem bodo naši ljudje z velikim zanimanjem in odobravanjem sprejeli novico, da bo po novem zveznem odloku, ki bo začel veljati to soboto, 7. junija, devizno varčevanje še olajšano, pogoji še izboljšani. Ze od lanskega decembra naprej ni potrebno več potrdilo o izvoru deviz, devizne račune pa lahko odpirajo vsi državljani SFRJ, po novem odloku pa bodo vse obresti na devizne vloge izplačevali v devizah in ne več del v dinarjih. Z drugimi besedami povedano: devize bodo povsem obvarovane pred posledicami možne devalvacije dinarja. Odlok tudi določa, da bodo znašale obrestni vlog na vpogled 7,5 odst., vezanih vlog od enega do dveh let 9 odst., vezanih na več kot dve leti pa 10 odstotkov.

Verjetno bo kdo porekel, da je vse to delna diskriminacija za dinarske varčevalce, zlasti kar zadeva varnost pred devalvacijo. Vendar je očitno ta čas, ob tolikšnem primanjkljaju v zunanjetrgovinski menjavi, za deželo pomembnejše, da čim več v tujini zasluženih deviz usmeri v domače banke, v naše gospodarstvo. Koristi od tega, posebno še če vemo, za kako velike zneske gre, pač niso majhne.

M. L.

Niso bela vrana!

Delo je predzadnji torek objavilo članek, ki postavlja sevnjsko občino v dokaj čudno luč, kar zadeva obravnavo gradiva o bodočem pospeševanju razvoja manj razvitih območij. Človek bi po tem zapisu lahko sodil, da Sevnicanom za sodelovanje v Posavju ni kaj dosti.

Članek se sicer pravilno zavzema, da bi morali v vseh treh občinah nemudoma poskrbeti za javno razpravo, pri čemer pa ugotavlja, da je o tem gradivu razpravljal le brežiški občinski izvršni svet, v Krškem pa naj bi bili k sodelovanju „pozvali“ samoupravne interesne skupnosti. Resnica je drugačna. Tudi sevnjski izvršni svet je obravnaval gradivo, šlo je za razpravo na seji 8. maja. Zaradi te točke je potekala razprava celo v razširjeni sestavi z vsemi predsedniki izvršnih odborov interesnih skupnosti in vodji njihovih strokovnih služb.

Ko so v Sevnici gradivo prejeli, so ga nemudoma posredovali tudi delegacijam in krajevnim skupnostim. Sevnjski torej niso primer nesodelovanja ali mladenosti za ta samoupravni sporazum, ki pospeševanje manj razvitih prenaša iz nekdanjih občinskih meja v okvirje krajevnih skupnosti. Delovni ljudje sevnjske občine so se to pomlad domala soglasno odločili dati 3 milijone dinarjev za financiranje krajevnih skupnosti in negospodarske naložbe.

700.000 dinarjev je bilo že takrat predvidenih namensko za raziskave o možnostih gradnje industrijskih objektov v tako imenovanih korzanskih krajevnih skupnostih. Samoupravne skupnosti in delovne organizacije morajo po sklepu izvršnega sveta nemudoma prilagoditi svoje načrte možnostim, ki jih odpira gradivo tega samoupravnega sporazuma. Dvom je torej odveč!

A. Z.

BREZ VODE SAMO PLANINA

Krajevna skupnost Raka ima šest vodovodov: vodovod Raka, vodovod Sela, vodovod Dolga Raka — Podlipa, vodovod Cetine — Zabukovje — Gmajna, peti je Smednik in šesti Arduro. Zanje skrbijo vodovodne skupnosti okolišev, ki jih napajajo posamezni vodovodi. Brez vode je samo še vas Planina.

Kmetijski nasveti

Hvaležna pomočnica

Ni se pred leti zaman hvalila tvrdka Kemper na kmetijskem sejmu v Koelnu, da grede pobiralne prikolicice „za med“. Skorajda ni kmetijskega stroja, ki bi med kmetovalci, zlasti srednjimi in malimi, zbudil tolikšno pozornost in tako množično nakupovanje. Ta „val“ je zajel tudi naše kraje in z zadovoljstvom lahko ugotavljamo, da ima tudi na Dolenjskem že precej kmetov pobiralne prikolicice, to odlične delovne pomočnice.

Naprava je pravzaprav še mlada, če štejemo po letih. Dobri dve desetletji sta „mirili“, odkar je Nemeč Weichel izumil napravo za mehanizirano spravilo voluminozne krme, sveže trave, detelje ipd. Znana tvrdka Mengele, za njo pa tudi druge so začele množično proizvajati te nove kmetijske stroje, ki grede že vseskozi dobro v denar.

Prav pobiralna prikolicica je namreč omogočila uspešno gospodarjenje na kmetijah s travno krmno osnovo, s svojo praktičnostjo pa je olajšala delo (skupaj s še nekaterimi stroji) do take mere, da je mogoče hoditi v službo in obdelovati srednje veliko kmetijo, kar pri nas mnogi tudi delajo.

Seveda se je med proizvajalci prikolic vnel hud konkurenčni boj in koristno je, da kapec in uporabnik stroja pozna vsaj poglavitne zahteve. Najprej: bolje od univerzalnega, vsesplošno uporabnega priklopnika (prikolicice) je kupiti specialni pobiralni priklopnik, ki dela le eno opravilo, pa tisto dobro. Univerzalni pobiralnik sicer lahko še „rosi gnoj“, vendar je toliko dražji in je pametneje kupiti trosilec posebej, zlasti še v strojni skupnosti.

Strokovnjaki pravijo, da so za nakladanje sveže in uvele krme najboljše veržne in pehaiste potisne naprave, delno pa tudi rotacijske. Na to je treba gledati pri nakupu. Bolje je tudi, da ima pobiralnik trdno (fiksno) rudo, saj je v strmini bolj stabilen. Nasploh velja, da so najbolj primerni srednje veliki pobiralniki, uporabni za ravnino in hrib. Vleče ga lahko vsak standardni traktor, pa tudi manjši, ki pa iz drugih razlogov za kmetijo ni priporočljiv.

Inž. M. L.

credno je zapisati...

Nekaj mora res biti narobe, če ti novinarju direktor Inštituta za elektriško gospodarstvo in elektroindustrijo iz Ljubljane potisne v roke osnutek za novo elektrarno, rekoč: storite nekaj, pišite o zaslepljenosti, o zagledanosti v velike projekte — in o hkratnem zanemarjanju manjših, toda mnogih možnosti na področju pridobivanja iz leta v leto bolj dragocene energije!

Storite kaj!

Priznam, prvič sem tedaj slišal za osnutek termoelektrarne Kanižarica. Toliko razpravljano o srednjoročnem in dolgoročnem načrtovanju je že bilo, pa ne čuje nobenih besed o takih možnostih razvoja Kanižarica pri Črnomlju, ki je eden od perspektivnih, čeprav majhnih slovenskih premogovnikov! Osnutek, ki ga je lani pripravil Elektroinštitut „Milan Vidmar“, predvideva elektrarno moči 7 MW in to je menda premalo, da bi bilo o takih termoelektrarnah vredno izgubljati čas. Tak vtis imajo na inštitutu in razočarani so pravzaprav, da tako poniglavo ravnamo v naši megalomanski kratkovidnosti.

Zrno k zrnu — pogača! TE Kanižarica bi bila res majhna, porabila bi 40.000 ton premoga na leto in ob zdaj znanih zalozah premoga lahko obratovala vsaj 84 let, toda dala bi cenejšo, zlasti pa bolj zanesljivo energijo. Razbremenila bi daljnovid in povečala samostojnost v oskrbi z energijo v naši pokrajini, ki v vsem povojnem obdobju ni dobila niti ene elektrarne, čeprav ima zanje možnosti.

Kanižarica je primer, ki pa ni osamljen. Tudi Krko, ki ima v zgornjem toku velike padce, bi bilo mogoče energetsko izkoristi, ne da bi trpela njena naravna lepota — če bi zares imeli drugačen odnos do malih, toda pogostih možnosti, če bi se ravnali po tem, kar na primer Nemci označujejo z izrekom „Male ribe — dobre ribe“.

MARJAN LEGAN

Izpolniti...

(nadaljevanje s 1. strani)

čanja treh slovenskih šol iz Doline, Sv. Jakoba in Kočevja. V bogatem kulturnem programu te proslave, posvečene 30-letnici osvoboditve, so razen domačinov sodelovali tudi harmonikarji orkester glasbene šole Kočevje, zborček DOREMI in člani dramskega krožka osnovne šole Kočevje. Med gostje te prireditve je bil jugoslovanski konzul Marinko Kosor.

V soboto dopoldne so si člani kočevske delegacije ogledali še zloglasno uničevalno taborišče Rižarna v Trstu. V nedeljo popoldne pa so se udeležili še prireditev ob prazniku vira v Borštu.

J. PRIMC

V NEDELJO VESELICA

Gasilsko društvo Velike Poljane bo 8. junija praznovalo 65-letnico obstoja. Razen proslave bo še parada in veselica. Gasilci bodo ob tej priložnosti dobili nove uniforme. Za ples bo igral ansambel Franca Miheliča.

M. G.

Dvigniti se nad nastala navzkrižja

Med udeleženci »razčiščevalne« seje sveta ZK krajevnih skupnosti Žužemberk in Hinje tudi Franc Šetinc in Franci Šali s CK ZK Slovenije

Preveč napol izrečenega ali celo neizrečenega je ostalo po večurnem sestanku Zveze komunistov minul četrtak v Žužemberku, da bi bili lahko udeleženci povsem zadovoljni, ko so odhajali iz dvorane. Z grupaštvom, oportunističnostjo in sektaštvom, ki se je pojavljalo v preteklosti, tudi bližnji, in ki je slabilo moč subjektivnih socialističnih sil v Suhi krajini ter s tem oviralo razvoj, ni bilo obračunano tako, kot bi želeli. Če je sploh mogoče tako naglo, z enim sestankom presekati in iti mimo teh neželenih pojavov v političnem življenju.

Izhodišče so bile uvodne besede Franca Šetince, sekretarja IK predsedstva CK ZKS, ki se je osebno zavzel, da bi razprtije, ki imajo več vzrokov in več nosilcev ter so tudi izraz neustreznega političnega delovanja, spravili s sveta. Dal je celo vrsto napotkov, kako naj bi Zveza komunistov delovala v zahteynih razmerah, kakršne so suhokranjske, kjer politično delo in politična zavest nista dovolj razvita in sta bolj kot drugje izpostavljeni sovražnim težnjam, predvsem pojavom klerikalizma.

Franc Šetinc je poudaril, da je treba razširiti fronto socialističnih sil. Potrebno je politično mnogo več delati z ljudmi, zavzemati se je treba za vsakega človeka, tudi za tistega, ki nosi senco preteklosti, a mu je družba odpustila in mu dala nove možnosti. Zavrniti je treba samo tiste, ki imajo sovražne namene, teh

pa je sorazmerno malo. Premalo je neposrednega političnega dela z ljudmi, premalo se čuti politika v sleherni vasi. Vsakdo, posebno pa komunisti in vodilni delavci, so dolžni politično delovati. Zveza komunistov svoje politično delovanje lahko gradi na uspehih, doseženih v preteklem obdobju. Kljub težavam, ki so, in sorazmerni zaostlosti v primerjavi z bolj razvitimi predeli Slovenije lahko rečem, da je Suha krajina napredovala, kot ne bi v nobenem drugem sistemu. To je osnova, na kateri je treba graditi in za našo stvar – samoupravni socialistični pridobivati ljudi, zlasti mlade,“ je dejal Franc Šetinc.

Potrebno je odpraviti grupaštvo, ki je med ljudmi, sektaštvo v politiki do cerkve ter oportunističnost, ki slabi politično delovanje. Z odkritim, poštenim, komunističnim razčiščevanjem vzrokov za nastala navzkrižja

ja, ki so pogosto osebnega značaja, je treba doseči enotnost. To nalogo morajo čimprej opraviti v osnovnih organizacijah, kjer je mogoče bolj konkretno razčistiti stvari, potem pa vnaprej trajno bolj politično delovati.

Razprava, ki je sledila, je bila sicer bogata, vendar je prej spominjala na zbor občanov, kot na politični sestanek, kot je v svojem prispevku dejal Franc Šali, član IK predsedstva CK ZKS. V razpravo so posegli tudi predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij novomeške občine.

M. LEGAN

CESTA NI ODLAGALIŠČE

Pri republiški skupnosti za ceste ustanovljeni odbor za proslavo „Trideset let cest v Sloveniji“ je v proslavljanje vključil tudi akcijo za lepo podobo cest. Po mnenju odbora naj bi akcija zajela predvsem skrb za čistočo ceste, njene okolice, sprotno odstranjevanje odpadkov, čiščenje cestnišča in občestnih naprav, kot so parkirišča, počivališča, ter okolice, neglede na lastništvo zemljišč. Podobno skrb naj bi posvetili znakom, dreju ob cesti, ograjam, tablam itd., kar ni vzdrževano in kazi podobo. Odbor za proslavo je posebno priporočilo naslovil na izvršne svete občin, da bi vključili v to akcijo vse dejavnike, od krajevnih skupnosti do najrazličnejših izvajalcev del.

DOBREPOLJE: LETOS VODOVOD

Dobrepoljska dolina v zadnjem obdobju lepo napreduje. Letos bodo dokončali gradnjo vodovoda, ki bo veljal 15 milijonov, od tega so občani prispevali 5 milijonov v obliki samoprispevka. Gradnjo zdravstveni dom, ki bo veljal 3 milijone dinarjev, od tega bodo občani v obliki samoprispevka prispevali 700.000 din. Občani prispevajo velika sredstva še za posodabljanje ceste na svojem območju. Seveda to območje tudi gospodarsko napreduje. Stari obrati razširjajo proizvodnjo, odprta pa je tudi obrat Iskre v Predstrugah. Tako nekaj nerazvito območje s svojimi močmi in družbenimi prispevki vedno bolj napreduje, medtem ko so v predvojnih časih videli veljaki Dobrepolje le, kadar so jim bili k potrebnim njihovi glasovi pri volitvah.

J. P.

Strokovnjaki - v proizvodnjo!

Vinko Kastelic, družbeni pravobranilec samoupravljanja, v Sevnici

V ponedeljek je obiskal, kot smo kratko že poročali, sevniško občino Vinko Kastelic, družbeni pravobranilec samoupravljanja SRS. Najprej se je pogovarjal z družbenopolitičnim aktivom sevniške občine, kjer so ocenjevali odpre zoper oblikovanje TOZD v občini.

To sta pred meseci ocenjevali na skupnem zasedanju še občinska konferenca SZDL in občinski sindikalni svet. Na razgovoru s tov. Kastelicem so pregledali nadaljnje izvajanje akcije in ugotovili, da niti neurejena in nezaključena zakonodaja ne moreta biti v potuho tistim, ki zavirajo spreminjanje odnosov. Tov. Kastelic je dejal, da je minil čas političnega pričevanja. Za nadaljnjo akcijo so v pomoč tudi sodišča združenega dela.

Na popoldanskem razgovoru v sevniški Jutrjanjki, ki so se ga udeležili predstavniki družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih in poslovnih organov OZD in TOZD Jutrjanjka, so odkrito obravnavali pomanjkljivosti sedanje samoupravne organiziranosti v tem kolektivu. Rečeno je bilo, da morajo čimprej spreminjati samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev, tako da se bo dohodek, kot določa ustava, ugotavljal na ravni TOZD. Komercialno morajo ločiti iz TOZD Motiv.

Pomembna je ugotovitev, ki jo je navedel tov. Vinko Kastelic, da

morajo v TOZD ostati tisti strokovnjaki, ki so pomembni za neposredno proizvodnjo. Po njegovem mnenju je treba v TOZD združevati pamet in delo, sicer delavci ne bodo

mogli uresničevati svojih ustavnih pravic. V delovnih skupnostih služb naj bi ostali delavci, ki jih poznamo v klasični upravi, njihovo delo pa je pomembno za vso delovno organizacijo. Zanimivo je, da so sedaj v Jutrjanjki sprejeli vse pripombe, ki jih je že lani dala komisija za pregled samoupravnih aktov pri občinski skupščini.

A. Z.

Prejšnji teden je Novo mesto obiskala delegacija iz Makedonije, ki jo je vodil Boge Kumanovski, član sveta federacije in predsednik koordinacijskega odbora za krvodajalstvo pri RK SDL Makedonije. Z novomeškimi predstavniki občinskega odbora RK so se gostje pogovarjali o krvodajalstvu v novomeški občini, ogledali pa so si tudi novomeško transfuzijsko postajo. Na sliki: gostje med pogovorom. (Foto: Dušan Pezelj)

Pisma bralcev

Škoda, da avti ne stavkajo!

Moj sin se v vrtcu uči pesmico s takole vsebino:

„Medvedek ni bolan, medvedek je zaspan. Prišla je tiha noč, medvedek, lahko noč. Medvedek za smrči, se lunica smeji. Prišel je beli dan, medvedek, dober dan.“

Na isto melodijo sem jaz priredila tole pesmico:

„Moj fičo ni bolan, ampak on je Arnovčan. Odsel je v tiho noč, kriči: „Oj, na pomoč!“ Se v luknje zastrmi, se cestar mu smeji. Morda pa pride dan, da on bo maščevan!“

Fičo namreč, ne cestar. Kajti joj, prejoj, če bi tele naše uboge in vendar nepogrešljive pločevinaste skatlice lahko stopile skupaj in reklo: Tako ne gre več dalje! Ne gremo naprej, pa konec! In mleko bi morali nositi peš v Sp. Pohanco in otroci bi morali peš iz Pečic v Artiče v šolo in na tržnico v Brežice bi s kolezi vozili kmetijske prideleke in avto iz Dubravice ne bi hotel po pušje h kooperantom... In sploh... Ljudje, kakšna škoda, da avti ne stavkajo!

Kdo je temu kriv? Pa kaj bi to! To je vendar že tako oguljeno vprašanje...

ERNA ROŽMAN

Vsi smo materji

Dopolilne misli k članku »Srečanje je mimo«

Kaže, da sem s prispevkom „Srečanje je mimo“ močno razburkal duhove, resnici na ljubo pa je treba dodati, da ga je urednik tudi precej skrajšal. To pa bistva stvari ne spremeni, kajti senovske in boštanjske amaterje je predvsem prizadela misel o preživelih besedilih in pa dejstvo, da je bil prispevek nepodpisan. To sem storil iz enostavnega razloga: nisem hotel biti pristranski kot režiser „konkurenčne“ gledališke skupine, kot predsednik posavskega odbora Združenja gledaliških skupin Slovenije pa sem vendarle bil dolžan napisati nekaj o našem srečanju, saj drugi novinarji in dopisniki niso poznali celotnega dogodka.

Ne bi želel znova razvneti polemike, kajti za to bo mesto na razširjeni seji našega področnega odbora in na letni skupščini Združenja gledaliških skupin Slovenije, ki bo v soboto, 7. junija, v Sentjurju, kar bi navedel le nekaj dejstev o tem, kako se že četrto leto trudimo za kvalitetnejši in bolj organiziran razmah amaterskega gledališkega snovanja v Posavju. Ne bi našteval ugodnosti, ki jih imajo včlanjene skupine, omenil bi le izvedbo kvalitetnih seminarjev za režiserje, maskerje in lutkarje, omogočali pa smo tudi udeležbo na republiških seminarjih, vendar se jih režiserji letos uprizarjenih del niso udeleževali. V drugo smo organizirali Srečanje gledaliških skupin Posavja, zagotovili spominske plakete, skupne gledališke liste, plakate in denarne nagrade v višini 2.000 dinarjev. Le dva ali trije člani odbora smo iz golega „ljubiteljstva“ oskrbeli obisk pri predstavah in pismeno o njih obvestili republiško žirijo.

Žal moram ob tem znova ugotoviti, da kljub prizadevanjem ni bil dosežen kvalitetnejši napredek, predvsem kar zadeva izbor del. Besede o dobrem obisku, navdušenju občinstva in malem izboru igralcev me ne morejo prepričati, kajti sam

sem se v 20 letih, odkar se s tem delom ukvarjam, prepričal o naspornem, saj sem režiral tudi v mnogo manjših krajih, kot sta Boštanj in Senovo. Čas gre vendar naprej, mentorji skupine pa se moramo usposabljanje, da bomo tudi v „preživelem“ besedilu našli kaj za sedanjega gledalca, da ga bomo vzgajali! Zato imamo vso pravico krajšati in prirediti tekst, da ne bo ostal zgolj „del narodove zgodovine“.

Vsi smo materji in od predstave do predstave rastemo, biti pa moramo tudi samokritični, če želimo slediti tej rasti; namenoma sem se zato izognil nadrobno, saj bomo o kvaliteti morali na naših delovnih sestankih še in še govoriti.

VLADO PODGORŠEK

NITI ENEGA BELOGARDISTA!

Leta 1973 je izšla knjiga Boj Belokranjcev avtorja Rudija Vogriča. V tej knjigi so tudi podatki, ki zgodovinsko niso resnični. Pisec piše, da sta vasi Gornji in Dolnji Suhor pri Vinici sodelovali z okupatorjem in da je partizanska vojska v teh vaseh zaplenila živino in vse premičnine, kar sploh ni res. Nič ni bilo nobenega belogardista, pač pa je bilo v partizanih 19 vaščanov, kar je glede na velikost vasi in število prebivalcev veliko.

Sprašujemo se, kje je Vogrič dobil te podatke. Take očitne neresnice nas žalijo. Zavedati se moramo, da take knjice prihajajo v roke tudi mladini, ki bi morala biti pravilno seznanjena z zgodovinskimi dejstvi.

FRANC ROŽMAN
G. Suhor 11
Dragatuš

Po svečani seji in kulturnem programu 24. maja v Šeskovem domu je bil v avli osnovne šole Kočevje svečan sprejem pionirjev v ZSM. Letos je bilo sprejetih 238 članov. Na sliki: podeljevanje članskih izkaznic novim mladincem. (Foto: Jure Podržaj)

Mihael Starc

Boleče je v naših srcih odjeknila vest o smrti Mihaela Starca. Četudi je zadnja leta živel daleč od rodne vasi Brega, smo ob njegovi smrti začutili praznino, saj smo izgubili človeka, obdarjenega z najboljšimi lastnostmi, človeka, ki smo ga ljubili zaradi njegove marljivosti in priskrbenega odnosa do soljudi.

Rad bi ob slovesu povedal vse o njegovem notranjem bogastvu, a besede so premalo, rebrebre so, da bi izrazile našo bolečino. Vendar moram reči, da Mihael Starc ni prešel; v naših srcih je ostal kot dragocen spomin, ki vedno znova jasno zasveti in nam pomaga razumeti človeka. S svojimi dejanji si je v naših srcih postavil najtrajnejši spomenik, ki ga ne preraste mah, ki ni mrzli kamen z groba, ampak živ vzor nam in bodočim rodovom.

Za njim žalujejo vinogradi, ki jih je pomagal okopavati, žalujejo polja, žalujejo številni prijatelji in znanci. A v bolesti nas tolaži misel, da bo kot spomin živel z nami, ko bomo ustvarjali tisti svet, ki ga je tako ljubil – naš kmečki svet.

MLADI DOPISNIKI NA POKLJUKI

Tisti dopisniki Pionirskega tednika, ki smo poslali predloge za reportažo ali že dalj časa dopisujemo, smo bili od 25. do 28. maja na izletu na Pokljuki. Stanovali smo v prijaznih sobah v „Sport hotelu“, kjer smo se tudi zabavali. Imeli smo tudi pohod po partizanski Pokljuki. Ob koncu pohoda nam je komandant tamkajšnje čete Milče Jerneje pripovedoval o bojih v tistih krajih. Na Pokljuki smo posneli cel Pionirski tednik in oddajo Pokaži, kaj znaš. Ti trije dnevi mi bodo ostali v spominu kot eno najlepših doživetij.

DUŠANKA HRIBAR
o. š. SENTRUPERT

Mamice so za stare običaje

Župnik pa ne!

Uredništvo lista je po pošti prejelo naslednji dopis, ki ga objavljamo brez komentarja:

„Molimo za starše kateri otroke pošiljajo na folklorne vaje namesto v cerkev. Oče naš, ki si v nebesih...“ se je glasila molitev župnika neke farne cerkve v Beli krajini v soboto, 17. maja, pri večernem cerkvenem obredu. Enako se je ponovilo v nedeljo in ponedeljek, 18. in 19. maja.

Po končanem obredu v ponedeljek se je pred cerkvijo razvila razprava med verniki o tem, ali ima župnik prav ali ne. Prevladalo je mnenje mamic, starih mamic in babic, ki so tudi same nekaj nosile bele obleke, po katerih je dežela dobila belo ime, da župnik nima prav. Kajti narod, ki pozabi svoje kulturno bogastvo, preneha biti narod. Če ima župnik rad svoje vernike, potem mora spoštovati tudi njihove navade in običaje, ki so stari toliko kot živelj v tistem kraju.

Župnik ni naročnik Dolenjskega lista, toda upamo, da bo ta članek vseeno prebral. Če bo še naprej tako molil, bo imel verjetno po vsakem nadaljnjem očitnem poškodbah narodnih običajev. To, kar so ljudje podedovali, bodo tudi očevali zanemarili. Pa naj bo to župniku prav ali ne!

ZLATA POROKA

31. maja sta se v Novem mestu drugič, tokrat zlato, poročila Alojzija Šušek in Franc Blazič z Velikega Slatnika 5.

Vrnitev. Koliko radosti in upanja združuje v sebi ta beseda za vse tiste, ki so se ob koncu vojne, po štirih letih izgnanstva, spet srečali z domovino in začeli svobodno življenje v opustošenih domovih. Prebivalce Posavja so Nemci 1941. leta množično izganjali. Tisti, ki so jih poslali v Srbijo in na Hrvaško in tisti, ki so sami pobegnili k prijateljem, so bili srečnej-

ši od večine, ki je preživela izgnanstvo brez bratske toplote. Vsaka družina je doživela svojo Kalvarijo, svoj roman brezdomstva. Spomini na tiste dni še vedno živijo. O grenkem slovesu od doma in vrnitvi v svobodno domovino pričajo tudi tile trije zapisi, ki jih priobčujemo pred 7. junijem, dnevom slovenskih izgnancev.

Jok ni nikogar ganil

Antonija Repovž iz Šentjanža morala v izgnanstvo s hromo staro materjo

Tončki Repovž, snažilki v šentjanški osnovni šoli, se še danes orosijo oči, kadar spregovori o svoji izgnanski poti. Še preden je morala prek Rajhenburga (njih so vtaknili še v barake ob prog) s popolnoma hromo staro materjo, stričevo nosečo ženo s štirimi malčki, je v domačem kraju doživela mnogo hudega. Takrat je imela 15 let, brat pa leto manj. V Mariboru so ji strileca ustrelili kot talca, drugega strica so ugonobili v Auschwitzu. To je bil zanjo še toliko večji udarec, ker je bila pri teh ljudeh pravzaprav v reji.

so ga dobili s to skrinjico in ga dolžili, da je prekupčevalec. Kot dekletce sem nemškega poveljnika in prevajalca rotala na kolenih, naj mi izročita svetinjo, vendar me še poslušati nista hotela!"

Na pot izgnanstva so najprej pogrnili hromo staro mater ob devetih dopoldne. Tončki in leto mlajšemu bratu so do 14. ure dovolili, da sta zavila najnujnejše. Po treh dneh Rajhenburga so jih v zaprtih živinskih vagonih poslali v bavarski Werishaffen. Lesenega kolesja stare mame (nekakšno invalidski voziček) vojaki niso mogli spraviti skozi vrata vagona. Eden ga je slednjič brnil po nasipu. A glej si nemško temeljitost: voziček je prišel za njimi, po drugi strani pa je mater navkljub vsemu hudemu čakal pri nemških bolničarkah na končni postaji pravi voziček! Preden so krenili na pot izgnanstva, so jim Nemci popolnoma zagrenili življenje. "Neki večer je prišel v našo hišo v temno zeleno obleko opravljen Štajerec. Zahteval je mater, teh Kosov". Povsem neprizadeto ji je zabrusil, da so njenega Pepeta ustrelili pet minut pred polnočjo. Ustil se je, da je bil za takega bandita strel predober, češ da bi živemu morali rezati jermene s hrbta."

ALFRED ŽELEZNIK

Človeka spoznaš v nesreči

Studeneč pri Sevnici je vas, kjer so pred vojno ljudje živeli predvsem od kmetijstva. Skoraj bi lahko na prste prešteli tiste, ki so se vozili na delo v bližnjo Sevnico, in pa dijake, ki so obiskovali gimnazijo ali pa bližnjo meščansko šolo v Krškenu. Zato je vladala povsod revščina in malo je bilo hiš, v katerih so imeli kruh vse leto. Poznal sem družine, ki so hodile pogostokrat zelo zgodaj spat, da so tako prihranile obrok hrane. Bili pa so tudi taki, ki so hodili naskrivaj na svojo njivo, ko je zorel ječmen, in s škarjami strigili klasje. Doma so potem v kavnih mlinčkih mleli zrnje, da bi se po dolgem času še pred žetvijo do sitega najedli.

pritrjevali tak listek tudi na vhodna vrata naše hiše.

Pot v izgnanstvo je bila za nas zelo dramatična. Na hitro smo zbrali nekaj najnujnejših potrebščin, jih ponoči naložili na voz in odšli. Vse to se je odvijalo kakih 100 metrov od policijske postojanke, ki je bila v župnišču. Voznik je bil Jože Mrgole mlajši, doma z Dolg, jaz pa sem bil njegov spremljevalec.

Takratni šolski upravitelj Jože Juranič je v svojo ženo Poldko, ki so jo pozneje zverinski umorili domobranci neke pri Šmarjeti in s svojimi sodelavci, med katerimi naj omenim le Zefko Jenetovo, poskrbel za hrano za vse begunce, ki so stanovali v šoli. Pogostokrat nas je obiskoval, se z nami pogovarjal in nas tolažil. Bil je v pravem pomenu besede človek. Po nekaj dneh bivanja v šoli, smo se naselili v cerkveni hiši in tam živeli do konca vojne.

Nemci so kmalu po prihodu pokazali svoj pravi namen. Šola, ki je bila vsem v ponos, je ostala zaprta. Župnika so gestapovci aretirali, ga zaprli v rajhenburški grad ter ga nato izgnali v Slavonsko Požego. Takoj so popisali prebivalstvo, da bi tako hitreje uresničevali svoj načrt za uničenje naroda. Spominjam se, kako se je moj oče razburjal, ko mu je Nemec iz popisne komisije očital, zakaj je pribežal 1929. leta iz Primorske v Jugoslavijo, zakaj ni ostal še dalje tam, kjer je bil dotlej. Ni mu smel odgovoriti, vendar ga je mučila misel; zakaj so pa Nemci prišli v Jugoslavijo?

Bila je na pol temna noč. Tiho je pogljal voličke in z vozom smo krenili čez cerkveni travnik na glavno cesto. Verjetno so takrat policisti že spali, kajti nikogar ni bilo naokoli. Z vozom sva potovala skozi vasi Zavratac, Veliko in Malo Hubanjico in se bližala Otrresku, ki je bil že na italijanski strani, v tako imenovani Ljubljanski pokrajini. Pri Mikoličevih na Mali Hubanjici sva še vprašala, kako je na meji. Rekli so nama, da po vsej verjetnosti ne bova imela ovir, ker Nemci patrolirajo večinoma podnevi in da so tega dne že bili na obhodu meje.

In da bi bili hkrati vsi deležni okupatorjevih "dobrin", so se nekega dne pojavili plakati, na katerih so Nemci razglasili izselitev v Šlezijo. S temi plakati so zelo zbegali ljudi, ki lastnim očem niso mogli verjeti, da je kaj takega sploh mogoče. "Ali bomo resnično dobili v tujini vse povrnjeno? Kdo bo popisal naše imetje in ocenil vse, kar bomo pustili?" so se spraševali. Nekateri so začeli klati prašiče, kokoši in prirejati skupno s sosedi zadnje večerje v svoji domovini, kakor so jih imenovali. Zopet drugi so v bojazni pred neznanim usodo delali še bolj kot prej, da bi pravočasno pospravili poljske pridelke in jih dali v popis ter ocenitev.

Končno smo se vsi srečno sešli pri Bovhanovih na Otrresku. Pravijo, da človeka najbolje spoznaš v nesreči, in res je tako! Bovhanovi, ki so živeli s številno družino v majhni, leseni in s slamo kriti hiši, so nas nadevno prijazno sprejeli, čeprav smo se takrat prvič videli. Vsi smo jedli iz ene skledice in nihče nas ni vprašal, koliko dni bomo ostali pri njih. Med tem je moj oče iskal stanovanje in delo. Po nekaj dnevih brezupnega življenja se je vrnil domov dobre volje. Povedal je, da se bomo naselili v bližnjem kraju, na Telčah. S solzami v očeh smo se poslovili od Bovhanovih in odšli.

Moj oče je bil takrat pomožni uslužbenec na občinskem uradu Studeneč. Po napovedani izselitvi je moral hoditi z nemškimi policisti po okoliških vaseh in kazati tiste hiše, iz katerih so ljudje že zbežali v izgnanstvo. Pri takih hišah so Nemci pritrtili na vhodna vrata listek, da je vse zaplenjeno. Verjetno so bili nemški policisti nemalo začudeni nad iskrenostjo mojega očeta, ko so

Na Telčah smo se začasno vselili v šolsko učilnico, ki je bila zasilno preurejena za sprejemanje beguncev.

SLAVKO SMERDEL

izgubil, bi si lahko potešil vsaj prvo lakoto. Najstarejši Ivan je imel tedaj petnajst let, jaz enajst in najmlajši, Ferdo, štiri.

Oče je razdrlo kolo in ga po delih zložil v zaboj, prepričan, da mu bo prišlo prav, kjerkoli že bomo. S seboj smo vzeli še posteljino, boljše posodo in fižol, da bi si ga skuhal v sili. Svinjo smo prodali Nemcem, kravo pa odvezano pustili v hlevu. Dobro smo ji nastlali in ji pripravili vode in krme za več dni. Mamin brat jo je takoj po tistem odpeljal v Pavlovo vas na Pišečko. Kravo smo po vojni z velikimi sitnostmi dobili nazaj. Ko smo jo čez štiri leta pripeljali do hiše, je brez opozorila krenila na domače dvorišče.

Naj se povrnem spet nazaj v čas, ko smo zapuščali dom. Prtljago smo morali odnesti do glavne ceste. Pri Zajčih v Stari vasi nas je naložil tovornjak in odpeljal v Brestanico. Spali smo na grajskih hlevih in si že prvo noč nabrali ogromno bolh. Tretji dan smo z železniškim transportom krenili dalje. Pred odhodom so nas po zvočniku pozvali, naj oddamo živilske nakaznice in zadržimo le kupone za milo. Seveda opozorila niso vsi ubogali. Ti so si potem v Nemčiji lahko kupili kruh.

Najprej smo se ustavili na Saškem. Otroke in stare ljudi so z osebnimi avtomobili odpeljali v taborišče. Matere so zagnale strašen jok, saj so reve mislile, da jih bodo ločili od otrok. Na srečo se to ni uresničilo. V prvem taborišču smo bili tri mesece, v drugem, prav tako na Saškem, šest tednov, v tretjem, na Spodnjem Bavarskem, pa šest mesecev. Od tam so nas poslali na delo h kmetom. Oče in mati sta pri nemškem gospodarju oskrbovala živino v hlevu, Karel in Ivan sta prav tako pomagala na kmetiji, mlajši trije pa smo obiskovali šolo.

Domov smo se vozili dva meseca. Na pot smo odšli v najhujši zmedi. Potovali smo z dvema vozovoma, ker sta se nam pridružila še dva Gorjenca. S seboj smo peljali dva pujska, kokoši, muco in zajce. Kuhali smo na prostem, prenočevali po senikih. Krmo za živali smo si naprosili ali pa smo si jo vzeli na skrivaj, večinoma ponoči.

Domu smo našli podrtijo. Hiša je bila brez oken in skoz odprtine so silile vanjo koprive. Dvorišče je bilo razkopano in spremenjeno v strelske järke. Kako prav so nam prišle domače živali, ki smo jih pripeljali s seboj v opustošeni dom! Začeli smo vse znova. Težko je šlo, a bili smo na svojem."

JOŽICA TEPPEY

S POPOTNICO V NEZNANO

„Trgatev je šla h koncu, in ker doma nismo imeli vinograda, nam je mati v naše veliko veselje končno le dovolila paberkovati. Bila je nedelja. Ko smo se otroci tisto popoldne vrnili z obhoda po vinogradih, smo našli mamovo vso objokano. Med tem, ko nas ni bilo, je zvedela, da se moramo v treh dneh pripraviti za pot v izgnanstvo.“

Vsega tega se Danica Benkovič iz Dramlje na Bizeljskem spominja, kot bi bilo včeraj. Za hip se zamisli in že nadaljuje:

„V hiši so se začele mrzlične priprave. Mati je poklala kokoši in jih spekla za popotnico. Vsem petim otrokom je sešila majhne nahrbtnike iz močnega platna in vanje naložila jedače za na pot. Če bi se bil kdo

VPIS V GOSTINSKO ŠOLO!

ŠOLSKI CENTER ZA GOSTINSTVO
GOSTINSKA ŠOLA
NOVO MESTO

razpisuje za šolsko leto 1975/76 vpis večjega števila učencev v prvi razred

ZA POKLIC KUHAR IN NATAKAR

Šolanje traja tri šolska leta in obsega: teoretični pouk, praktični pouk in strokovno prakso.

Pogoji za vpis v prvi razred gostinske šole so:

- končan 8. razred osnovne šole,
- starost do 18 let,
- telesna in duševna sposobnost za poklic kuharja oziroma natakarja.

Za vpis naj se kandidati pisмено prijavijo najkasneje do 25. 6. 1975 na obrazcu 1,20, ki ga je izdala Državna založba Slovenije in ga lahko kandidati kupijo v knjigarnah in papirnicah. Prijave za sprejem je treba kolkovati z 2,00 din. Prijavi za sprejem naj kandidati priložijo:

- originalno spričevalo o končanem 8. razredu osnovne šole,
- zdravniško spričevalo,
- izpisek iz rojstne matične knjige in
- dopisnico z naslovom za odgovor.

V zvezi z izdajo zdravniškega spričevala je potrebno, da zdravstveni organi opravijo pregled, ki ustreza zahtevam gostinske panoge. Vsi učenci lahko prejema v času praktičnega pouka in strokovne prakse, kot tudi v času teoretičnega pouka nagrade oziroma štipendije v skladu z načeli o nagrajevanju učencev gostinske panoge na našem področju in določili samoupravnega sporazuma o štipendiranju.

Učenci, ki nimajo možnosti stanovati v Novem mestu, lahko zaprosijo za sprejem v Dijaški dom Majde Šilc, Novo mesto, Kristanova 60. Vpisovanje v dom je istočasno kot v šolo. Podrobnejše informacije daje Šolski center za gostinstvo, Novo mesto, Društveni trg 1, telefon 21-527.

VPIS V TEHNIŠKO SREDNJO ŠOLO

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN PRODUKTIVNOST DELA,
NOVO MESTO
Ulica talcev 3/II, telefon 21-319

RAZPISUJE:

1. VPIS V 1. RAZRED LJUBLJANSKIH TEHNIŠKIH ŠOL ZA MLADINO - dislocirani oddelki:
 1. GRADBENE TEHNIŠKE ŠOLE
 2. TEHNIŠKE ŠOLE ZA KEMIJO
 3. TEHNIŠKE ŠOLE ZA LESARSTVO
- Odprli bomo po en oddelk navedenih strok. V vsak oddelk bomo sprejeli po 30 učencev. Pogoji za sprejem so:
1. uspešno končana osemletna osnovna šola s pozitivno oceno iz tujega jezika;
 2. kandidat ne sme biti starejši od 18 let in mora biti telesno in duševno sposoben za študij izbrane stroke;
 3. prednost pri sprejemu bodo imeli učenci z boljšim učnim uspehom v osnovni šoli. Za sprejem v oddelk Gradbene tehniške šole bo tudi preizkus znanja iz slovenščine in matematike, če bo kandidatov z enakim uspehom več, kot je razpisanih mest.

Kandidati naj za sprejem izpolnijo predpisane obrazce, ki jih je izdala Državna založba Slovenije (obr. 1,20) in naj jih kolkovane z 2,00 din državne takse oddajo v tajništvo zavoda.

Prijavi je treba priložiti originalno spričevalo o dokončani osemletni osnovni šoli in izpisek iz rojstne matične knjige. Kandidati za vpis na gradbeno tehniško šolo morajo priložiti tudi zdravniško potrdilo.

Sprejemanje prijav bo 20., 21., 23., 24. in 25. junija 1975 od 8. do 14. ure v tajništvo zavoda.

2. VPIS V DISLOCIRANI ODDELEK GRADBENE DELOVODSKE ŠOLE ZA ODRASLE.

Vpišejo se lahko absolventi poklicne gradbene šole, ki imajo najmanj 3 leta prakse v gradbeni stroki. Pouk bo vsak dan v dopoldanskem času.

Prijave na obrazcu 1,20, kolkovane z 2,00 din državne takse, originalno spričevalo o končani poklicni gradbeni šoli in potrdilo o opravljeni praksi bo tajništvo zavoda sprejemalo do 20. avgusta 1975.

Oddelk bo šola odprla, če se bo prijavilo dovolj kandidatov.

vsak četrtek
DOLENJSKI LIST

GIMNAZIJA NOVO MESTO

GIMNAZIJA NOVO MESTO,
Cesta herojev 5, Novo mesto
bo v šolskem letu 1975/76 sprejela

- v 1. RAZRED SPOLOŠNE SMERI 60 UČENCEV IN
- v 1. RAZRED PEDAGOŠKE SMERI 60 UČENCEV.

POGOJI ZA VPIS:

Prijavijo se lahko učenci, ki so osnovno šolo končali vsaj z dobrim uspehom, se učili angleškega ali nemškega jezika in niso starejši od 18 let. Prednost imajo učenci z boljšim uspehom.

Kandidati za pedagoško smer morajo biti telesno in duševno popolnoma zdravi in imeti posluš za glasbo in petje. Drugi tuji jezik bo v enem oddelku vsake smeri francoski, v drugem pa ruski. Izbor drugega jezika bo upoštevan v okviru navedenih možnosti in ga je treba navesti v prijavi.

Kandidati naj oddajo do 20. 6. 1975 prijavo za vpis, kolkovano z 2,00 din, priložijo originalno šolsko spričevalo o končani osnovni šoli, izpisek iz rojstne matične knjige in dopisnico z naslovom. Nepopolne prijave ne bodo upoštewane.

O sprejemu bodo učenci obveščeni od 25. do 30. 6. Učenci, ki nimajo stanovanja v Novem mestu, lahko istočasno s posebno prošnjo zaprosijo za sprejem v Dom Majde Šilc, Novo mesto, Kristanova 60.

ŠOLSKI CENTER KRŠKO

OBJAVLJA VPISOVANJE

- V 1. LETNIK TEHNIČNE STROJNE ŠOLE (DO 70 UČENCEV),
- V 1. LETNIK TEHNIČNE ELEKTRO ŠOLE - ŠIBKI TOK IN JAKI TOK (DO 70 UČENCEV),
- V 1. LETNIK POKLICNE KOVINARSKÉ ŠOLE (DO 70 UČENCEV).

Učenci, ki se bodo vpisali na eno izmed navedenih šol, naj pošljejo takoj po končanem 8. razredu na naslov: Šolski center Krško, Hočevarjev trg 1, 68270 Krško, naslednje dokumente: prošnjo na obrazcu 1,20 s kolkom za 2 din, spričevalo 8. razreda, zdravniško spričevalo in dopisnico s svojim naslovom.

V prošnji mora biti navedeno, na katero šolo se učenec vpišuje (TSS - strojna, TSS - elektro, PŠ).

Učenci, ki se vpisujejo na poklicno šolo, morajo poslati tudi učno pogodbo, ki so jo sklenili z organizacijo združenega dela in zasebnim obrtnikom. Za vpis na PŠ ni obvezna pozitivna ocena iz tujega jezika.

Učenci, ki bi želeli stanovati med šolanjem v dijaškem domu, naj pošljejo posebno prošnjo na naslov: Dijaški dom, 68270 Krško.

Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST

NOVO MESTO

objavlja prosti delovni mesti

2 STROJEPIŠKI
za delo na IBM stavnihih strojih.

Dvoizmensko delo, nagrajevanje po učinku (osebni dohodki od 2.200 do 3.000 din).

POGOJ za zasedbo delovnega mesta je dobro obvladanie desetprstnega sistema pisanja na pisalni stroj. - Trimesečno poskusno delo.

Oglasite se osebno ali pošljite pisмено ponudbo na naslov: ČZP DOLENJSKI LIST, NOVO MESTO, p. p. 33

KMETIJSKI ŠOLSKI CENTER GRM, NOVO MESTO

razpisuje vpis v šolsko leto 1975/1976:

1. V PRVI RAZRED TEHNIŠKE KMETIJSKE ŠOLE – 35 UČENCEV.
Šolanje traja štiri leta.
Prijava sprejemamo do 29. junija.
2. V PRVI RAZRED POKLICNE ŠOLE ZA KMETOVALCE – 30 UČENCEV
Šolanje traja dve leti in je namenjeno tisti mladini, ki namerava gospodariti na svojih kmetijah. Pouk je v zimskih mesecih, praksa pa tudi v poletnem času.
Prijava sprejemamo do konca avgusta.
3. V PRVI RAZRED POKLICNE ŠOLE ZA KMETOVALKE – GOSPODINJE – 30 UČENK
Šolanje traja dve leti in je namenjeno kmečkim dekletom, ki nameravajo po šolanju ostati doma kot kmečke proizvajalke in gospodinje. Pouk je v zimskih mesecih.
Prijava sprejemamo do konca avgusta.

Pogoj za sprejem v vse tri šole je uspešno končana osnovna šola.

Prijavi na obrazcu 1,20 je treba priložiti:

- a. originalno šolsko spričevalo osemletke,
- b. izpisek iz rojstne matične knjige,
- c. zdravniško spričevalo,
- d. kolek za din 2.00.

Interesenti za bivanje v internatu naj se prijavijo v Dijaški dom Majde Šilc v Novem mestu.

PROSTA UČNA MESTA!

GOSTINSKO PODJETJE

FIGOVEC LJUBLJANA

Ob Ljubljani 24

s svojimi delovnimi enotami:

Gostilno KR PAN, PIVNICO FIGOVEC, GOSTIŠČEM ZAJČJA DOBRAVA, GOSTILNO KRIM, KEGLJIŠČEM – KOPALIŠČEM KODELJEVO IN BIFEJEM KODELJEVO

RAZPISUJE NASLEDNJA UČNA MESTA:

- 4 za poklic NATAKAR,
- 4 za poklic KUHAR.

Pogoj za sprejem: uspešno končana osemletka.

Podjetje nudi:

- učno nagrado,
- regresirano prehrano,
- delovno obleko,
- stanovanje v internatu,
- regres za dopust.

Prošnje za sprejem v uk pošljite na naslov uprave.

Vse, ki nam bodo poslali prošnje, bomo vabili na osebni razgovor.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Izvršilni odbor skupščine

SAMOUPRAVNE SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE NOVO MESTO

razpisuje po pooblastilu skupščine delovno mesto

DIREKTORJA

delovne skupnosti (strokovne službe) (ni reelekcija)

Kandidat mora poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo, zaželena je družboslovna, pravno-upravna ali ekonomska smer,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delovnih mestih,
- da ima organizacijske sposobnosti za uspešno vodenje.

Kandidat mora biti družbeno-politično neoporečen.

Prijavi morajo kandidati predložiti dokaze o izpolnjevanju predpisanih pogojev.

Rok prijave je 15 dni po razpisu.

Vlogo naslovite na Komunalni zavod za zaposlovanje, Novo mesto, Glavni trg 7, z oznako „Razpis direktorja“.

ŠTIPENDIJE

„OBČINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST TREBNJE

razpisuje kadrovske štipendije za študij na naslednjih šolah:

- PEDAGOŠKA GIMNAZIJA
- SREDNJA VZGOJITELJSKA ŠOLA
- PEDAGOŠKA AKADEMIJA ZA SMERI:
 - razredni pouk
 - matematika-fizika
 - fizika-tehniški pouk
 - glasbeni pouk
 - likovni pouk, tehniški pouk
 - slovenščina
 - telesna vzgoja
 - ortopedagogika.

Višina štipendije se določi na podlagi učnega uspeha po družbenem dogovoru o izvajanju štipendijske politike.

Prošnja mora biti izpolnjena na obrazcu 1,65 DZS. Prošnji priložite:

- prepis zadnjega šolskega spričevala
- potrdilo o premoženjskem stanju družine (izdaja ga davčna uprava občine)
- mnenje šole.

Prednost imajo prosilci z boljšimi uspehi. Upoštevali bomo le prošnje z območja občine Trebnje.

Rok za oddajo prošnji je 30 dni po objavi razpisa.

ŠTIPENDIJE!

PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE AGRARIA export-import BREŽICE

razpisuje za leto 1975 naslednje štipendije.

1. eno štipendijo na EKONOMSKI FAKULTETI – komercialna smer,
2. eno štipendijo na PRAVNI FAKULTETI
3. štiri štipendije na dveletni VRTNARSKI ŠOLI MEDLOG PRI CELJU.

Kandidati pod 1 – 2 morajo k obrazloženi prošnji za dodelitev štipendije (obrazec 1,65) priložiti spričevalo o dokončani srednji šoli in potrdilo o osebnih dohodkih staršev. Prednost pri izbiri bodo imeli študenti iz višjih letnikov navedenih šol.

Kandidati pod tč. 3 morajo predložiti prošnjo za dodelitev štipendije na obrazcu 1,65 in potrdilo o predvidenem končnem učnem uspehu osnovne šole.

II. objavlja PROSTA UČNA MESTA

1. PET UČNIH MEST ZA TRGOVINO Z ŽIVILI;
2. DVE UČNI MESTI ZA TRGOVINO TEHNIŠKE STROKE;
3. ENO UČNO MESTO ZA AVTOMEHANIKA;
4. ENO UČNO MESTO ZA MESARJA – SEKAČA;
5. DVE UČNI MESTI KLAVNIČARJEV.

Pogoji:

- od 1 – 3: dokončana osnovna šola z najmanj dobrim uspehom
- pod 4: dokončana osnovna šola
- pod 5: dokončanih 6 razredov osnovne šole

Prošnje sprejema splošni sektor do vključno 15. junija 1975.

PROSTA DELOVNA MESTA!

ISKRA, IEZE,
TOZD UPORI
ŠENTJERNEJ

objavlja prosti delovni mesti:

1. VODJA SLUŽBE KVALITETE
2. VODJA PROGRAMA ZA RAZVOJ STROJNE OPREME

Pogoji:

Pod 1.

- visoka izobrazba elektrotehnike (šibki tok), 4 leta prakse ali
- višja izobrazba iste smeri, 6 let prakse,
- aktivno znanje enega svetovnega jezika

Pod 2.

- visoka izobrazba strojne smeri (konstrukcijska smer), 4 leta prakse ali
- višja izobrazba iste smeri, 6 let prakse,
- aktivno znanje enega svetovnega jezika

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi.

LICITACIJA!

SKUPŠČINA OBČINE ČRNOMELJ

Oddelek za gospodarstvo in finance

razpisuje javno licitacijo za prodajo naslednjih nepremičnin

1. Stavba bivše osnovne šole v Rožnem dolu pri Semiču, stoječo na parc. št. 155 stavbišču 204 m² in parc. št. 2695/1 travnik 4429 m² ter parc. šte. 2695/2 njiva 426 m², vse vpisane pri vl. št. 312 k. o. Pribiše. Izklicna cena znaša 40.970,00 din.
2. Zemljišče parc. št. 4787/6 pašnik v velikosti 681 m², vpisana pri vl. št. 447 k. o. Talčji vrh. Izklicna cena znaša 5,00 din po m² zemljišča.

Licitacije se lahko udeležijo fizične in pravne osebe pod enakimi pogoji.

Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti 10 % vaščino od izklicne cene.

Licitacija bo v četrtek dne 12. 6. 1975 ob 8. uri v mali sejni sobi SOB Črnomelj.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve občinske skupščine Novo mesto

RAZPISUJE naslednja vodilna delovna mesta:

1. RAVNATELJA GLASBENE ŠOLE MARJAN KOZINA NOVO MESTO
2. RAVNATELJA OSNOVNE ŠOLE ŠMARJETA
3. RAVNATELJA OSNOVNE ŠOLE ŽUŽEMBERK

Pogoji: Poleg splošnih pogojev morajo kandidati imeti še:

- pod 1. visoko ali višjo izobrazbo glasbene smeri, 5 let pedagoške prakse, strokovni izpit iz prosvetne stroke in vidne pedagoške, umetniške ali znanstvene uspehe;
- pod 2. in 3. pogoj po 89. členu zakona o osnovni šoli.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah ter s kratkim življenjepisom je treba poslati v 15 dneh po objavi razpisa Komisiji za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve občinske skupščine Novo mesto.

EKONOMSKO ADMINISTRATIVNI ŠOLSKI CENTER NOVO MESTO

objavlja r a z p i s za šol. leto 1975/76

za VPIS v 1. razred EKONOMSKE SREDNJE ŠOLE in za VPIS v 1. razred UPRAVNO-ADMINISTRATIVNE ŠOLE

NA EKONOMSKO SREDNJO ŠOLO BOMO SPREJELI 64 UČENCEV,
NA UPRAVNO-ADMINISTRATIVNO ŠOLO PA 32 UČENCEV.

Šolanje na obeh šolah traja 4 leta.

Pogoji za sprejem so:

1. uspešno končan 8. razred osnovne šole,
2. pozitivna ocena iz tujega jezika,
3. starost do 18 let,
4. kandidati za upravno-administrativno šolo morajo imeti zdrave oči in roke.

Prošnja na obrazcu 1,20, ki mora biti kolkovana z 2,00 din, je treba oddati v času od 16. do vključno 20. junija 1975.

Priložiti je treba:

1. originalno spričevalo o končanem 8. razredu osnovne šole,
2. izpisek iz rojstne matične knjige,
3. dopisnico z naslovom učenca,
4. kandidati za upravno-administrativno šolo morajo prošnji priložiti zdravniško potrdilo, da imajo zdrave oči in roke.

Sprejemnih izpitov ne bo, prednost pri sprejemu bodo imeli učenci z boljšim uspehom.

Učenci, ki nimajo možnosti stanovati v Novem mestu, lahko zaprosijo za sprejem v Dijaški dom Majde Šilc, Novo mesto, Kristanova 60. Vpisovanje v dom je istočasno kot v šolo.

VPIS V ZDRAVSTVENO ŠOLO!

ZDRAVSTVENA ŠOLA NOVO MESTO

V prvi letnik bomo sprejeli 70 učencev(-enk), in sicer:

1. V ODDELEK ZA MEDICINSKE SESTRE AMBULANTNO-BOLNIŠKE SMERI 35 UČENCEV(-ENK),
2. V ODDELEK ZA MEDICINSKE SESTRE OTROŠKE SMERI 35 UČENK.

Pogoji za sprejem:

- končana osemletka s pozitivno oceno iz tujega jezika,
- telesno in duševno zdravje (zdravniško spričevalo)
- čim boljši uspeh v osnovni šoli.

Za vpis v šolo se morajo kandidati prijaviti s kolkovano prijavo (2,00 ND) za vpis v šolo (obrazec 1,20), ki jo dobe v knjigarni.

Prijavi za vpis morajo priložiti:

- originalno spričevalo o končani osnovni šoli,
- zdravniško spričevalo,
- rojstni list,
- kuverto z znamko za 3,00 din in točnim naslovom.

Rok za vložitev prijav je do 23. junija 1975. Po končanem razpisu dobe učenci na svoj naslov obvestilo o sprejemu in vabilo na razgovor.

Učenci, ki v Novem mestu nimajo možnosti stanovanja, lahko zaprosijo za sprejem v dijaški dom Majde Šilc, Novo mesto, Kristanova 60. Vpisovanje v dom je istočasno kot v šolo.

ZDRAVSTVENA ŠOLA

Ulica talcev 3 a

Novo mesto

po sklepu zbora delovne skupnosti objavlja prosto delovno mesto

Pogoj:

TAJNICE

- končana štiriletna ekonomska ali administrativna šola
- poskusna doba 3 mesece.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjenih pogojih pošljite v 15 dneh na naslov Zdravstvena šola Novo mesto.

STAVBNA ZEMLJIŠČA!

V OBČINI KRŠKO

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Krško razpisuje na podlagi 10. do 12. čl. zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Ur. list SRS, št. 42/66 in št. 20/71)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo delno urejenih stavbnih zemljišč po zazidalnem načrtu Spodnji Grič ter stanovanjske soseske Videm.

Na zemljiškem kompleksu Spodnji Grič se oddaja 61 parcel za gradnjo družinskih stanovanjskih hiš z oznako 1 do 65, razen parcel z oznako 54, 55, 56 in 57, na zemljiškem kompleksu Videm pa 17 parcel z oznako 1 do 18 razen parcele št. 13. Površine parcel so od 590 do 1200 m².

1. a) Izklicna cena za pravico uporabe zemljišča znaša 25,00 din za 1 m² zemljišča;
- b) stroški priprave zemljišča (načrti, odškodnine, lokacijska dokumentacija, administrativni stroški) znašajo 16,00 din za 1 m² zemljišča.
2. a) Javni natečaj bo na kraju samem dne 10. junija 1975, in sicer na zemljiškem kompleksu Spodnji Grič ob 8. uri, na kompleksu stanovanjske soseske Videm pa ob 10. uri;
- b) ponudbe v zapečatenih ovojnicaх bo sprejemala komisija na dan natečaja na kraju samem.

Zazidalni načrt, pravilnik zazidave, spisek in površine posameznih parcel in ev. informacije lahko dobijo interesenti vsak dan od 8. do 12. ure pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško, CKZ 12, telef. št. 71-507.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Krško

kultura in izobraževanje

Križ na izpitu

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije in strokovni odbor za folkloro sta vsem, ki so se v aprilu udeležili tečaja za folklorne pesmi in ples v Ljubljani, poslala navodila za naloge, ki jih morajo izdelati za končni izpit.

Cveto Križ iz Kočevja, ki se je tudi udeležil tega tečaja, je izdelal zahtevno nalogo, ki vsebuje podroben opis postavitve njegove folklorne skupine na oder in odhod z nje, melodije in besedilo, skice in glasbeno spremljavo, za katero je pripravil zasedbo brez pomoči strokovnjakov.

Cveto Križ

Po uspešno opravljenem ustnem zagovoru pred komisijo oziroma strokovnim odborom za folkloro v Ljubljani bo Cveto Križ edini izprašani vodja folklorne skupine v Kočevju.

Križ želi vzgojiti ljudi, ki bi se odločili za študij plesov in bili sposobni voditi mladino, da bi v folklorne ples ohranili in da bi v Kočevju nastala dobra folklorna skupina, ki bi lahko nastopala v vseh večjih krajih naše domovine. Učenje folklorne zabave, pač pa garaško delo, ki ga mora opravljati redno poleg dela v službi. Zato bo lahko prvi samostojni nastop folklorne skupine pripravil šele prihodnje leto spomladi.

VILKO ILC

Brežiški pevski zbor DPD Svoboda bratov Milavcev bo proslavil 10-letnico ustanovitve. Pod vodstvom Franca Baškoviča bo slavnostni koncert v brežiskem gradu v soboto, 7. junija. Na proslavi, katere pokrovitelj je Miloš Poljanšek, predsednik skupščine slovenske kulturne skupnosti, bo sodeloval tudi Slovenski oktet.

Ko so orgle zapele Bacha, Mozarta

Orgelski večer v Kostanjevici veliko doživetje za kraj in obiskovalce - Izredna akustika opatijske cerkve prišla do polne veljave

V obnovljeni opatijski cerkvi v kostanjevskem gradu so se po 190 letih spet oglasile orgle. To je bilo v soboto, 31. maja ob 19. uri, kko je znani slovenski virtuoz Hubert Bergant začel prvi orgelski večer. S tem se je pričela tudi ena največjih prireditelj dvajsetih, jubilejnih prireditev Dolenjskega kulturnega festivala.

Naj takoj pristavimo, da so temu zares edinstvenemu kulturnoumetniškemu dogodku prisostvovali ljubitelji resne glasbe od blizu in daleč, da je bilo obiskovalcev toliko, da jih je morala dobra tretjina stati, in da so ga s svojim obiskom počastili tudi nekateri ugledni javni družbenopolitični in kulturni delavci. Omenimo pa naj tudi to, da je orgle Dolenjskemu kulturnemu festivalu posodil italijanski industrialec iz Vidma.

Clerembaultovi skladbi „Caprice“ je sledil Bach. Njegove pesmi sta ob orglah izmenoma peli solistki ljubljanske Opere – sopranistka Nada Vidmarjeva in altistka Bogdana Stritarjeva. Šele zdaj je prišla akustična opatijska cerkev do popolnega izraza. Glasovi orgel in obeh pevk so se harmonično zlivali in se prelivali pod gotosko-baročno arhitekturo, ko so se po Bachu zvrstili J. Haas, O. Messiaen, M. Roger in W. A.

Mozart. Bergant je koncert končal z Bachovo „Toccatom in fugo v d-molu“.

Za obiskovalce je bil ta orgelski večer izjemno umetniško doživetje, za samo Kostanjevico pa kulturni dogodek, ki ga

bodo prav gotovo vpisali na častno mesto v kroniko.

I. Z.

Za bolj usklajeno delovanje

Zavod za kulturno dejavnost in ZKPO naj bi se postopoma združila

Po dveh neuspešnih poskusih se je na seji skupščine kulturne skupnosti Novo mesto, ki je bila v ponedeljek, 26. maja, zbralo dovolj delegatov, da je bila skupščina sklepna. Delegati so obravnavali in sprejeli več splošnih aktov: statut, poslovník in finančni načrt, ki zagotavlja potrebna sredstva za redno delo tistih dejavnosti, ki so za razvoj kulture pomembna, čeprav seveda z veliko mero racionalne uporabe in trošenja.

Na seji so kritično spregovorili tudi o dosedanjih nepravilnostih, ki so botrovale dvakratni nesklepčnosti. Ugotovili so, da nekaj krivde za to nosijo tudi delegacije same, oziroma slabo obveščanje med delegati.

Ob zaključku seje so se delegati seznanili s predlogom izvršnega odbora o poenotenju kulturne politike ter ta predlog tudi podprli. Gre za postopno združevanje Zavoda za kulturno dejavnost in ZKPO. Zavod naj bi se kot delovna skupnost vključil v ZKPO in izvajal določene kulturne naloge po nalogu izvršnega odbora ZKPO. S tem bi se kulturne dejavnosti odvijale usklajeno ter z

manjšo mero komercializma, ki je bil opazen v delu Zavoda za kulturno dejavnost. Predlog podpirajo tudi politične organizacije novomeške občine. Brez dvoma gre za korak naprej v integracijskih procesih v kulturnih institucijah, s čimer bo dosežena večja programska povezanost in usklajenost kulturnih dejavnosti.

MIM

RAZSTAVA MLADIH FOTOGRAFOV

2. junija so na osnovni šoli „Katje Rupena“ v Novem mestu člani šolskega foto krožka odprli razstavo fotografij pod naslovom „V naši domovini pod svobodnim soncem“. Na razstavi, ki bo odprta samo še danes, so bili na ogled izrezki iz časopisov, ki so objavili njihove fotografije, ter izvirne fotografije na temo mladosti, narave, ekološke krize in Novega mesta.

JEREBOVCI PRED JUBILEJEM

Slavnostni koncert ob 30-letnici moškega pevskega zbora „Dušan Jereb“ bo 21. junija v Novem mestu. Sodeloval bo pobrateni zbor Grafika iz Ljubljane. Na ta dogodek se novomeški zbor skrbno pripravlja. Med drugim bo pripravil tudi brošuro, ki bo prikazovala njegovo rast od ustanovitve do danes. V jubilejnih letu bodo jerebovci, ki imajo za seboj že 2.018 nastopov, peli še na številnih koncertih na Dolenjskem in posebej delovnih kolektivoma Novoteksa in Pionirja.

»Samorastniška beseda«

Knjižico z deli literatov iz trebanjske občine bodo predstavili na otvoritvi tabora

Trebanjska kulturna skupnost je dala te dni v tisk „Samorastniško besedo“, publikacijo, ki bo objavila literarna dela piscev iz te občine: Franca Režuna, Daneta Breznika, Barice Videčnik, Anice Zidar in Alenke Majerle. Uvodno besedo je napisal prof. Jožko Zupan iz Sentruperta, likovno pa je knjižico opremil Luciano Resčič, likovni pedagog na trebanjski osnovni šoli.

Kot je povedal Stane Peček, tajnik trebanjske kulturne skupnosti, je spored za „Dneve kulture in umetnosti“ sicer že v celoti utrjen in znan. Tako bo v tem času še razstava del mladih likovnih talentov, srečanje pevskih zborov iz občine, dvoje debatnih večerov, od katerih bo prvi posvečen kulturi in umetnosti med NOB in danes, drugi pa naivi kot likovni smeri in gibanju. Za konec „Dnevi kulture in umetnosti“ so predvideli slovesen zaključek tabora z večerom operne prvakije in trebanjske rojakinje Vilme Bukovec.

I. Z.

podčrtano

Na sejah kulturne skupnosti, Zveze kulturno-prosvetnih organizacij in na drugih mestih, kjer je beseda o kulturni dejavnosti, nemalokrat slišimo, kako potrebno je in že skrajni čas, da začnemo kulturno politiko načrtovati in izvajati enotno, da naposled izrinemo iz prakse dvo ali več tistosti, da bo sosed vedel, kaj pripravlja sosed v sosednji sobi itd.

Kako škodljiva je več tistost, se je zlasti v Novem mestu pokazalo že večkrat. Posledica tega je bila, da smo imeli v posameznih obdobjih prehuho koncentracijo prireditev, vmes pa hudo sušo. Vse to bi odpadlo ali se vsaj ublažilo, ko bi si organizatorji med seboj izmenjali programe ali vsaj koledarje prireditev, ki so jih načrtovali. Največkrat sta si bila v laseh Zavod za kulturno dejavnost in ZKPO.

Več tistosti bje konec

Da bi odpravili vsaj en vir več tistosti, so v Novem mestu predlagali reorganizacijo Zavoda za kulturno dejavnost. Kot se je dalo izvedeti, je ta zamišljena tako, da bi zavod formalno razformiral, delovna skupnost pa bi šla v sedanjih sestavi pod okrilje ZKPO. Čeprav je slišati tudi nasprotna mnenja, le kaže, da bi bila predlagana rešitev možna in zanimiva. Ni dvoma, da bi bila zmožna ZKPO prevzeti malone vso dejavnost, ki jo zdaj opravlja zavod, od gledaliških abonmajev do baletne vzgoje. Primerno organizacijsko obliko pa bi prav gotovo lahko poiskali tudi za kino, ki deluje zdaj pri zavodu.

Seveda je dan, ko naj bi uresničili zamisel, težko predvideti. Za zdaj je na dlani le to, da bi bila nakazana rešitev smotna. Že zato, da bi s sestankov poslednje hodili slabe volje zavolje več tistosti.

J. JUST

ŠOLA MARJANU KOZINI

Ob 30-letnici osvoboditve in 10-letnici smrti skladatelja Marjana Kozine bo priredila novomeška glasbena šola jutri ob 20. uri v Domu kulture glasbeni večer. V prvem delu bodo učenci na posameznih instrumentih izvajali Kozinove skladbe, v drugem delu pa se bodo občinstvu predstavili zbor cecilvilka leta 1955, izdali pa so jo dijaki in dijakinja takratne nižje gimnazije v Sentejmerju. Seveda izhaja list zdaj v lažjih okoliščinah kot včasih, ko so ga sodelavci pisali kar z roko.

JUBILEJ ZBORA BRATOV MILAVCEV

Brežiški moški pevski zbor DPD Svoboda bratov Milavcev bo v soboto, 7. junija, proslavil 10-letnico delovanja. Za jubilejni koncert, ki bo v dvorani brežiškega gradu, pripravljajo deset pesmi, v drugem delu sporeda pa bo pel Slovenski oktet. Svoje uspehe bo zbor razrazil tudi v posebni brošuri, ki bo izšla za jubilej. Zbor DPD Svoboda bratov Milavcev ima za seboj več kot 250 nastopov, uspešno je pel doma in na gostovanjih ter sodeloval z drugimi amaterskimi zbori.

MLADI POJO

V novomeškem Domu kulture bo 7. junija občinska revija pionirskih in mladinskih pevskih zborov iz novomeške občine. Sodelovanje je že prijaviilo dvanaest zborov. Nastopajočim pevci bodo letos prvič podelili značke kulturno-prosvetnih organizacij. Poslej bodo značke podeljevali vsem, ki bodo kakorkoli sodelovali v kulturni dejavnosti, še zlasti pa za nastope na glasbenih, likovnih, literarnih, dramskih in podobnih prireditvah, ki jih organizira ZKPO.

PLJUČKA-PLJUČK, JETRCA-JETRC, TODA: LEDVIČKE-LEDVIČK

Pogosto slišimo v gostinskih lokalih, da imajo na voljo: pljučka, jetrca, ledvička. Enake oblike lahko beremo tudi na cenikih. Vendar moramo reči, da sta pravilni le prvi dve obliki (pljučka, jetrca), medtem ko se mora tretja oblika glasiti: ledvičke, torej: Ledvičke so sveže, dobre, drage ipd. Zakaj tako?

Besedi pljučka in jetrca sta pomanjševalnici in sta nastali iz samostalnikov pljuča, jetra. (Pljuča so zdrava. Jetra so bolna.) Samostalnika sta srednjega spola, rabita se samo v množini, zato je njuna množinska končnica v imenovalniku –a. Isto velja tudi za njuni pomanjševalnici pljučka, jetrca. Tretji samostalnik iz navedene skupine pa je ženskega spola in ima tudi edninsko obliko (ledvica, ledvice), vendar se običajno uporablja v množini: Ledvice so zdrave, otekle načete itd. Ta samostalnik pa se v pomanjšani obliki glasi: ledvičke (ne: ledvička), torej: Ledvičke so dobre, sveže, drage itd.

KDAJ UPORABLJAMO ŠTEVNIK EN, KDAJ E DENP

V uredništvo pogosto dobivamo sestavke s podobnimi stavki:

„Lovec pa je od leta 1970 in je en izmed treh kandidatov.“

Napisati bi bilo treba seveda: Lovec pa je eden izmed teh treh kandidatov.

Števnik en, eden se uporablja takole: Samo en vojak se je rešil. Samo eden se je rešil. En vojak je brez roke, eden brez noge. – Oblika en se uporablja poleg samostalnika, če pa samostalnik izpustimo, rabimo obliko eden. (Isto velja za nedoločni zaimek noben-nobeden: Noben človek ne ve tega. Nobeden ne ve tega.)

B-r.

Mali kulturni barometer

GOSTUJEJO S KOMEDIJO USTINOVA – 9. junija ob 20. uri bodo na novomeškem odru gostovali igralci KUD France Prešeren iz Trnovca v Ljubljani. Igrali bodo komedijo Petra Ustinova „Komaj do srednjih vej“, ki jo je režiral Jože Vozny.

MAKEDONSKI KULTURNI DNEVI V SLOVENIJI – Od nedelje do predvečerašnjim se je v Ljubljani in nekaterih drugih krajih vrstilo več prireditev pod skupnim naslovom „Dnevi kulture mladih iz SR Makedonije v SR Sloveniji“. Spored likovnih, dramskih, filmskih in glas-

benih prireditev je pripravila skupina 30 mladih makedonskih umetnikov. Tako je občinstvo v Ljubljani lahko obiskalo večer makedonskega kratkega filma, spoznalo gledališko – dramsko ustvarjalnost na gledališkem večeru, v Postojni pa prisluhnilo večeru mladih makedonskih ustvarjalcev poezije, dramatikov in glasbenikov.

GRAFIČNI BIENALE – V ljubljanski Moderni galeriji bodo odprli jutri ob 18. uri mednarodni grafični bienale. Na prireditvi, enajsti po vrsti, bodo poleg znanih jugoslovanskih umetnikov tudi številni grafični mojstri iz evropskih in drugih držav. Bienale pa je tudi priznanje slovenskim umetnikom oziroma slovenski grafični šoli, ki je že pred leti zaslovela po svetu in združuje danes umetnike, ki so med najbolj vabjenimi gosti v jugoslovanskih in svetovnih galerijah grafične umetnosti.

JUBILEJ „NAŠE POTI“ – Glasilo „Naša pot“, ki ga izdaja pionirski odred Martina Kotarja na sentjernejski osnovni šoli, obhaja letos lep jubilej: 20-letnico izhajanja. Številka, ki so jo dali na svetlo maja, je skoraj v celoti posvečena temu jubileju. Kot je zapisala urednica Barbka Močivnik v uvodu, je izšla prva številka leta 1955, izdali pa so jo dijaki in dijakinja takratne nižje gimnazije v Sentejmerju. Seveda izhaja list zdaj v lažjih okoliščinah kot včasih, ko so ga sodelavci pisali kar z roko.

MAKEDONSKI UMETNIKI V LAMUTOVEM SALONU

Sekretar republiške konference ZSM Zdenko Mali je 2. junija odprl v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici likovno razstavo, na kateri sodelujejo makedonski umetniki Nikola Fidanovski, Vladimir Georgievski, Milan Jovanović, Ismed Lahi, Ilija Penušliki, Korubin Rubens in Aneta Svetieva. Razstava sodi v okvir dnevo makedonske umetnosti mladih v naši republiki, odprta pa bo do 9. junija.

IZ KRVI RDEČE

NAŠA PRIJATELJICA JUGOSLAVIJA

2

*Kervavi glasi, senje, vetri, mesečine, branje.
Turčin, Varažlin, Kanjiža, klanje, same klanje...
Kosjeri, balte, Beč, kervavi Beč i Drava,
Lublana, Celje, Sotla, Dunaj, Kupa, Sava,
kak barjak banski na poplavi plava
kervava kmetška glava.*

*(Iz Krleževih Balad
Petrice Kerempuha)*

Tistega zimskega devetofebruarskega popoldneva 1573 je bila zemlja plodne ravnine pri Stubiških Toplicah prepojena s krvjo upornih kmetov. Glavnina uporniške kmečke vojske, ki jo je vodil sam Matija Gubec, je bila dokončno poražena. Njihova telesa so bila zlomljena, toda volja po svobodi je ostala in je tlela v upornem ljudstvu štiri stoletja — dokler ni ponovno izbruhnila v silovit požar, ki ga ni bilo mogoče pogasiti. In kot je iz tistih krvavih časov ostal svetel lik ljudskega voditelja Matije Gubca, je tudi iz zmagovalnega uporniškega ognja zrasel lik novega ljudskega voditelja — borca za pravičnost, revolucionarja

se skladno vključuje v gričevnati svet Hrvaškega Zagorja. Kumrovec je že dolgo privlačil obiskovalce iz vseh koncev Jugoslavije. Lepote tega koščka naše domovine, grički, dolina Sotle, kraji, povezani z življenjem in delom našega legendarnega Tita, so vsako leto pritegnili več kot 300.000 ljudi. Tako množično romanje v mali Kumrovec je samo po sebi ponujalo misel, da bi bilo potrebno zgraditi objekt, ki bi tudi na zunaj pokazal to stekanje prebivalcev vseh narodov in narodnosti Jugoslavije v eno samo točko. Zamisel za gradnjo doma je prišla iz vrst borcev Kumrovca in ljubljanske borbevske organizacije Posavje-Bežigrad. Akcijo sta takoj podprli in tudi izpeljali ZZZB NOV Jugoslavije in ZSMJ.

ZLATNIK ZA DOM

Načrt je pomagalo uresničiti več kot 10 milijonov ljudi iz vse Jugoslavije. Odveč bi bilo naštevati številke — naj omeniva samo to, da smo Jugoslavlani zbrali 106,8 milijona dinarjev, od tega 902.080 Slovencev 15 milijonov dinarjev — to skupno voljo in željo, da bi dom zares zgradili, najlepše ilustrata dva primera, za katera sva zvedela med ogledom doma. Mustafa Bajram iz makedonske vasi Resen je kot svoj prispevek ponudil zlatnik, rekoč: „Tudi mi Turki imamo Tita zelo radi.“ Seveda zlatnika niso mogli vzeti — toda Mustafa se je hitro znašel in čez čas je prinesel 600 dinarjev. Sam ni rekel niti besede, a sosed Ramadan je izdal, da je Mustafa zlatnik „na črno“ prodal, čeprav mu je bil drag spomin na prednike in edina vrednost.

V vasi Miravci blizu Gevgelije je 100-letni ded Panče vplačal 2.000 dinarjev in pribil: „To je za Tita, bratstvo in enotnost!“ Vsi v vasi pa so vedeli, da je ta vsota polovica njegovega izkupička od letine. Takih primerov je bilo kajpak nešteto po vsej domovini.

Ne gre toliko za denarne prispevke, trajna in največja vrednost, vgrajena v dom, je neposredno izkazana povezanost vseh slojev ljudi, njihova privrženost osebnosti Tita, njegovemu rojstnemu kraju in skozi to ponos na našo borbo. Na dom borcev in mladine v Kumrovcu smo zares lahko ponosni.

Bojan Bošnjak, upravnik družbeno-politične dejavnosti v domu: „Odkar je dom odprt, smo imeli že 250.000 obiskovalcev. Moram pa reči, da za enkrat namen doma še ni povsem dosežen, ker imamo večino enodnevnih obiskov. V tem času pa si ni mogoče ogledati in spoznavati dragocenega arhivskega gradiva, ki ga hranimo v knjižnici, kjer so med drugim tudi zbrana dela naših politikov z njihovimi lastnoročnimi posvetili, v fonoteki in filmskem arhivu. Dom naj bi bil tudi prostor živega srečanja in obujanja spominov na našo borbo in maršala Tita med mladino in borci, kulturno žarišče in idejno ter vzgojno središče. Temu smotru sledimo tako, da pripravljamo srečanja, nastope znanih jugoslovanskih umetnikov, seminarje in da bomo letos prvič pripravili že tudi politično šolo.“

Upravnik je še povedal, da se dom sam vzdržuje, saj ima tudi 172 ležišč, restavracijo in druge hotelske prostore. Toda tako se lahko vzdržuje le, če je ves čas zaseden. Zato so cene dostopne. Bošnjak je tudi poudaril, da niso potrebne dotacije, ampak da je sofinanciranje v tem, da je obisk čim večji in da umetniške skupine brezplačno nastopajo.

Zlatko Djurina, tajnik muzeja v Stubičci: „Muzej je sestavni del spominskega območja.“

UPOR, VLIT V BRON

Komaj leto starejši od doma borcev in mladine v Kumrovcu so spomeniki, posvečeni kmečkim uporom v Gornji Stubičci: spomenik Matiji Gubcu, delo znanega kiparja Augustinčiča, muzej kmečkih uporov v nekdanjem Oršičevem dvorcu in pa starodavna Gubčeva lipa.

Ljudje prinašajo svoje navade tudi v muzeje: ko gledajo restavrirano kapele, bogato poslikano s freskami, in poslušajo orgle — mečejo na oltar kovance za srečo ali kot darilo.

Čuvaj v muzeju Štefan Sinkovič se je rodil deset let po tistem, ko je njegov oče skupaj z drugimi vaščani leta 1922 odkupil dvorec iz 18. stoletja na griču Samac; potem ko je lastnik prodal posestva, so kmetje zložili še denar za dvorec in ga imenovali Gubčev dom. Dvorec je propadal in samo v enem traktu je bil še dovolj dober prostor za zasilno šolo, ki jo je obiskovalo tudi do 800 učencev. Danes obiskujejo otroci novo šolo, poimenovano po Matiji Gubcu, dvorec pa je od

Spominski dom borcev in mladine v Kumrovcu je lep arhitektonski spomenik, ki se dobro sklada z okoljem; zgradili so ga z denarjem, ki so ga zbirali po vsej Jugoslaviji vsi naši delovni ljudje.

Veličastni kip kmečkega kralja se uporno dviga nad ravnino, kjer je bila pred štirim stoletji premagana njegova vojska.

1965 do 1973 povsem spremenil videz. Preuredili so ga v lepo urejen muzej, v katerem ne manjka niti zvočnih pripomočkov (v petem prostoru si lahko obiskovalci ob gledanju diapozitivov ožive tudi proces sojenja premaganim kmetom s poslušanjem zasliševanja pred štirim stoletji). Tajnik muzeja Zlatko Djurina je povedal, da neka obiskovalka vzdušja, ki ga pričarajo mrak, slike mučenja in glasovi, ni prenesla in se je onesvestila.

Ko se grič Samac prevesi proti ravnini, kjer je divjal odločilni boj med puntarji in plemiško gospodo, uzre oko veličastne obrise spomenika Matiji Gubcu in kmečkim uporom. Z visoko dvignjenima rokama zre Matija Gubec v dolino, za njim pa se razprostira ogromen reliefni prikaz motivov iz Krleževih Balad. Spomenik so delali tri leta in samo za izdelavo reliefa so porabili 20.000 kg gline, ki so jo morali modelirati v mnoge like, preden je bil relief pripravljen za vlihanje v bron. Vlili so ga v manjših kosih, ki so jih potem prepeljali na prostor, kjer zdaj stoji spomenik. Montaža je bila izredno naporno delo. Sestavljalcem se je mudilo, povrh vsega jim je močno nagajalo vreme. Delali so noč in dan — in uspelo jim je postaviti spomenik do dogovorjenega dne.

LIPA, KI SE JE OGNEJO VSE STRELE

Kilometer, morebiti dva, od spomenika in muzeja že stoletja stoji lipa, ki jo domačini imenujejo Gubčeva. Ljudsko izročilo pravi, da je pod to lipo Matija Gubec zboroval s svojimi puntarji in koval načrte za uspešen boj. Spet drugo izročilo govori o tem, da je lipo zasadil Matija Gubec. Koliko je v resnici stara, ni ugotovljeno. Toda ob pogledu na njeno mogočno krošnjo, ki se širi visoko nad kmečko hišico in skoraj zakriva pogled na bližnjo cerkev, ob pogledu na deblo, ki ga je zob časa že tako hudo začel, da bi lipa verjetno zapadla, ako bi debela ne opasali s številnimi železnimi obroči,

ni mogoče dvomiti o stoletjih, ki so šla mimo nje. In kot velja za skoraj vse stare lipe, za ta sveta slovanska drevesa, je tudi pod to lipo kamnita klop. Domišljija kar pričara bradate kmečke upornike, kako v hladni senci preudarno razmišljajo o življenju in odločilni borbi...

S to lipo že 64 let živi kmet Stjepan Kelemen. Njegova domačija stoji vsega nekaj metrov proč. On sam pa je vedno živ vir legendarnih zgodb o njej. „Že moji starši so mi pripovedovali, da lipa stoji, odkar pomnijo. Govorijo so, da je gotovo stara petsto let. Na Matija Gubec jo je posadil.“

O Gubčevi lipi so spleti številne legende; ljudje pravijo, da niti strela ne more udariti vanjo.

Kako je bajka prepredla resnico — pred petimi stoletji Matija Gubec še ni živel! — dokazuje tudi to, da imajo stari ljudje lipo za skoraj čudežno. Vsi verjamejo, da vanjo ne more udariti strela. Stjepan Kelemen se spominja: „Videl sem, kako je pred leti strela letela točno proti lipi. Toda tisti hip, ko bi morala udariti v drevo, je strela obrnilo in treščila je proč od lipo; udarila je v tla.“

S staro lipo, za katero nihče ne ve, koliko je stara, sva končala pripoved o dveh požarih, ki sta se razplamtela do nesluhenih razmer. In če je bil hrvaško-slovenski punt pod vodstvom Matije Gubca svetel vzgled za našo osvobodilno borbo ter hkrati že skoraj davna zgodovina, se kažeta oba dogodka naravnost od danes ali kvečjemu od včeraj v primerjavi s tisočletji staro zgodovino, na katero sva naletela v bližini, v Krapini. O tej sivi davni naši prazgodovini pa prihodnjič...

(PRIHODNIČ:
ZGODOVINA GOVORI IZ KOSTI)

Bojan Bošnjak, upravnik družbeno-politične dejavnosti v kumrovškem domu: „Za zdaj še preveč samo izletniški obiski...“

Tita. Naključje je, da je bil voditelj jugoslovanske partizanske vojske rojen komaj nekaj kilometrov stran od zgodovinskega prizorišča zadnje bitke za staro pravdo, ni pa naključje, da je uporniški duh jugoslovanskih narodov ponovno vzplamtel. Vse to trpljenje in vsa ta volja po svobodi sta nujno morala roditi najdragocenejši plod — svobodo!

Ko sva razmišljala, kje bi se najprej ustavila na najini poti po Jugoslaviji, se nama ni bilo težko odločiti: tam, kjer si zgodovina in sedanjost podajata roki: v Kumrovcu in Gornji Stubičci.

Od lanskega dneva republike stoji v Kumrovcu spominski dom borcev in mladine Jugoslavije. Veličastna stavba

od 20. III. do 20. V. 1975
20% POPUST

20 LET 20 LET 20 LET 20 LET 20

JELOVICA

v posl. ŠKOFJA LOKA Kidričeva 58,
in v vseh ostalih trgov. podjetjih z
gradbenimi materijali

BALKONSKA VRATA
NOTRANJA VRATA

ZAGREPUBLIC

vsak četrtek
DOLENJSKI LIST

Dolenjski list pred 20 leti

Strašna smrt

NEŠTETO ŽRTEV je že zahtevalo neodgovorno ravnanje in igračkane otrok z orožjem in razstrelivom, vendar to še ni spametovalo varuhov otrok, da bi bolj pazili nanje in na stvari, ki jim pridejo v roke. Viričane je 25. maja dopoldne presenetil hud pok, da so se prestrašeno spogledali, kaj je. Najbližji so v zli slutnji hitro odhiteli na kraj poka. Tu se jim je nudil kaj žalosten prizor: na prostoru, kjer se je še minuto pred pokom igrala skupina otrok, so bili sedaj samo kosi dveh teles.

Z ZADOVOLJSTVOM lahko ugotavljamo, da postajajo občinski prazniki vedno bolj resnična množična manifestacija občanov, in da se vsepovsod nanje skrbno pripravljajo. Ugotavljamo tudi, da je praznovanje občinskih praznikov združeno z obračunom dela vseh organizacij in prikazom uspehov, političnega, kulturnega in gospodarskega prizadevanja v občini. To pravilno težnjo vidimo povsod.

VEČ TISOČ ljudi se je zbralo na novomeškem Glavnem trgu in prisostvovalo zrebanju Državne loterije. To je bilo prvo zrebanje v Novem mestu in je zato vladalo zanj še večje zanimanje. Mnogi so s srečkami v rokah sledili vrtenju bobnov in številkam, ki so se po ustavljanju pokazale. Marsikomu se je nasmehnila sreča, čeprav v bolj skopih dobitkih.

DELOMA SIROMAŠTVO, deloma veliko pomanjkanje podjetnosti na kmetijskem področju se je vnovič pokazalo v Kostelu. Odziv na tečaj o urejanju gnojščnih jam in sadovnjakov je bil zelo slab. Posebno čudna, če ne žalostna, je okolnost, da je bilo zelo malo kmetov.

LANI JE BIL koloradski hrošč v novomeškem okraju zelo razširjen. Vzrok je bil nekaj v tem, da so bila kemična sredstva zaradi stalnega deževja manj učinkovita, nekaj pa v tem, ker so kmetovalci mislili, da bodo hrošča iztrebili le z obiranjem.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
3. junija 1955)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Ponosen bodi gospodar

(Ponosen bodi) toraj vsak dolenjski gospodar, na kar le mogoče obilo pridelovanje krme, in prvi pogoj za udomečenje ponosa na lepo govejo živino bude doseženo. Prazno slamo mlatiti smatramo za nespametno, slamo že celo samo (po žalostnem izgledu nekaterih dolenjskih grajščakov!) krmiti, smatrati mora tudi vsak pameten gospodar zelo za isto. Pokupovanje, drago pokupovanje lepih krav po dolenjskem, ter odvažanje teh v Trst, to za vzrok pomanjkanju lepe goveje živine smatrati je, da ne rečemo več, malo modro.

(Lelo se je) že obračati na bolje tudi v naši ljubi Avstriji. V cesarski prestolnici treščili so ob tla združeni kristjanje židovsko - liberalnega zrnja. In tako je prav. Kristjan bodi gospodar v lastni deželi. Skrbeti moramo, da se to povsod zgodi in v ta namen treba se je združevati. V društvu je moč.

(Nadvojvoda) Evgen se je pripeljal s posebnim vlakom v Novo mesto. Čeprav si je

prepovedal vsak slavnosten vsprejem, vendar ga je na kolodvoru pričakovalo precej občinstva. Dospelši na mestni trg šli so visoki gospodje peš v kapiteljsko cerkev, ogledali so si tudi krčazijo, nekdanjo last nemškega viteškega reda in se potem nemudoma odpeljali dalje v Metliko.

(Na z a d n j e m) koncertu v Korist ljubljanskemu mestu so se domače pevkinje in pevci istotako fino odlikovali, sosebno so tamburašice s preciznim udarjanjem dokazale velik napredek od zadnje predstave. Tudi pri tem koncertu je pokazal gospod kapelnik Hladnik veliko zmogljivost in pridnost. Vsploh pa je tudi v materijelnem oziru bil velik.

(O g l a s.) Nova lepa črna salonska obleka za bolj životnega gospoda je takoj na prodaj. Več pove iz prijaznosti g. Weiss, krojač v Novem Mestu.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
1. junija 1895)

PO SVETU OKOLI

POZABILI SO NASE - Novinarji londonskega tednika "Value Today" so šest mesecev zagnano iz tedna v teden z obvestili, zapisi, komentarji itd. svetovali bralcem, kje naj kupujejo, da jih bo čim manj "oglodala" - inflacija. Ravno pod težo inflacije pa je klonil "Value Today", kajti stroški izdajanja so kar naenkrat tako poskočili, da se tednik ni mogel izveči iz izgub in je prenehal izhajati. Bralci novinarjem niso znali svetovati, kako naj se borijo zoper inflacijo!

STRAN Z ZASTARELIM - Mestna uprava Ciudad Mexica je imenovala komisijo, ki ima nalogo najti in razveljaviti zastarele zakonske predpise. Komisija je delavna, do zdaj je zbrala že nekaj deset takih predpisov; med njimi so ukinili tudi naslednja dva: po prvem je moral vsak mestni kinematograf vzdrževati vsaj eno - mačko, da je med predstavami lovila miši in podgane; drugi je predpisoval, da mora biti v restavracijah in sploh vseh gostinskih lokalih, neglede na kategorijo, na vidnem mestu - pljuvalnik! Kaže torej, da v mehiških kinih ni več miši in podgan, gostje v lokalih pa sploh ne pljujejo ali pa pljujejo - po tleh!

MESTO KONFERENC - Vse do lani je bil London svetovna Meka v organiziranju mednarodnih konferenc, kongresov, simpozijev itd., zdaj pa ga je prehitel Pariz. V letu 1974 je bilo v Parizu kar 197 takih zasedanj, to pa pariških mestnih početov čisto nič ne moti, saj kaže račun, da je "konferenciranje" zelo plodno za turistično-hotelirsko-gostinsko-suvenirski posel.

ZNANI IZGREDNIK - Ameriški slikar Sam Gilliam ni znan samo kot velik umetnik, ampak tudi kot izgrednik! Nedavno tega je med poletom z letalom od Washingtona do Memphisa zmerjal potnike, se pripravil s steverdesami in celo pretepel nekoga japonskega poslovnega moža. Vzrok za tako jezovitost ni bil v tem, ker mu niso omogočili, da bi vzel s seboj 2 m visoko in 75 (petinsedemdeset) m dolgo sliko, ampak je bil čisto enostavno - pijan kot čep!

PREPRIČLJIVA STATISTIKA - Zelo zanimivi so ob mednarodnem letu žensk tudi statistični podatki, ki jih je pred kratkim objavil sovjetski dnevnik "Turkmenskaja iskra", posredovala pa jih je podpredsednica Sovjetske akademije pedagoških znanosti Antonina Kripkova. Iz teh podatkov sledi, da je v Sovjetski zvezi vsak tretji inženir ženskega spola, ženska je vsak četrti zdravnik, kar 71 odst. učitelj in profesorjev pa je tudi ženskega spola.

UČINKOVITE PILULE - Mark in Pamela Levy iz Cincinnatija v ZDA bosta v prihodnje močno premislila, ali naj žena spet vzame pilule za pospeševanje rodnosti, kajti pred nekaj dnevi je Pamela pod vplivom takih pilul rodila - petorčke: tri dečke in dve deklici, ki so skupaj težki osem kilogramov in se nasploh zelo dobro počutijo!

Elektrika v ljudeh

Človek je pravzaprav poln elektrike. Če s samim gibanjem po suhi asfaltni cesti se v telesu kopiči električna napetost do 3000 voltov. Ta napetost se sicer sprošča skozi lase in noge, ki so neke vrste telesni streljivo, vendar včasih "streljivo odpove", še posebno ako ima kdo suho kožo in nosi čevlje z gumijastimi podplati. Dogodi se, da se človek, nabit s statično elektriko, dotakne kakega kovinskega predmeta in iz njegovih prstov plane cel curek električnih isker.

S temi nenavadnimi pojavi se ukvarja elektrostatika, razmeroma mlada veja znanosti, ki je dala že nekaj koristnih ugotovitev. Gre predvsem za nevarnosti, ki preže na človeka zaradi statične elektrike. Človeško telo lahko prenese izredno visoko napetost brez večje škode za zdravje, edino slabo se počuti, kadar je nabit s statično elektriko. Nevarnost se skriva drugje.

Tako kot v človeku se statična elektrika kopiči tudi v raznih strojih. Delavec ob stiku s takim strojem doživi električni udarec, ki ga lahko pahne na tla, pri tem pa se delavec lahko poškoduje. Podobno se lahko dogodi pri tako enostavnem opravilu, kot je odpiranje vrat avtomobila, seveda če je prej avtomobil prevozil večje razdalje po suhi asfaltni cesti, tako da so gume vpile veliko statične elektrike. Take nesreče se dogajajo, poškodbe pa so vedno samo zaradi padca.

Elektrostatiki poskušajo najti take snovi, ki preprečujejo kopičenje statične elektrike. Uporaba teh snovi bo dobrodošla zlasti pri izdelavi takih strojev, kjer bi delavcu zaradi morebitnega padca od električnega udara pretiela nevarnost, da se hudo poškoduje.

Dean Martin, ameriški pevec, ob razkošnem Blackhawku. V garaži ima še dva.

Najdražja pločevina

Kadar je pri hiši denarja preveč, potem je treba vložiti že nekaj truda, da se ga potroši. V tistih deželah, kjer družbena ureditev omogoča pretirano bogatenje posameznikov, si zato izmišljujejo vse mogoče stvari, za katere je treba zmetati cele kupe denarja. Med drugim spadajo v vrsto takih stvari tudi avtomobili.

Zadnje čase vlada med denarniki prav posebno zanimanje za luksuzni avtomobil Stutz Blackhawk, čigar cena se vrti med 50 000 in 65 000 dolarji. Vendar je imeti toliko denarja premalo. Na avto je treba čakati. Do sedaj so jih izdelali vsega 180, pokupili pa so jih predvsem filmski zvezdniki, slavni pevci, finančniki in bogati Arabci. Avtomobil je izdelan ročno in seveda popolno, kolikor je sploh mogoče. Za izdelavo Blackhawka porabijo kar celo leto.

Pri prodaji tega vozila nimajo velikih skrbi. Jules Meyer, ki prodajo vodi, pravi, da mora paziti predvsem na to, da ne prodaja dveh avtomobilov iste barve v isti kraj. Izjemo so naredili za neko arabsko bogataško družino, ki je naročila sedem Blackhawkov in ponje poslala svoj Jumbo Jet (Boeing 747). Bajje so bili "ubogi" družinski člani že siji Rolls Roysov.

Jules Meyer pa trdi, da Stutz Blackhawk ni njegova zadnja poteza. V naslednjih petih letih namerava poslati na tržišče hipermoderno vozilo, ki bo najdražje na svetu. Novi avtomobil bo veljal kar četrtilijona dolarjev (400 starih milijonov dinarjev).

Bogataši bodo rešeni hudih skrbi, kam z denarjem, in mirno bodo lahko spali; morda kar v novih avtomobilih.

Sta bila nedolžna?

Vohunska zadeva
Rosenberg spet na tapet

Pred 22 leti, 19. junija 1953, rabelj v siloviti kaznilnici Sing v Združenih državah Amerike obrnil stikalo in električni tok je usmrtil zakonca Rosenberga. Oba, Juliusa in Ethel, ameriški sodniki spoznali za sovjetske vohunje, ker sta kot sovjetska vohuna poslala v Sovjetsko Zvezo pomembne podatke o atomski bombi.

Ves svet je bil takrat na gah, vsepovsod so bila protestna zborovanja in demonstracije, katerih so zahtevali pomilostitev za oba zakonca. Celotno pa je bil ostro proti eksekuciji. Vendar ni prav nič odpravil ameriškega pravosodja, smrtne kazni ne bi izvršilo časa hladne vojne med ZDA in Vzhodno drugo državo, ni bilo pričakovati.

Ali sta bila res nedolžna? Julius in Ethel Rosenberg, domnevo sovjetska vohuna, v času sojnega procesa.

Zdaj, po toliko letih, je deva Rosenberg ponovno tapeti. Sinova usmrčenih vohunov, Michael in Robert, spravila v tisk trditve, da bila Rosenbergova nedolžna torej umorjena. Res je, da Ethel priznala; dosledno vztrajala, da sta nedolžna, in težo mnogih dokazov so njeno krivdo kaznovali s smrtjo. Času, ko sta čakala na smrt, svojima sinovoma pisala številna pisma, v katerih sta dokazovali svojo nedolžnost. Zdaj so pisma obenem z drugimi dokazni objavljena v knjigi "Vajina svava sva". Knjigo sta napisala sinova Rosenbergovih in izšla pod priimkom Meeropol. Priimek sta dobila po posvetelju. Dolgo ni skoraj nihče vedel, da gre za sinova slovenskega vohunov, zato je knjiga toliko bolj iskana na tržišču.

Sinova se zdaj pripravljajo, da bosta tožila ameriško državo za smrt svojih staršev.

Riše in piše: Marjan

Kmečko veselje

Vsak najraje dela tisto, kar mu je všeč. Eni garažo na zemlji, ker menijo, da se bo svet podrl, če ne bo vse narajeno tako, kot so si zamislili, drugi se brezbrizno vozijo naokrog po krčmah in zapravljajo novce.

Ribničani so se odločili za kmečko ohcet. Najbrž so se morali. Ako bi se še naprej tako izseljevali v Nemčijo in drugam kot prejšnja leta, po dva ali trije od hiše, bi Ribnica izumrla. Čez leta bi postala navadna vas.

S tako ohceto dajo vzgled mladim, da hitro skočijo v zakonski jarem, pa še kakšna stara grča, ki bi ostala stric, se bo omeščala in popeljala srečno nevesto pred matičarja. Ako bo veliko ženitev, bo več otrok in ljudje se bodo kljub izseljevanju v Ribniški dolini množili.

Ribničani imajo radi norčije, zato imajo največ dela o pustu in zdaj pri kmečki

ohceti. Bolje dvakrat kot nikoli. V sosednjih Velikih Laščah ne pomagata ne ples ne ohcet; pri njih je vse mrtvo in zapuščeno.

Ne mislite, da se s kmečko ohceto vse konča. Kje neki! Kmetom se obetajo zlati časi. Vsak meščan bi imel rad košček kmečke zemlje za hišico, ki ji pravijo vikend, kjer bi poleti poležaval v senci, pozimi pa jedel kmečke dobrote. To so ajdovi žganci z zeljem, klobase, domače salame in sunke domačih kmečkih prašičev.

To je zato, ker so se v mestu spomnili, da bencin in vse drugo smerdi, na kmetih pa diši po hlevu, senu, otavi ali po gnoju in gnojnici. Prav vse lepo bo prišlo na dan, le delo ne, ker ga nihče ne bo rad opravljal.

Pa kaj bi vzdihovali, saj je tudi na kmečki ohceti najmanj kmetov!

MARTIN KRAPAN

15. Velik direndaj se je palaci. Služabniki so tekali skakovali gladke stopnice, vsi skupaj na slone in se odmah vsi skupaj na noge so dale džungle. Gosto, omamno dišava na levo in desno, živobarvne vrhove drevja, ki je roznato

Žetev treh svobodnih desetletij

Predsednik Tito je 1. decembra 1974 vzdal temeljni kamen za jedrsko elektrarno v Krškem

Podoba se spreminja

Občina Krško se s 26 tisoč prebivalci uvršča med srednje velike občine v Sloveniji. Razteza se na 345 kvadratnih kilometrih, kar predstavlja 1,7 odstotka površine SRS. Prebivalci živijo v 185 naseljih.

Občani se združujejo v trinajstih krajevnih skupnostih. V štirih urbanih središčih živi 31 odst. vseh prebivalcev. S kmetijstvom se jih preživlja še 31 odstotkov.

Narodni dohodek na prebivalca je bil 1973. leta 20.757,00 din (v Sloveniji 24.732,00 din) in občina Krško se z njim uvršča na 31. mesto med šestdesetimi slovenskimi občinami. To pomeni, da ima kljub nezadostni razvitosti možnosti za hitrejši napredek. Območje občine, žal, ni enakomerno razvito. Med nerazvitimi območji sta zlasti predela Kozjanskega in Gorjancev.

Število prebivalstva ne narašča, ampak se celo za spoznanje zmanjšuje. Leta 1961 so našli v občini 26.549 ljudi, deset let pozneje pa 26.251. Veliko mladih ljudi se izseljuje v gospodarska središča zunaj občine, zato se prebivalstvo stara.

Geografski položaj občine, ugodne prometne zveze in napori delovnih ljudi so pripomogli, da se je območje gospodarsko okrepi in postopoma prehajalo iz drobnoblagovne ter agrarne proizvodnje v razvito industrijo in napredek na drugih področjih. Industrija je utirala pot razvoju vseh dejavnosti v občini. Danes predstavlja industrijska proizvodnja 74,5 odstotka družbenega proizvoda, kmetijstvo 3,3, gozdarstvo 1,1, gradbeništvo 8,2, promet 5,5, trgovina 3,6, gostinstvo in turizem 0,6, obrt 1,8, zasebni sektor 15,7 in vse ostalo 1,4 odstotka.

Naložbe v nove industrijske zmogljivosti obetajo ob izteku petletnega obdobja 1971 - 1975 živahnijo gospodarsko rast.

»Celuloza« - temelj industrije

Po osvoboditvi se je pretežni del prebivalstva preživljal s kmetijstvom. Ob popisu 1953. leta je bilo v krški občini 54 odstotkov kmečkega življa, leta 1971 pa le še 31 odst. Z novimi

možnostmi zaposlovanja se bo ta odstotek postopoma še zmanjševal.

Temelj industrije je v povojnem obdobju bila tovarna celuloze in papirja „Djuro Salaj“, ki ima s 36,3 odst. še danes največji delež v družbenem bruto proizvodu. Leta 1946 je 223 zaposlenih proizvedlo deset tisoč ton celuloze, lani pa je bila skupna proizvodnja celuloze in papirja 125.160 ton. V podjetju je delalo 1277 delavcev. Letos se bodo skupne zmogljivosti povečale na 233.760 ton, ker je začel obratovati tretji papirni stroj.

Drugo večje industrijsko podjetje, pomembno za razvoj občine, je Rudnik rjavega premoga Senovo. Takoj po vojni je zaposloval 700 delavcev, ki so tedaj nakopali nad 150 tisoč ton premoga. Največjo proizvodnjo so rudarji dosegli 1952 z 286 tisoč tonami ob 1300 zaposlenih delavcih. Zadnja leta se izkop premoga zmanjšuje, ker so zaloge skoraj izčrpane.

Po osvoboditvi so mladi ljudje s podeželja iskali kruh v industriji in drugih dejavnostih. Kmetije so se šele zadnje čase postopoma začele opremljati s stroji, ker jim primanjkuje delovnih rok. Trenutno je v občini registriranih nad 600 traktorjev. Z možnostmi za nakup strojnih pripomočkov se je povečalo tudi zanimanje mladih za gospodarjenje na kmetijah predvsem za razne veje kooperacije. Agrokombinat je v minulem obdobju pospeševal zlasti obnovo vinogradov in nasadov sadnega drevja, pridelovanje jagodičevja in rejo molznic.

Postopoma se je spreminjal tudi razvoj drugih panog. Gradbena dejavnost je bila najprej usmerjena v gradnjo stanovanjskih hiš in objektov družbenega standarda. Ta podjetja so se sčasoma preusmerjala na industrijsko raven, na serijsko proizvodnjo gradbenih elementov, naprav za izdelovanje asfalta, silosov, konstrukcij in drugih vzporednih izdelkov. Z gradnjo stanovanj in vseh objektov družbenega standarda pa se ukvarja TOZD SGP Pionir v Krškem.

Industrializacija je v minulih treh desetletjih močno pospešila razvoj družbenega standarda. V tem času je bilo v občini zgrajenih 630 družbenih stanovanj. Zasebna gradnja pa je napredovala zlasti v zadnjih letih, ko je bilo zgrajenih 1785 družinskih hiš.

Slabo so še razvite dejavnosti terciarnega sektorja, zato so sklenili v obdobju 1976-1980 pospešeno razvijati trgovino in malo gospodarstvo.

Cesto in vodovod v vsako vas

Izredno velik napredek so v krški občini dosegli pri komunalnem urejanju naselij, pri graditvi cest in napeljavi vodovodov. Do leta 1945 je imela občina le šest vodovodov s 23,9 kilometra cevovoda. Ti vodovodi so oskrbovali s pitno vodo 1800 prebivalcev v 610 gospodinjstvih.

Če se danes ozremo naokoli, vidimo popolnoma drugačno sliko. V minulih tridesetih letih je bilo v občini zgrajenih 86 vodovodov, ki merijo skupaj 474 kilometrov. Zdravo pitno vodo je dobilo v tem obdobju 23.800 prebivalcev v 6.900 gospodinjstvih. Brez vode je v občini samo še 1100 prebivalcev oziroma 255 gospodinjstev.

Podobno je s cestami. Po osvoboditvi so jih zgradili 625 kilometrov in jih od tega asfaltirali 123,8 kilometra: 14,8 km magistralnih, 50,4 km regionalnih in 58,6 km lokalnih občinskih cest.

Naložbe za jutrišnji dan

V prihodnjih letih je po besedah predsednika občinske skupščine inž. Nika Kurenta najpomembnejša naloga ustvarjanje novih delovnih mest. S to nalogo so povezane velike investicije na področju gospodarstva in negospodarstva, zlasti še ker je v tujini okoli 1200 občanov, ki bodo prej ali slej iskali kruh doma.

Med najpomembnejšo investicijo prištevajo že začeto grad-

njo nove tovarne celuloze, ki bo začela poskusno obratovati julija prihodnje leto. Z njo se bo skupna proizvodnja celuloze povečala za sto tisoč ton. Tovarna v Krškem se torej uvršča med največje tovrstne proizvajalke v Evropi.

Rudarji čakajo na tovarno

Za življenjski obstoj zaposlenih v rudniku na Senovem je nadvse pomemben projekt kartonažne tovarne. Rudnik ima kratko življenjsko dobo in zmanjšuje proizvodnjo. Polovico njegovih delavcev si je že poiskalo kruh v kovinski industriji, preostali pa čakajo na delo v tovarni valovite lepenke, ki jo nameravajo začeti graditi letos.

Za nemoten nadaljnji razvoj kovinske industrije je nujna pre-

PRED SNIDENJEM V BRESTANICI

Dve obletnici nepozabnih doživetij izpred tridesetih let obeležujeta letošnji praznik krške občine 7. junij: spomin na veličastno zmago našega narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije ter spomin na radostno vrnitev izgnancev, ki so jeseni 1941 morali zapustiti svoje domove. Za tisoče Slovencev je bil brestaniški grad prva postaja na poti v Srbijo, na Hrvaško in v nemška taborišča širom po Evropi, v katera so izgnali večino posavskega prebivalstva.

Trpljenje, ki so ga zasejali okupatorji, je tudi v krški občini zanetilo oborožen odpor. Razplamtel se je v pogumne partizanske akcije izpod okrilja Gorjancev in Bohorja, v ostre spopade s sovražnikom, v ogenj revolucije, v katerem so izgoreli mnogi zavedni sinovi in hčere teh krajev.

Ko se po treh desetletjih oziramo nazaj v najtežje čase bližnje zgodovine, podoživljamo veličino bojev, žrtev in trpljenja in se hkrati zavemo, da ti dogodki ne smejo v pozabo. 7. junij, dan izgnancev in praznik krške občine, bo sedanje in prihodnje rodove vedno znova spominjal na revolucionarno preteklost pokrajine in utrjeval v njih prepričanje, da za svobodo ni nobena žrtev prevelika.

Za nami je trideset let življenja v miru, trideset let ustvarjalnega sožitja med narodi in narodnostmi Jugoslavije. Niti prijateljstva se pre-

pletajo med mesti in vasi, med občinami in republikami in ne poznajo nobenih meja.

Občina Krško ceni vrednost bratskih vezi, zato jim bo na svoj praznik dala tudi zunanji pečat. Na svečani seji skupščine, ki bo 8. junija pod grajsko streho v Brestanici, bosta podpisala listino o pobratenju občine Krško in občine Bajina Bašta predsednika obeh skupščin. V listini je zapisano, da bosta pobrateni občini v želji po splošnem napredku razvijali sodelovanje in povezovanje delovnih ljudi in občanov v vseh oblikah samoupravnega, ekonomskega in družbenopolitičnega delovanja. Podpis zagotavlja trajno izmenjavo izkušenj in uresničevanje skupnih akcij, utemeljenih v programu medsebojnega sodelovanja.

J. T.

selitev obratov SOP iz dosedanjih tesnih delavnic v osrčju mesta na novi prostor poleg tovarne Kovinarske. Na to se navezuje tudi uresničevanje večletnih prizadevanj za integracijo obeh OZD, kakor tudi združitve drugih kovinarskih podjetij v Posavju.

Zaradi gradnje termoelektrarne v Brestanici izgubljajo mizarji dosedanje prostore, zato

jim bodo čimprej skušali zagotoviti nove in istočasno omogočiti ustrezne delovne pogoje zaposlenim pri Mizarstvu v Krškem. Nova lokacija je že določena. Tudi Sigmat Brestanica se bo moral preseliti; zanj predvidevajo prostor ob bodoči kartonažni tovarni.

Od investicij v kmetijstvo občinska skupščina močno podpira načrte Agrokombinata, ki namerava zgraditi remontne servise ter rezervnimi deli v industrijski coni poleg kovinarjev. Za kmetovalce bo to zelo pomembno, saj že vrsto let pogrešajo tak servis.

Za jugoslovanske razmere v energetiki je nadvse pomembna graditev jedrske elektrarne v Krškem. Nujno je tudi dokončanje plinske elektrarne v Brestanici, kjer je še vedno odprto vprašanje pretakališča za gorivo. Vlaganje v jedrsko elektrarno je primer zgledega sodelovanja dveh sosednjih republik, Slovenije in Hrvaške. Skupna nalozba pomeni nadaljevanje tradicije bratstva, ki sega stolletja nazaj v dobo kmečkih puntov in ki je ponovno oživila v narodnoosvobodilnem boju.

Temeljni kamen za ta največji elektroenergetski objekt v državi je 1. decembra lani vzdal predsednik republike Tito, ki ga pričakujejo tudi na slovesno otvoritev 1979. leta.

Ardro: asfalt za praznik

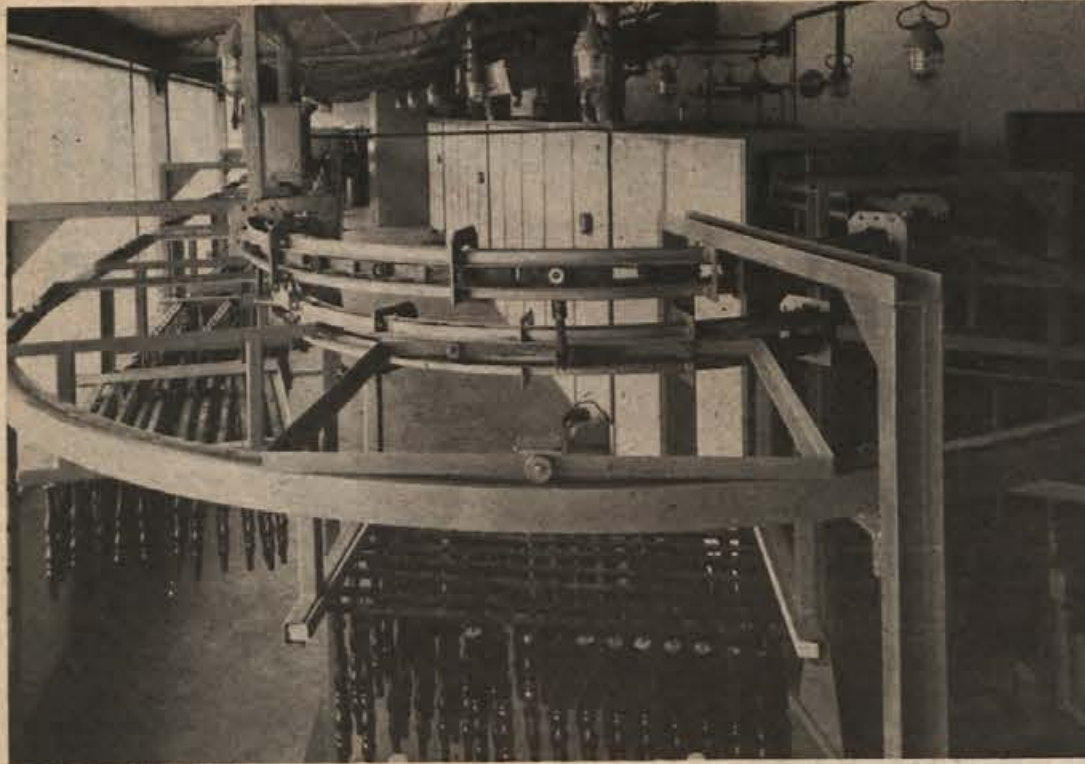
ZA LETOŠNJI OBČINSKI PRAZNIK, KI GA SLAVIMO V POČASTITEV 30-LETNICE ZMAGE NAD FAŠIZMOM, PRISRČNO POZDRAVLJAMO VSE PREBIVALCE NAŠEGA OBMOČJA. HKRATI ČESTITAMO KOLEKTIVOM ZA DOSEŽENE USPEHE IN JIM ŽELIMO ŠE MNOGO NOVIH DELOVNIH ZMAG PRI PRIZADEVANJU ZA LEPSI JUTRIŠNJI DAN!

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO

OBČINSKA KONFERENCA ZKS • OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKI SINDIKALNI SVET • OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZSMS

in vodstva drugih organizacij ter društev v občini

Lakirna linija za lesno industrijo v tovarni LIP RADOMLJE, ki jo je projektiral in izdelal SOP Krško.

SOP: ŠE VEČ STROKOVNJAKOV

Specializirano podjetje za industrijsko opremo SOP iz Krškega združuje 320 ljudi. Proizvodni program obsega opremo za lakirnice za lesno in kovinsko industrijo, razmastilne naprave, naprave za čiščenje pitnih in odpadnih voda ter zraka v ind. objektih. Lastni inženiring skrbi za izdelavo projektov za vse te naprave, za pravilno obratovanje in oskrbo z rezervnimi deli. Zahtevne naprave izdelujejo v dveh delovnih enotah: v Krškem in v Kostanjevici. Tretja delovna enota opravlja storitve pri zaključnih gradbenih delih na stanovanjskih in drugih objektih po vsej Sloveniji.

S svojimi izdelki se je kolektiv SOP v zadnjih letih močno uveljavil na vsem jugoslovanskem tržišču in tudi v inozemstvu. Da bi svoj položaj tudi v bodoče obdržal, se kolektiv zaveđa, da mora nenehno krepiti kadrovske vprašanje in zlasti zaposlovati nove strokovnjake. Na

tem področju so letos dosegli pomembno zmago. Delovna enota inženirski biro v Ljubljani se je preselila v nove, lastne sodobno opremljene prostore, kjer bo omogočeno boljše delo in možno zaposliti nove inženirje, tehnike, ekonomiste in druge strokovnjake. Za boljše obvladovanje vsega jugoslovanskega trga so organizirali inženirski biro tudi v Zagrebu. V njem bo delalo 10 strokovnjakov.

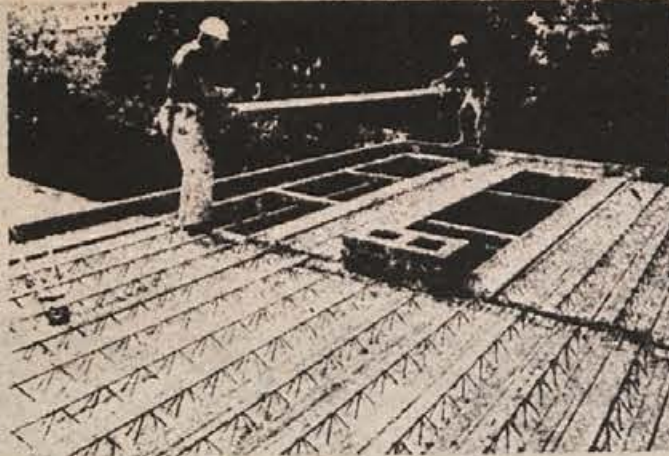
Ker delovna enota v Krškem v svojih pretesnih prostorih ne more povečevati proizvodnje, pripravljajo gradnjo novih prostorov v industrijski zoni. Postavili bodo halo s 4.500 m² delovne površine.

Na področju samoupravnih odnosov si prizadevajo doseči kar najboljše informiranje vseh članov kolektiva o vseh stvareh in omogočiti neposredno odločanje o vseh pomembnih zadevah. SOP naj bi poslej sestavljale tri temeljne organizacije združenega dela: TOZD oprema

Krško z inženirskim birojem v Ljubljani, TOZD oprema Kostanjevica s svojim inženirskim birojem v Zagrebu in TOZD storitvene dejavnosti. Zavedajo se, da bodo prav vsi člani kolektiva morali vložiti veliko truda, da bo nova organiziranost podjetja zaživela in da bo prinašala korist njim in družbeni skupnosti. Kolektiv SOP misli tudi na povezovanje s kovinsko industrijo v občinskem, republiškem in zveznem merilu. Še letos bodo na tem področju naredili prve pomembnejše korake.

Kolektiv Specializiranega podjetja za industrijsko opremo iz Krškega čestita občanom in vsem kolektivom širom po naši domovini za praznik 7. junij, ki ga slavi krška občina letos v znamenju 30-letnice zmage nad fašizmom.

Polaganje stropnih plošč.

Sistem nosilec in polnilo.

SAVA: ŠE VEČ IZDELKOV

Tudi v minulem letu je kolektiv Industrije gradbenega materiala SAVA iz Krškega povečal obseg proizvodnje in zaposlil še trideset ljudi. Poprečni osebni dohodki so bili 2.880 din, kar je za kvalifikacijski sestav kolektiva kar ugodno. Celotni dohodek so povečali za 74,1 odst. ob povečanih materialnih stroških pa so dosegli 56 odst. več dohodka kot leto prej. Obseg proizvodnje so povečali predvsem z izdelavo betonskih elementov za gradbeništvo. Zlasti je potrebno omeniti proizvodnjo opažnih betonskih plošč, saj so jih naredili 52.000 kvadratnih metrov, kar zadostuje za 800 stanovanj poprečne velikosti. Plošče so razen za stanovanjsko gradnjo namenjene tudi za industrijske objekte. Gradnja stropov s temi elementi je enostavna in pri delu ni treba tesarjev, železokrivcev in zidarjev. Tudi vsa skrb za nabavo materiala odpade. IGM SAVA opravi sama montažo stropov. Poleg plošč pa so lani začeli proizvajati tudi druge elemente za gradbeništvo. Novost so

montažni stropi NOSILEC IN POLNILO in so namenjeni za individualno gradnjo, ker je montaža enostavna in ročna.

Lepe uspehe so pri SAVI dosegli tudi izdelki za elektrogospodarstvo. Transformatorske hišice 20/0,4 KV, ki jih izdelujejo v sodelovanju z znanim podjetjem „Rade Končar“ iz Zagreba, grede dobro v promet. Še naprej izdelujejo betonske podstavke za sanacijo in novogradnje daljnovodov z lesenimi drogovi. Nov izdelek je betonski montažni temelj za jeklene ali aluminijaste jambore zračnih transformatorskih postaj.

V peskokopih IGM SAVA nudijo peske za omete in posipe ter kamen. V gramoznici pripravljajo sejance vseh vrst, betone raznih mark, izdelujejo zidake, debeline 7, 20, 25 in 30 cm, ter plošče za tlakanje. Sejance iz svoje separacije dobavljajo tudi graditeljem jedrske elektrarne v Krškem.

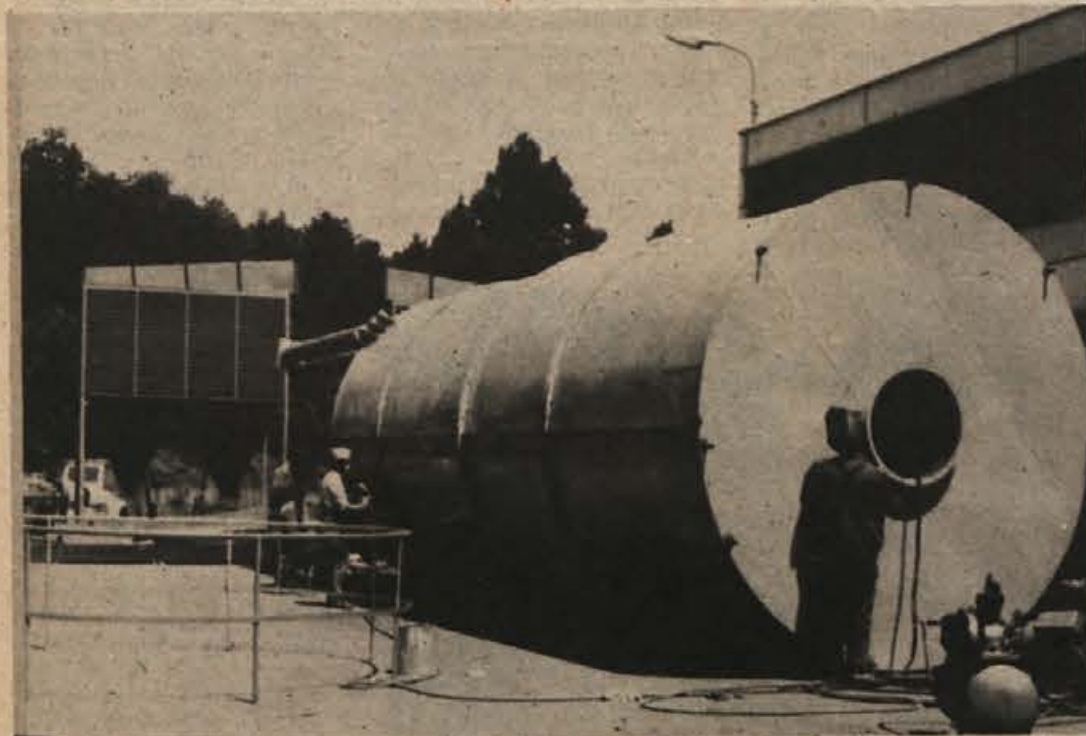
V Savi nenehno modernizirajo svoje obrate. Kupili so nov nakladalnik za gramoz, moder-

nizirali proizvodnjo betonskih zidakov in postavili novo betono. Zaradi povečanega obsega dela širijo tudi svoj projektivni oddelek.

180-članski kolektiv predvideva, da bo letos dosegel okoli 47 milijonov celotnega dohodka, kar je približno 60 odst. več, kot je dosegel lani. Svoje mesto so dobile v podjetju tudi ustavne novosti, saj je kolektiv informiran o vsem in sodeluje pri vseh pomembnih odločitvah. Organizacija ZK je delavna in združuje 8 odst. zaposlenih. Na predlog sindikalne organizacije se je kolektiv vključil v akcijo za zagotovitev rekreacije in oddiha svojih članov na Marlem Lošinju.

Kolektiv Industrije gradbenega materiala SAVA iz Krškega čestita občanom in vsem poslovnim prijateljem za 7. junij, praznik krške občine!

V obratu SOP v Kostanjevici izdelujejo zahtevne naprave za očiščevanje zraka.

Blagovnica PRESKRBA v Krškem

PRESKRBA KRŠKO

Obiščite prodajalno KEKEC (prej MODA) na Cesti 4. julija, kjer prodajamo oblačila za otroke do starosti 16 let.

Občanom čestitamo za občinski praznik in 30-letnico zmage nad fašizmom.

Oporni zid, zgrajen s pomočjo opažno-betonskih plošč, je bil hitro in varno nared. Tudi cenejši je od klasičnega načina gradnje.

TOZD
IMPERIAL
KRŠKO

Proizvodnja zvečilnih bonbonov v Krškem

- ZVEČILNI BOMBONI: BAZOOKA, IMPERIAL KING v obliki cigaret
- C-VITAMINSKA GUMA

Priporočamo svoje izdelke in hkrati čestitamo za praznik krške občine!

SPLOŠNO
MIZARSTVO
KRŠKO

Čestitamo za praznik občine!

Obrat v Kostanjevici

Asfaltna baza, izdelek KOVINARSKA IZ Krškega

KOVINARSKA KRŠKO
TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME IN KONSTRUKCIJ P. O.
ČESTITAMO ZA PRAZNIK!

SIGMAT
BRESTANICA

Čestitamo občanom in delovnim kolektivom za praznik občine in 30-letnico zmage nad fašizmom!

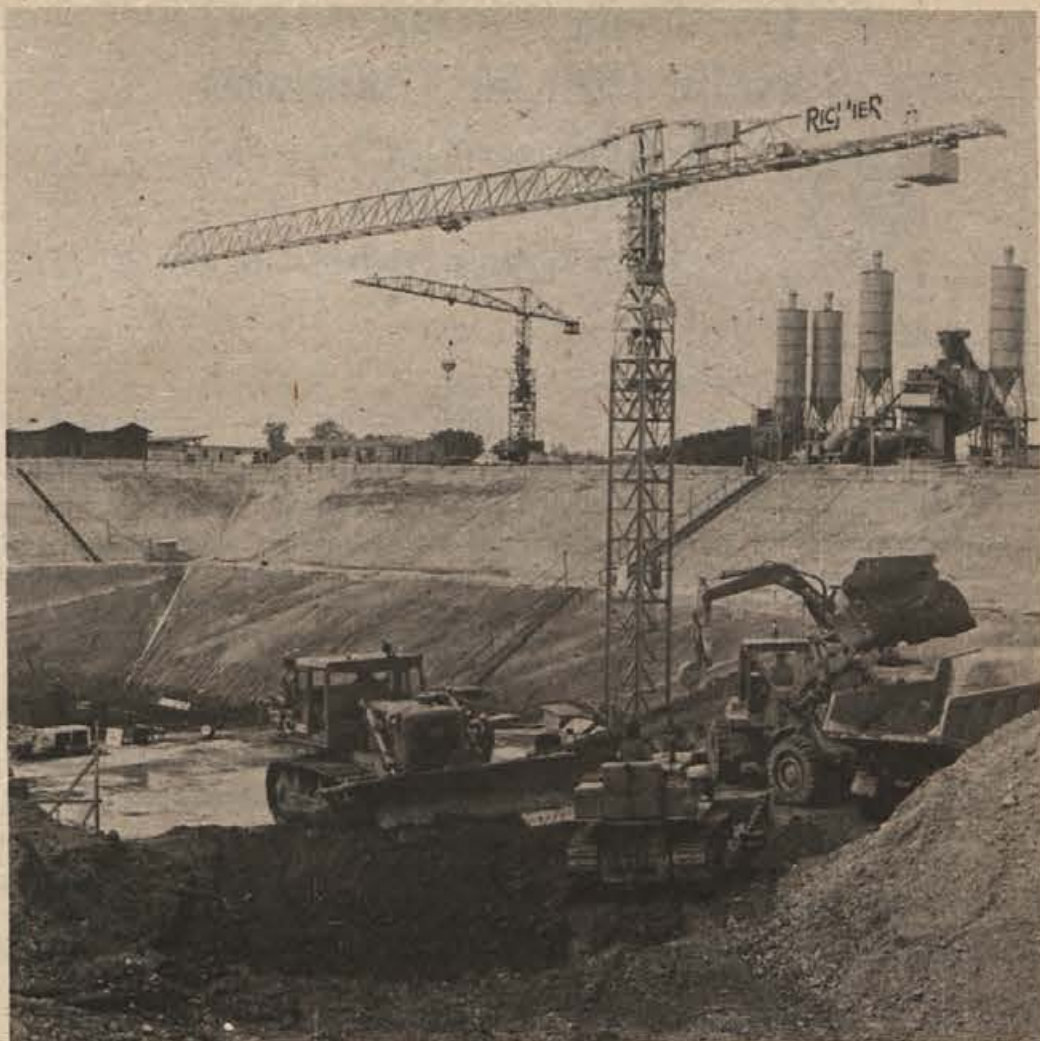
TURIST HOTEL SREMIČ KRŠKO

Obiščite naše obrate v Krškem in Kostanjevici, kjer boste solidno postreženi. Gostom in vsem občanom čestitamo za praznik krške občine!

Transport
KRŠKO

Opravljamo solidne in cenene prevoze s tovornimi cestnimi vozili. Občanom in poslovnim prijateljem čestitamo za praznik občine.

Gradbišče naše prve nuklearne elektrarne v Krškem

NUKLEARNA
ELEKTRARNA
KRŠKO
V USTANAVLJANJU

ČESTITA OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA PRAZNIK KRŠKE OBČINE IN 30-LETNICO ZMAGE NAD FAŠIZMOM.

VELIKA GRADBIŠČA

TOGREL: NOVI IZDELKI

Pionirjevi gradbinci TOZD GRADBENI SEKTOR KRŠKO nenehno povečujejo obseg opravljenega dela. Lani so dosegli rekorden celotni dohodek, saj so preseglji plan za 39 odst., v primerjavi z letom 1973 pa je bilo povečanje celotnega dohodka kar za 92 odst. Letošnji plan je 223 milijona dinarjev, 16 odst. več, kot so dosegli lani.

Pomembni objekti, ki so jih gradili — nekatere še dokončujejo — so plinsko-parna elektrarna v Brestanici, sklop objektov v tovarni papirja in celuloze v Krškem za papirni stroj S-III, stanovanjski objekti v Posavju in velik ter luksuzen hotel DONAT v Rogaški Slatini. Dela nadaljujejo še na nadvozu v Krškem, medtem ko je novo večje gradbišče tovarna celuloze II. Stanovanja gradijo za potrebe nuklearne elektrarne in

druge naročnike. Predvidevajo, da bodo še letos prevzeli gradnjo hotela v Krškem, gradnjo stanovanj za VP v Brežicah in drugih objektov na območju Posavja.

Z novo in moderno betonarno z veliko zmogljivostjo so si olajšali delo, saj gradijo večino objektov iz armiranega betona. Prizadevajo si čim bolj mehanizirati gradnjo, uporabljati pri gradnji stanovanjskih in drugih objektov čimveč montažnih elementov in na ta način graditi hitreje, ceneje in z manj ljudmi. Slednjih v gradbeništvu vselej primankuje, čeprav jim omogočajo dobre delovne razmere. Prav sedaj pripravljajo gradnjo sodobnega samskega doma.

Vsa ta prizadevanja so sestavni del stabilizacijskega programa, ki ga je sprejela delovna skupnost. Zavedajo se, da bo le z varčevanjem in podobnimi

ukrepi mogoče opraviti zastavljeni plan, od katerega bosta imeli korist delovna organizacija in družba.

Gradbeni sektor Krško tesno sodeluje z vsemi dejavniki na svojem območju in po svojih močeh prispeva k napredku pokrajine. Z investitorji goji tovarniške poslovne odnose. Kljub temu pa ga nenehno prizadeva neredno plačevanje opravljenih gradbenih del. To povzroča velike težave v poslovanju in ogroža uresničitev načrta, ki ga je sprejela delovna skupnost krških gradbincev.

Delovna skupnost SGP PIONIR-TOZD GRADBENI SEKTOR Krško čestita za praznik občine Krško in 30-letnico zmage nad fašizmom vsem občanom, delovnim organizacijam in poslovnim prijateljem ter jim želi še veliko delovnih uspehov!

Lani ob tem času napovedan načrt — proizvodne prostore povečati za 100 odst. — je uresničen. Kolektiv Pionirjeve tovarne gradbenih elementov TOGREL v Krškem ima letos v načrtu narediti 100.000 m² industrijskih montažnih hal. Samo v Sloveniji so jih v zadnjih treh letih postavili 187.000 m² in so po proizvodnji tovrstnih objektov drugi v Sloveniji, takoj za SGP GORICA. Montažne hale, za katere so izdelali elemente v Krškem, stojijo po nekaj letih po vsej Jugoslaviji. Sedaj gradijo večje objekte v Slavonskem Brodu, Mostarju, Sarajevu, v Črni gori, v Mariboru in drugod.

V novih proizvodnih prostorih, ki so jih zgradili letos, izdelujejo ploskovne elemente za fasade in predelne stene. Za

objekt in naprave so investirali blizu 7 milijonov dinarjev. Zmogljivost nove tovarne je 100.000 m² plošč, kar zadostuje za potrebe 2.000 stanovanj, kolikor jih namerava zgraditi Pionirjeva gradbena operativa. Za stanovanjske objekte v Ljubljani, Novem mestu, Krškem in Brežicah imajo naročil za dve leti. V montažnih ploščah so že vgrajeni deli elektroinstalacij, pripravljene revizijske odprtine, vratni podboji in drugo, kar vse skrajša čas gradnje stanovanj na gradbišču.

Zaradi povečanega obsega del se je kolektiv povečal od 50 na 100 ljudi. Letos nameravajo doseči 50 milijonov celotnega dohodka.

S tem pa še ni zaključen program izdelkov. Montažne objek-

te nameravajo prilagoditi tudi za druge namene. Prvi tak objekt bo nova polnomontažna športna hala v Novem mestu. Objekte nameravajo prilagoditi še za vrtnice, za šole, za kompletiranje zelenega programa in podobno.

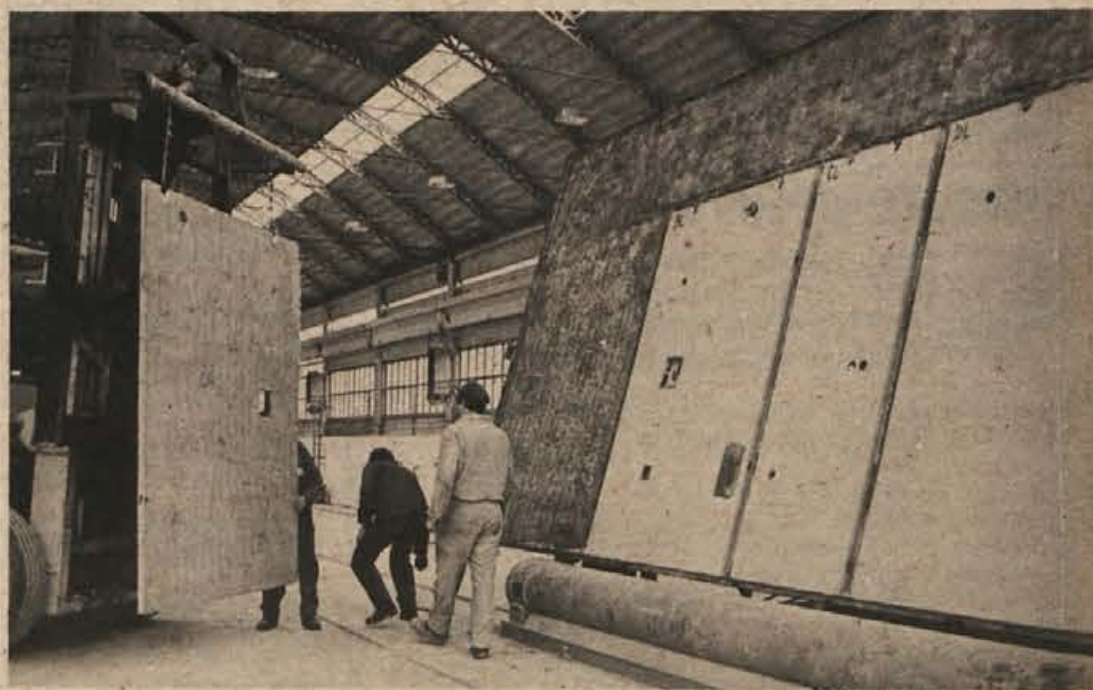
Kolektiv Togrela je vselej obveščen o delu samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij matičnega podjetja in sam aktivno sodeluje pri predlaganju in sprejemanju pomembnejših odločitev.

Kolektiv SGP PIONIR-TOZD TOGREL Krško čestita občanom za praznik 7. junij!

Stanovanjski objekti v Krškem, ki jih gradi PIONIR — TOZD gradbeni sektor Krško.

Predelne stene in fasadni elementi so nov izdelek Pionirjeve tovarne TOGREL v Krškem.

PROSTA DELOVNA MESTA V VELIKI LOKI PRI TREBNJEM

»DONIT« kemična industrija

MEDVODE, n. sol. o.

TOZD Tovarna Medvode, n. sub. o.

vabi k sodelovanju

nove strokovne kadre in delavce za proizvodnjo

V letu 1975 bo v Veliki Loki pri Trebnjem dograjen naš novi obrat za proizvodnjo vseh vrst motornih tesnil in novih specialnih tesnilnih materialov. Novi proizvodnji pa zagotavlja stalno oskrbo s kakovostnimi tesnilnimi ploščami »tesnit« tudi naš najmodernejši obrat za proizvodnjo tesnilnih materialov v Medvodah.

Če želite združiti delo v službah oziroma v proizvodnji sodobno opremljenega obrata za proizvodnjo tesnil za motorje z notranjim izgorevanjem in drugih tesnil, vas vabimo, da se prijavite za delo v službi, ki vam glede na izobrazbo najbolj ustreza.

Potrebovali bomo delavce z naslednjo stopnjo strokovne izobrazbe:

I. Z višjo izobrazbo:

1. INŽENIRJA strojne ali organizacijske smeri za vodenje proizvodnje (1)
2. PRAVNIKA oz. VIŠJEGA UPRAVNEGA DELAVCA ali ORGANIZATORJA dela za delo v kadrovske-spolšni službi (1 del.)

II. S srednjo izobrazbo:

1. ADMINISTRATIVNEGA TEHNIKA za delo v splošni službi (1 del.)
2. EKONOMSKE TEHNIKE:
 - a) za delo v finančno-računovodskem sektorju (3 del.)
 - b) za delo v skladišču gotovih izdelkov in skladišča surovin (2 del.)

3. STROJNE TEHNIKE:

- a) za delo v operativni pripravi proizvodnje (1 del.)
- b) za delo v oddelku za študij dela (tečaj WF, 2 del.)
- c) za delo v službi kvalitete (1 del.)
- d) za delo v službi vzdrževanja (2 del.)
- e) za organizatorje dela v proizvodnji (2 del.)

III. Z izobrazbo širokega profila:

1. ADMINISTRATORJA za delo v operativni pripravi dela in proizvodnji (2 del.)
2. KUHARICO za delo v obratu družbene prehrane (2 del.)
3. PRODAJALCA oziroma skladiščnika (1 del.) za delo v skladišču surovin
4. VOZNIKA TOVORNJAKA za delo v transportu
5. ORODJARJE, KLJUČAVNIČARJE, AVTOMEHANIKE, STRUGARJE in MIZARJE
 - a) za razna odgovornejša delovna mesta v proizvodnji (večje število del.)
 - b) za delo v službi vzdrževanja (8 del.)
 - c) za delo v službi kvalitete (7 del.)
 - d) za skladišče orodja
6. ELEKTRIKARJE, REZKALCA, SKOBLJARJA za delo v službi vzdrževanja (4 del.)

IV. Priučene delavce:

1. s tečajem za skladiščnike oz. nedokončano šolo za prodajalce za delo v skladišču (1 del.)
2. s tečajem za voznika viličarja (2 del.)
3. PRIUČENO KUHARICO (1 del.) za delo v kuhinji
4. VRATARJE oziroma ČUVAJE (4 del.) za delo v vratarsko-čuvarjski službi
5. SNAŽILKE za čiščenje pisarn in obrata (3 del.)
6. SKLADIŠČNE DELAVCE za delo v skladišču gotovih izdelkov (4 del.)
7. VEČ PRIUČENIH in NEPRIUČENIH DELAVCEV oziroma DELAVK za delo v proizvodnji

Če želite zaposlitev, ki ustreza vaši strokovni izobrazbi, izkoristite priložnost in se odločite. Vaša odločitev ne bo težka, če veste, da boste postali član doma in v tujini znanega in zelo cenjenega podjetja.

Nastop dela po dogovoru.

Osebnostne in pismene prijave sprejema splošna služba podjetja DONIT Medvode, ki daje tudi vse potrebne informacije.

INDUSTRIJSKO
MONTAŽNO
PODJETJE

LJUBLJANA,
Titova 37, n. sol. o.

objavlja naslednja

PROSTA UČNA MESTA

Za TOZD „Ogrevanje, vodovod“, Ljubljana, Titova 37, n. sol. o.

MONTER CENTRALNE KURJAVE
VODOVODNI INŠTALATER
IZOLATER
TRGOVEC TEHNIČNIH STROK

25 učnih mest
15 učnih mest
5 učnih mest
3 učna mesta

Za TOZD „Klima“, Ljubljana, Vojkova 58, n. sol. o.

MONTER KLIMATIČNIH NAPRAV
KLJUČAVNIČAR
TRGOVEC TEHNIČNIH STROK

15 učnih mest
14 učnih mest
2 učni mesti

TOZD „Elektromontaža“, Ljubljana, Titova 37, n. sol. o.

ELEKTROINSTALATER
PTT MEHANIK
TRGOVEC TEHNIČNIH STROK

45 učnih mest
5 učnih mest
2 učni mesti

Za Obrat v Slovenskih Konjicah

ELEKTROINSTALATER
KLJUČAVNIČAR
KOVINOLIČAR
TRGOVEC TEHNIČNIH STROK

4 učna mesta
7 učnih mest
2 učni mesti
1 učno mesto

Za TOZD „Tovarna elektronaprav“, Ljubljana, Vojkova 58, n. sol. o.

RTV MEHANIK
ELEKTROINSTALATER
KLJUČAVNIČAR
KOVINOLIČAR
TRGOVEC TEHNIČNIH STROK
GALVANIZER

7 učnih mest
5 učnih mest
11 učnih mest
3 učna mesta
3 učna mesta
1 učno mesto

Za TOZD „Tovarna regulacijskih armatur in aparatov“, Ljubljana, Ulica Jožeta Jame 12, n. sol. o.

KLJUČAVNIČAR
KOVINOSTRUGAR
ORODJAR
KOVINOREZKALEC
KOVINOBRUSILEC

5 učnih mest
10 učnih mest
2 učni mesti
2 učni mesti
1 učno mesto

Za TOZD „Projekt, montaža, inženiring“, Maribor, Ljubljana 9, n. sol. o.

MONTER CENTRALNE KURJAVE
MONTER KLIMATSKIH NAPRAV
VODOVODNI INŠTALATER

15 učnih mest
15 učnih mest
10 učnih mest

Za TOZD „Projekt, montaža“, Koper, Ul. 15. maja št. 4, n. sol. o.

MONTER CENTRALNE KURJAVE
VODOVODNI INŠTALATER
MONTER KLIMATSKIH NAPRAV
IZOLATER

10 učnih mest
2 učni mesti
4 učna mesta
2 učni mesti

Za TOZD „Livarna“, Ivančna gorica, n. sol. o.

KLJUČAVNIČAR
OBRATNI ELEKTRIČAR

2 učni mesti
2 učni mesti

Za TOZD „Tovarna instalacijske opreme“, Idrija, Vojkova 4, n. sol. o.

STROJNI KLJUČAVNIČAR

7 učnih mest

Za TOZD „Skip“, Ljubljana, Celovška 479, n. sol. o.

SPLOŠNI KLJUČAVNIČAR

20 učnih mest

Kandidati, ki želijo postati naši učenci, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so dopolnili 14 let, vendar ne smejo biti starejši od 18 let,
- da bodo dokončali osemletko,
- da so duševno in telesno zdravi ter sposobni za izučitev poklica, ki so si ga izbrali.

V času učne dobe prejema učenci nagrado, ki znaša za:

I. letnik 650.– din
II. letnik 800.– din
III. letnik 950.– din

Poleg redne mesečne nagrade dobijo učenci še giblivi del nagrade, do katerega so upravičeni, če so v šoli ali pri delu dosegli, in sicer za:

- odličen uspeh še 40 % od osnovne nagrade
- prav dober uspeh še 30 % od osnovne nagrade
- dober uspeh še 20 % od osnovne nagrade

Učencem, ki niso doma iz Ljubljane ali iz bližnje okolice in nimajo možnosti stanovati pri svojcih ali znancih v Ljubljani, preskrbi podjetje oskrbo. Razlika med polno ceno vzdrževalnine v internatu in med osnovnim delom učenčeve nagrade krije v celoti podjetje.

Po uspešno opravljenem zaključnem izpitu zagotavlja podjetje vsem prizadevnim učencem redno zaposlitev za nedoločen čas.

Za sprejem v uk morajo kandidati predložiti:

- prošnjo
- rojstni list
- spričevalo o končani osnovni šoli
- potrdilo o premoženjskem stanju
- potrdilo o višini osebnega dohodka vseh članov družine, ki živijo v skupnem gospodinjstvu
- eno osebno fotografijo

Prijave sprejemajo splošne in kadrovske službe TOZD, za katere so prosta učna mesta objavljena.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Trgovsko in proizvodno podjetje
PETROL Ljubljana
Poslovna enota Brežice
razglašča prosto delovno mesto

PRODAJALCA NA BENCINSKEM SERVISU NOVO MESTO I

Pogoji:

- končana osemletka
- odslužen vojaški rok
- prednost imajo trgovski delavci
- poskusno delo traja tri mesece

Lastnoročno napisane ponudbe s kratkim življenjepisom je treba poslati v roku 10 dni od dneva objave tega razglašča navedeni poslovni enoti.

PROSTA DELOVNA MESTA!

DOM POČITKA
METLIKA

objavlja prosti delovni mesti:

1. KV KUHARICE

Pogoj gostinska ali tej enakovredna šola

2. BOLNIŠKE STREŽNICE

Pogoj dokončana osnovna šola

Vloge naslovite na upravo Doma počitka. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

PROSTO DELOVNO MESTO!

METEOROLOŠKI ZAVOD SR SLOVENIJE,
Ljubljana, Celjska ul. 1

razglašča prosto delovno mesto

METEOROLOŠKEGA OPAZOVALCA NA METEOROLOŠKI POSTAJI V NOVEM MESTU (srednja ali nepopolna srednja izobrazba).

Podrobne pogoje razpisa dobi kandidat pri Meteorološkem zavodu SR Ljubljana, Celjska 1, ali po telefonu na številki 317-944, interna 001. Prijave se sprejemajo 15 dni po objavi.

Rešitev prejšnje križanke

ASPIK	PAD
STOJA	AVC
ACD	SKRLA
ARK	ETAN
SPEEDWAY	
KOLOVRAT	MA
PARKET	VLOZEK
RAS	SIPALNIK
IRKA	PURATIT
MADIZEM	CIANO
AUSORA	EKRAN

(Ne)resnice z napako

Po predstavi so soglasno menili, da je bil najlepši lonec (konec). Ko sta si segla v roke, je eden pomenljivo pripomnil, da takega osla (posla) že dolgo ni bilo. Sele ko je zapuščal dvorano, ga je oplazila (opazila). Na tekmi je vzbujal pozornost napadalec, ki je ves čas uspešno lomil (lovil) nasprotnika.

Nabral: J. JUST

D L	SAMICA DOMAČE ZIVALI	LEKARNA	NAŠA KRAŠKA PLANOTA	POD	D L	M. IME	MESTO V ŠVICI	SUKANEC	PRIDEVEK EISEN-ROWERJA
NEM. FILOZOF					ZIMSKO VOZILO				
OKRASNI KAMEN					NESYRHO VINTAR				
PROTEST DUHOVNIK									
NAPOLEON									
JAP. BISMARCK				GARONER			TRČENJE	Ž. GLAS	
DEL TELUSA					VRSTA SIRA				
					TAJSKA				
D L	TATINSKA PTICA	PLINSKA ZMESKA DO ZIHAMO VARNIH		100	POGANSKI ZRYVO-VALEC			RUDAS LASZLO	
								GORA V BOSNI	
POSTAVA			NADAV				NAGLAS	GLMESTO NORVEŠKE	
			BABICA						
DRAG KAMEN				MORSKI RAK				FIGURA PRI CETVORKI	JASEK
				TEL TENISKO IGRE					
OČE							NAKAZANA POT PER PROCURA		
KOVAN DENAR							VISOKA PLANOTA		
TURŠKA GORA					D L	VRSTA POSODE			

Na morje in pod zemljo

Mesta so vir onesnaževanja - Zemlja bo cvetoč vrt, mesta pa bodo plula po morjih ali pa se skrivala pod zemljo - Že po letu 2000

Onesnaženje človekovega okolja spada med najbolj pereča vprašanja, s katerimi je obremenjena sodobna civilizacija. Obale morij in oceanov so vse bolj onesnažene z različnimi odpadki in odpadkami, ki prihajajo iz bližnjih velikih mest in pristanišč. Ekologi se zato resno ukvarjajo z vprašanjem, kako rešiti morske obale. Možni sta v bistvu samo dve rešitvi: zaustaviti nadaljnje onesnaževanje ali pa pre-

makniti mesta. Kakor je videti druga možnost bolj neverjetna, ji pripisujejo več možnosti. Delajo se načrti za ploveča mesta, ki bi se v zimskih mesecih lahko celo odselila v južnejše kraje, kjer bi prezimila. Po predvidevanju strokovnjakov naj bi bila taka ploveča mesta dograjena že do konca tega stoletja.

Nekaj podobnega poznamo že sedaj. Velike letalo-

nosilke in bojne ladje zaležejo že kar za majhno mesto. Prav tako lahko vidimo prednike bodočih plovečih mest v vrtnih ploščadah za nafto. Tudi mesta bi bila zgrajena na podoben način: Na veliki nosilni ploskvi bi najbolj racionalno razporedili prostor, da bi bilo dovolj prostora za poslovne zgradbe, stanovanja, rekreativne površine in za industrijske obrate.

Življenje na tako utesnjem prostoru gotovo ne bi bilo prijetno, zato načrtovalci mehiijo, da bi ploveča mesta prebivalci občasno zapuščali in odhajali na oddih na kopno, ki bi seveda bilo rešeno onesnaženja in spremenjeno v parke, gozdove, igrišča in počitniške sklope.

Do spremembe mest pa bo prišlo tudi na celini. Namesto nebotičnikov bodo gradili „zemljotičnike“, velike zgradbe globoko v notranjosti tal. Vsa težka industrija naj bi bila pod zemeljsko površino.

Tako naj bi oskrunjena zemlja postala cvetoč vrt, prava podoba raja, ki je dosedaj vladal le v človekovi domišljiji.

Na sliki je maketa mesta bodočnosti, ki bo plavalo po morju in se selilo za soncem kot zdaj ptice selivke.

Roža vedno uveni

Silikonske injekcije za pomladitev so škodljive za kožo

Lepota je kot roža, ki zacveti in hitro uveni. Tako pravi narodni pregovor. Ker pa stare resnice niso več za današnjo rabo, bi morali pregovor spremeniti, da bi se glasilo: vsaka lepota traja tako dolgo, kolikor časa želiš.

Morda je malo pojmov tako tesno povezanih, kot sta lepota in ženska. V današnjem svetu, kjer igra zunanost še toliko večjo vlogo, je razumljivo, da se ženske nočejo podati naravnim zakonom staranja in da na različne načine skušajo prevariti mater naravo ter ohraniti cvet razcveten. Pri tem so jim v veliko pomoč moderna kemija in kozmetična industrija, prav tako pa tudi novejšie medicinske skušnje. Zadnja leta je veljalo, da so plastične operacije skoraj vsemogočne. Kirurgi za lepoto ravnajo krive nosove, pomladijo zguban obraz, dajejo mladostno čvrstost prsim. Uspehi so številni, o neuspehih pa tako ni slišati.

Prišlo pa je tudi že opozorilo. Strokovnjak za plastično kirurgijo dr. Charles Wenick iz Las Vegasa trdi, da naj ženske temeljito premislijo, preden si dajo z operacijo nategniti zgubano kožo ali preden se lotijo silikonske kure. V poročilu za neko komisijo je izjavil, da je zabeležil veliko število žensk, ki jim je po uporabi silikonskih injekcij začela razpadati koža. S temi injekcijami so kirurgi, pa tudi ženske same, vračali izgubljenim čarom ženskih prsi nekdanjo napetost in čvrstost.

Posebna komisija zahteva, naj se prodaja silikonskih injekcij na ameriškem tržišču prepove. Zvezna država Nevada je tak zakon že uveljavila. Zakon predvideva hude kazni za kršitelje: zapor do 6 let in denarno globo 10 tisoč dolarjev.

Torej bo še delček resnice v besedah o cvetu, ki hitro uvene.

MED SVETIMI KRAVAMI

vezgobjaj razlegel po širokih preprogah, prebrali so na dvorišču in se natovorili v palače.

žarela na obzorju. Stopali so v enakomernem taktu uro, dve. Pragozd je postajal zadušljiv, vedno težje se je sprevod prebijal skozi zelenje. Potem je šinil v nebo presunljiv krik gonjača: „Na pomooooo...!“ Daleč spredaj si je kraljevski tiger privoščil malico! Mravljinici so zagomazeli po udih ljudem in živalim. Paradižnik je z desnico stisnil hladno jeklo orožja, z

levico pa privil k sebi svojo družico. Karavana je obstala in za hip je svinčena tišina legla na prizorišče. A le za hip! Zašumele so šape razkačene zveri po listju, prej kot bi človek pričakoval. Vse bliže in bliže so prihajale in gonjači so bili prvi, ki so izgubili živce. Izginili so na gozdni stezi kot preplašena jata ptic. Sama samcata sta čakala naša zakonca na usodni trenutek.

svetovni bestseller

henri charrière

METULJ

METULJ je avtobiografska izpoved človeka, ki je bil, obtožen, da je na Montmartru ubil človeka, obsojen na dosmrtno prisilno delo v Gvajani. S kaznijo se ni nikoli sprijaznil: 43 dni po prihodu v kaznilnico je zbežal in s čolnom premeril 2500 km. V Kolumbiji so ga prijeli, a je spet zbežal, se skrival pri Indijancih in tudi tu so ga dobili. Vrniti se je moral v gvajansko kaznilnico, v „zeleni pekel“. Po trinajstih letih mu je končno uspelo: zbežal je z zloglasnega Hudičevega otoka...

Knjiga je v kratkem času postala pojem za bestseller, prevedena je bila v številne jezike, prva slovenska izdaja je bila razprodana v nekaj mesecih.

Skratka: od prve do zadnje strani napeta, shrpljiva, z brezobzirno iskrenostjo napisana zgodba o ujetniku, ki je tvegval vse za svobodo.

514 strani, cena: pl. 130 din.

Knjiga je na voljo v vseh knjigarnah, naročila pa sprejema tudi uprava založbe.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26, Ljubljana

NAROČILNICA DL-12

Nepreklicno naročam knjigo „METULJ“. Naročnino 130 din bom poravnal po povzetju. Knjigo mi pošljite na: - moj domači naslov - kraj zaposlitve (Ustrežno, prošimo, označite!) Kraj in datum: Podpis naročnika: Naslov naročnika: Ime in priimek: Kraj: Ulica: Zaposlen pri:

belinka

tovarna kemičnih izdelkov
61001 Ljubljana
poštni predal 5-1
telefon h. c. 061/314 177
telex 31 260 yu bel

SANDOLIN PX 65

- uživa mednarodni sloves
- odlikuje ga bogata tradicija in novi tehnični dosežki
- najbolj iskano sredstvo za dolgoletno zaščito lesa
- uničuje plesen in zajedalce ter je odporen proti vremenskim vplivom
- služi za osnovni ter končni premaz in je izdelan v 13 barvah

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN NAVODILA ZA UPORABO

SCHIEDEL — YU — Kamin, dimnik št. 1 v Evropi

proizvaja in dobavlja

GRADNJA ŽALEC

Tat je prenočeval kar v bloku

Morda je Petar Sarić bral uspešnico Metulj, kajti loteval se je podobnih podvigov: ušel iz zapora, vlamjal, bežal, toda...

Iz Golega otoka so v razpravno dvorano novomeškega sodišča pripeljali 21-letnega fanta, ki je po poklicu elektrovarilec, doma iz Knina. Lahko bi zaslužil, kolikor bi hotel, ampak že kot mladoletnik je bil na krivih poteh. Tokrat so mu izrekli kazen: 7 let strogega zapora.

Na 6 let in 6 mesecev strogega zapora je bil Petar Sarić obsojen v Sisku zaradi grabeža in dveh vlomov, med tem pa, ko je prestajal kazen, se je javil v bolnišnico in pobegnil z zdravniškega pregleda. Vse mogoče je doživljal, 13. in 14. aprila lani pa se je pojavil v naših krajih. Prišel je v Metliko, in ker ni imel kam iti, se je spravljal prenočevati kar v klet stanovanjskega bloka 40 a na Cesti bratstva in enotnosti. Vlomil je v prostor, kjer je imel stanovalec Franc Bajuk spravljeno razno orodje, in se takoj založil z izvijači.

Kmalu zatem je že šel v akcijo. V bližnjo samopostrežno trgovino, kjer je bife in mesarije, je vlomil takoj. V upravnih prostorih mesarije je nasilno prišel še v pisarno knjigovodstva, kjer je brskal po predalih in hotel odpreti blagajno. Predal, ki je bil prazen, je odprl, onega, v kate-

rem je bilo nad 10.000 dinarjev, ni mogel odpreti. Odšel je praznih rok, pustil pa je tam nekaj orodja, ki ga je vzel v Bajukovi kleti.

Najbrž je bil fant utrujen, kajti odšel je nazaj v blok, se ovil v staro zastavo in se zakril s starimi vrati, nato pa mirno spal, dokler ga ni zjutraj zagledala stanovalka Slavica Plut. Ta je tekla poklicat še sosedo Turšičevo. Obe sta hoteli priklicati še stanovalec Vrvičarja, toda neznanec jo je medtem že ucvrl.

Sarićevih podvigov v Metliki še ni bilo konec. Drugi dan, v nedeljo dopoldne, je v pisarno mesarije slučajno prišel poslovodja, in ko je opazil vlom, je takoj poklical miličnike. Ravno so v vlomljenih prostorih raziskovali, kaj in kako, ko je nekdo odprl vrata. Bil je spet Sarić, ki je vnovič hotel v poslopje. Seveda je tudi tokrat nemudoma vzel pot

pod noge, toda šli so za njim. Dobili so ga med Čurili in Rosalicami, potem pa seveda o stvari ni nič vedel. Kot je trdil, je bil le slučajen obiskovalec Metlike in tako naprej. Podobno je bilo tudi na razpravi, ki ji je predsedovala sodnica Zlata Savljeva.

Sariću niso mogli verjeti, kar je tvezel, kajti priče so ga spoznale, razen tega je že od prej na slabem glasu. Novomeški senat je prekladal kazen, iz katere prestajanja je pobegnil, in izrekel enotno kazen: 7 let strogega zapora.

Otrok pod vlakom

Na železniški postaji Otovec so očividci nesreče onemeli od strahu. Ko je 1. junija pripeljal na postajo motorni vlak, je motorovodja na srečo opazil na tirih majhnega otroka. Močno je zavrl, vseeno pa fantka zadel. Ko se je vlak ustavil, so otroka potegnili izpod drugega vagona. Na srečo ni dobil hujših poškodb, vendar so ga takoj odpeljali v zdravstveni dom Črnomelj, kjer so mu nudili prvo pomoč. Dveipolletni Silvester Rifej iz Sel pri Otovcu, ki je doma v bližini postaje, se je izmuznil od doma in se napotil gledat vlake. Fantiček je imel srečo v nesreči, saj bi se njegov prvi samostojni izlet lahko tragično končal.

Zaloten še z vsem blagom

Vlomilec pravi, da je v brežiški gimnaziji iskal le prenočišče, ampak šel je tudi k MODI

Lepe zgodbe si je izmišljal 29-letni Josip Jaguš iz Zapršiča, ko se je pred kratkim zagovarjal na novomeškem okrognem sodišču zaradi dveh vlomov. Niso mu verjeli!

Polkvalificirani zidar, vendar brez dela, in po kazenskem spisu sodeč, tudi že več vlomov, Josip Jaguš, je 22. januarja letos prišel v Krško. Pravi, da je iskal zaposlitve, vendar dela ni našel. Na železniški postaji je potem nekemu snuknil dvokolo in se z njim odpeljal do Brezic, menec, da bo tam več sreče.

Vlomil je v brežiško gimnazijo, pravi pa, da se je hotel le ogreti in prenočiti. Res je, da je prišel v poslopje, vendar je bilo znotraj vse zaklenjeno, zato ni mogel priti do plena. Ker tu ni nič našel, je takoj zatem vlomil še v trgovino MODA. V tem lokalni se je Jaguš dobro založil z oblačili. Nabral si je za okrog 5.000 din blaga in ga spravil v dve skatli. Te je naložil na ukradeno kolo in se hotel odpeljati na Hrvaško.

Fant pa je imel smolo, kajti prišel je le do Dobove, tam pa so ga miličniki izsledili. Pri njem so našli še vse ukradeno blago, ki mu je bilo seveda odvzeto in vrnjeno trgovini.

Senat okrognega sodišča pod predsedstvom Janeza Kramariča je Jagušu prisodil 1 leto in 10 mesecev strogega zapora. Obtežljivo zanj je bilo, da je že prej dvakrat vlomil, olajševalno pa priznanje.

Trinajst ranjenih je bilo posledica nesreče pri Trnovcu, ki se je zgodila 1. junija dopoldne. Avtobus iz Sida, ki je vozil v prekratki varnostni razdalji, je trčil v stoječi avtobus osijske registracije, nato pa se v osebni avto domačina Vinka Kapica, ki je pripeljal naproti. Dvanajst potnikov iz avtobusov in voznika Kepica so odpeljali v bolnišnico, na avtomobilih pa je za 60.000 dinarjev škode. (Foto: Janez Pezelj)

Sprevodnik in šofer

Obtožba za ponarejanje in poneverbe v prometu

Zaradi kaznivih dejanj, ki so dajo v področje gospodarskega kriminala, je okroglni javni tožilec nedavno tega vložil obtožbo zoper Leopolda Bogolina, sprevodnika pri podjetju Gorjanci, sicer pa doma iz Vel. Dol pri Krškem, in zoper Petra Valenčaka, šoferja pri istem podjetju, doma z Malega Kamna pri Senovem.

Obtožnica bremeni Bogolina ponarejanja in poneverbe uradnih listin. Stori naj bi jih s tem, da je vpisoval lažne številke na dnevna potna poročila o vrednosti prodanih avtobusnih voznic ter si tako ustvarjeno razliko v znesku nekaj nad 23.000 dinarjev prisvojil. Tako „poslovanje“ je trajalo od januarja do julija 1974, v času, ko ga nihče ni kontroliral.

Poneverjeni denar pa naj bi si, kot trdi obtožba, Bogolin in Valenčak delila, vendar slednji tega ne prizna. Zadevo bo obravnavalo novomeško okrogno sodišče.

STEFAN SIMONČIČ

„Samo hladno kri“

Vsakokrat, kadar zaslišimo zavijanje sirene na reševalnem avtomobilu, se združimo: spet nesreča! Marsikdo pomisli na ljudi v rešilnem avtomobilu, ki morajo vselej na kraj dogodka. Njih ne sme presenetiti ne mrlič in ne s krivo hudo obliči človek. Ne zamerimo jim, če z avtomobilom drvi skozi mesto, saj vemo, da gre včasih za minute. Voziti hudo ranjenega človeka ali pa težkega bolnika se človek privadi, vendar je to poklic, v katerem je odgovornost še posebej izpostavljena. O tem pravi:

AVGUST HRASTAR iz Novega mesta, kateremu bo kmalu minilo že 20 let službe v zdravstvenem domu: „Če nas kličejo na cesto k prometni nesreči, morava s spremljivcem najprej presoditi, za kakšno poškodbo gre. Če je zlom, položiva opornice. Če poneselec krvavi, ga preveževa. Nezavestni mora ležati na desni. Sicer pa je važno, da kljub nesreči vsaj midva ohraniva mirno kri in ranjence čimprej spraviva v bolnišnico. Nič manj „težko“ pa ni prevažati hudega bolnika ali pa porodnico, ki v reševalnem avtomobilu rodi. Neko noč sem imel v avtu kar tri porode. Tega ne bom pozabil.“

ALOJZ KOSTREVC, doma iz Hrušice pri Stopičah, je tudi že 17 let v reševalni službi: „Zame tudi začetek na reševalni ni bil tako pretresljiv, ker sem po poklicu bolničar in sem že prej 14 let opravljal poklic. Nehote pa tudi nas, ki smo vsega vajeni, presune, če naletiš na hudo nesrečo. Spominjam se, da je bilo pred leti v Ločni samo v eni nesreči 7 mrtvih. Ko pridemo mi na kraj dogodka, najprej pogledamo, kdo še diha. Smrtnih žrtev mi ne odvažamo, pač pa le žive vozimo v bolnišnico. Že večkrat pa se je zgodilo, da nam je poneselec med vožnjo umrl, četudi smo se z njim še tako trudili.“

ALOJZ DRAGAN iz Smolnje vasi, voznik pri dežurni službi: „Še nisem dolgo v tem poklicu, a sem že spoznal, kako je naporen in odgovoren. Vozim samo zdravnike in hišne obiske, pa se je enkrat primerilo, da smo morali otroka zaviti in ga kar v našem avtu hitro odpeljati v bolnišnico. Šlo je za minute. Škoda, da nam nova cestna zakonodaja ne daje več prednosti le še v križiščih enake veljave. Največkrat pa so vozniki na cesti sami uvidelni in nas puščajo naprej.“

KRONIKA NESREČ

RADOVICA: PREVRNIL PRI UMKANJU - 29. maja zvečer je Marjan Rajk iz Bojanje vasi vozil osebni avto proti Radovici, naproti pa mu je pripeljal traktorist Alojz Slobodnik iz iste vasi. Pri srečanju na ozki cesti je Rajk zapeljal na skrajni desni rob, pri tem pa ga je zaneslo. Avto se je prevrnil po strmini navzdol, voznik pa je izskočil in se mu ni nič zgodilo. Gmotne škode je za 15.000 dinarjev.

METLIKA: NEZNANEC JE IZGINIL - Metličanka Ana Milčičnovič je 1. junija okrog poldne vozila po CBE, naproti pa je pripeljal neznan avtomobilist. Med srečanjem je neznanec trčil v avto Milčičnovičeve, potem pa naglo obrnil in odpeljal. Naredil je za 10.000 din škode. Za pobežim voznikom poizvedujejo.

LOČNA: PEŠAKINJA V BOLNIŠNICI - Marija Perše iz Družinske vasi je 28. maja zjutraj pešala ob desni strani ceste. Nameravala je v službo v tovarno Labod. Za njo je pripeljala z avtom Rozalija Zupančič iz naselja Pod Trško goro, in ker je naproti prihajal tovornjak po sredi ceste, je Zupančičeva zavila v desno in pri tem zadela Peršeto. Poškodovano so potem odpeljali v bolnišnico.

ZAGRAD: V OVINEK PO SREDI - 1. junija zjutraj sta pri Škocijanu v nepreglednem ovinku naproti pripeljala avtomobilist Stanislav Kirn iz Zagrada in mopedist Ivan Kunstelj iz Klenovika. Mopedist je pripeljal po sredi, trčil v osebni avto in obležal v nezavesti. Odpeljali so ga v bolnišnico, prav tako pa voznikovo ženo Marijo Kunstelj, ki je bila pri trčenju ranjena. Gmotne škode je za 6.800 dinarjev.

DOL: KOT: PRECEJ ŠKODE - 28. maja zjutraj je Anton Jordan iz Mihovce vozil osebni avto v smeri Soteske-Dvor, v nepreglednem ovinku pa je naproti pripeljal z avtom Ljubljancan Janez Škof. Pred srečanjem je Jordan zavrl, toda avto je zaneslo naravnost v Ljubljancana. Voznikoma ni bilo nič, na obeh avtomobilih pa je za 25.000 dinarjev škode.

KDO SE JE SLEKEL? - Novomeški poštar Ivan Pinterič je 1. junija zjutraj v Ragovem logu nabiral gobe, med drevjem pa je našel možka oblačila: sukniče, hlače, srajco in perilo. Zraven je ležala majska številka Antene. O čudni najdbi so obveščeni miličniki, ki ugotavljajo, kdo in zakaj se je v sprehajalnem gozdu slekel.

GMAJNA: DVA JE OPLAZIL - 30. maja zvečer je Božidar Bajuk iz Primostka vozil tovornjak proti Ljubljani, na Gmajni pa je zavil na parkirni prostor, toda vozilo je zaneslo in je oplazilo dva tovarnjaka, ki sta tam že stala. Kaže, da je nastala okvara na zavorah. Gmotno škodo cenijo na 60.000 dinarjev.

PADEL IN UMRL

Na mostu čez Lahinjo v Črnomlju se je 31. maja zgodila smrtna nesreča. Komaj 12-letni Mirko Rajmer iz Vojne vasi se je na pony ekspresu peljal od Tribuč proti mestu, ko pa je zapeljal na most, se je s stopalko kolesa zadel ob pločnik. Takrat je dečko izgubil ravnotežje in tako nesrečno priletel na tla, da je posledično hudih poškodb še isti dan podlegel v novomeški bolnišnici.

DOL: TOPLICE: VOZIL BREZ IZPITA - 1. junija zjutraj je Marjan Pečak iz Bušinja vozil osebni avto od Uršnih sel proti Toplicam, nima pa vozniškega dovoljenja. Med vožnjo je naproti pripeljala osebni avto Jožica Florjančič iz Gor. Sušice. Pečak je pred srečanjem zavrl, pri tem pa ga je zaneslo v avto Florjančičeve. Gmotno škodo cenijo na 8.000 dinarjev.

Dežurni poročajo

DRAGA NAVADA - Martina Ucmara iz Vel. Cerovca je med 13. in 25. majem obiskal tat. Iz omare v sobi mu je odnesel 3.500 dinarjev. Ucmar je imel navado v vratih le iztakniti kljuko, obešal pa jo je kar na bližnje okno. Ta navada je gospodarja drago stala, ker jo je nekdo dobro izkoristil.

PO DENAR V TUJO-OMARO - 27. maja je Alojz Hrovat iz Regerče vasi ugotovil, da je bil okraden. Iz omare v dnevni sobi je zmanjkalo 2.500 dinarjev. Najbrž je tat zlezal v hišo skozi odprto okno kopalnice med tem, ko ni bilo nikogar doma.

ŠE NA MILICI RAZGRAJAL - 27. maja zvečer so črnomaljski miličniki pridržali Ilijo Ašiča iz Črnomlja. Ta se je najprej dobro podprl z maligani, potem pa je v Rojčevi gostilni mahal s pištolo. Ko so ga miličniki odpeljali na postajo milice, je Ašič še tam razgrajal in tolkel po mizah, dokler ga niso spravili čez noč na hladno.

MILIČNIKI NISO DALEČ - 28. maja je Franc Staniša z Vrha pri Ljubnem uprizoril cirkus na novomeški avtobusni postaji. Ko je tam zagledal svojo ženo, s katero se ločujeta, se je je hotel polotiti, vendar so mu miličniki to preprečili. Ker niso bili daleč, so Staniša preprečili nadaljnje „akcije“.

ŠE NE VEDO, KDO SE VOZI - Edo Pintar iz Meglenika pri Trebnjem je prijavil na milici, da mu je nekdo 20. maja zvečer ukradel kolo z motorjem, vredno 6.000 dinarjev. Kolo je stalo na dvorišču Oparove gostilne v Trebnjem, kdo pa se je z njim odpeljal, še ugotavljajo.

SPET UKRADEN ČOLN - Konec maja je na Krki v Novem mestu spet zmanjkal čoln. Tokrat je izginil lastnik Janezu Kumru, privezan pa je bil pri Zajčevem mlinu.

MOTIL JE MIR - 1. junija so miličniki iz Dol. Toplice pridržali 45-letnega Jožeta Murna iz Podturna. Murn se je opil, razgrajal in motil mir sovaščanov.

SREDI DELA OMAHNIL

30. maja je v vinogradu na Dobljčki gori delal 75-letni Rudolf Miller iz Črnomlja. Skropil je trte, nenadoma pa se je sesedel na tla in umrl. Zdravnik je ugotovil, da je Millerja zadela srčna kap.

VROČEKRVNEŽ OB PUŠKO

1. junija zvečer so v Gorenje Kamence prišli Romi. Skupina petih Romov je po hišah prosjčila hrano in pijačo. Ko so zapustili dvorišče neke hiše, pa je 18-letni J. M. za njimi streljal z zračno puško, predelano v flobert, in zadel v levo koleno Branka Brajdiča iz Zabjeka. Takoj so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili pomoč, ugotovili pa so, da je poškodba lažjega značaja. Miličniki so vročekrvnemu fantu odvzeli puško in tudi več nabojev.

močju so nepremičnine, v pravnem ali nepravdnem postopku. V nepravdnem postopku odloča sodišče, če so predmet spora meja in mejni znaki. Postopek se začne s predlogom, ki ga vložijo lastnik pri pristojnem sodišču. V vlogi mora zapisati podatke iz zemljiške knjige in dejanski stan, ki je bil povod za postopek, npr.: ali so mejni znaki poškodovani, ali se sploh ne vidijo, ali je meja sporna in ali se je poskusil poravnati z nasprotnikom, in če se je, s kakšnim uspehom. Sodišče razpiše narok za določitev meje najprej na sodišču, in če tu ne uspe s poravnavo, pa še narok na samem kraju. Na tem naroku, na katerega povabi stranke, po-

ta pravico, če je vrednost spornega prostora večja kot 500,00 din, da uveljavljata močnejšo pravico v pravi. Sodišče mora postaviti mejo na samem kraju, npr. zabiti mejnike ali količke (dobra stara navada je, da se da pod mejne znake steklo, ker to najdalj kljubuje zobu časa) in v odločbi točno opisati, kako je meja urejena. V teh postopkih trpijo stranke stroške postopka, npr. za ogled, za geometra po dolžini mejne črte; pač pa trpi stroške predlagatelj sam, če postopek ni bil potreben. Stroške pooblaščenca, npr. odvetnika, nosi vedno tista stranka, ki ga je imela.

V pravnem postopku pa odloča sodišče, če so predmet spora mejne naprave. Ta postopek se začne s tožbo in se upravlja v postopku predpisi zakona o pravnem postopku.

Presaditev mejnikov pa je lahko tudi kaznivo dejanje. Kdor namreč z namenom, da bi preprečil ali otežil dokazovanje, odstrani, uniči, pokvari, premakne ali prestavi mejnik ali sploh kakšno znamenje o lastninski pravici na nepremičnini, ali kdor tako znamenje krivo postavi, stori kaznivo dejanje preprečitve dokazovanja in se kaznuje z zapornim do enega leta.

Mejaš Vid, ki je priznal, da je naskrivaj prestavil mejnik, je torej ravnal nezakonito in mu je zato pesnik upravičeno naložil kazen, ki nam jo pove mejaš Vid z besedami: „... nazaj ga nosim kamen ta prekleto, pač sto že let. Oh, to teži!“

O ureditvi meja

vprašan: ali je mejaš Vid, ko je prestavil mejnik, storil kaznivo dejanje in kako je postopati, če bi bil hotel na zakonit način urediti mejo.

Mejo med zemljišči različnih lastnikov vidno označujemo z mejnimi znaki (kamen, količki) ali z mejnimi napravami (plot, jarki, žična ograja). S časom postanejo ta znamenja nevidna ali slabo vidna ali poškodovana in je zato treba mejo obnoviti, če o mejni črti med lastniki ni spora, ali pa mejo popraviti, če se ne ve, kje teče meja, ali če meja sploh še ni bila postavljena ali če je sporna. Postopke zaradi obnove in poprave meje vodi občinsko sodišče, v katerega ob-

jasnilnike, po potrebi še geometra, ki bo na terenu pomagal sodišču s svojo strokovnostjo, bo sodišče ugotovilo dejansko stanje, npr. opis nepremičnin, vidne trajne točke, ocenilo sporno površino in nato določilo mejo. Po veljavnih pravnih pravilih o ureditvi meja določijo sodišče mejo po dokazu močnejše pravice (pogodba, priposestvanje). Če pa ta ni dokazana, po zadnji mirni posesti, in če se posest ne da ugotoviti, razdeli sodišče mejni prostor po pravični oceni. Dokaz močnejše pravice do mejne površine je v nepravdnem postopku dopusten samo, če vrednost spornega prostora ne presega 500,00 din. Stranke pa ima-

»Ljubo doma, kdor ga ima«

Novomeški upokojenci so s prizadevnostjo prišli v zadnjih letih kar do 86 stanovanj

Veliko ljudem obtežuje hrbte neprimerno ali drago stanovanje, še več skrbi pa imajo tisti, ki stanovanj sploh nimajo; zategadelj že od nekdaj in še velja rek: „Ljubo doma, kdor ga ima!“ Po tokratni „četrtekovi intervju“ smo se odpravili v novomeško Društvo upokojencev, kajti izvedeti smo hoteli, kako ljudje, ki za opravljeno minulo delo, čestokrat ne dobijo toliko, čestokrat ne dobijo toliko, kot bi morali, rešujejo stanovanjska vprašanja. Tajnik društva in stanovanjske komisije Anton Sporar je podrobno orisal to plat življenja upokojencev:

Tone Sporar

„Do pred dvema letoma je bilo v naše upokojence zgrajenih 39 stanovanj, ki so v njihovi trajni uporabi. Lani pa smo zgradili še 47 novih stanovanj, v katero so se upokojenci vselili novembra. Pri tej gradnji smo sodelovali s skupnostjo invalidskega in pokojninskega zavarovanja SR Slovenije, ki je prispevala 6,54 milijona dinarjev. Razlika do 8,32 milijona, kolikor so stanovanja stala, je prispel občinski stanovanjski sklad. Tako smo ugodili vsem upravičencem do novih stanovanj; ostalo jih je samo še okoli deset in tem bomo pomagali v sodelovanju z

občinsko samoupravno stanovanjsko skupnostjo, kajti sami nimamo sredstev za gradnjo. Pri skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja se trenutno zbirajo sredstva za gradnjo doma za onemoglo upokojence. Za financiranje pa naj bi poskrbele predvsem dolenske občine. Tudi prostor za dom še ni določen, to bo storjeno po dogovoru z metliško, črnomaljsko in trebanjsko občino, kajti dom naj bi stal v eni teh občin; zgrajen pa gotovo ne pred letom 1977.“

Pri gradnji zadnjih stanovanj je prišlo do zapletov, ki jih je Sporar pojasnil takole: „Gradbeno podjetje Pionir je eno najdražjih v Sloveniji in je tudi nam postavilo iste cene kot pri gospodarskih organizacijah. Te cene pa so bile nad republiški normami, zato smo se obrnili na občinsko skupščino in Dominvest, ki sta posredovala toliko, da so bila naša stanovanja zgrajena po republiških cenah; prvotno bi morali za 1 m² stanovanjske površine plačati 4520 din, tako pa smo odšteli samo 4050 din. Gradnja se je tudi zavlekla za nekaj mesecev, toda za to je bilo krivo pomankanje gradbenega materiala.“

Prizadevanja Društva upokojencev, da bi svojim članom omogočilo kar najboljše domove, so zelo velika in tudi uspešna. Nič manj pa ni razgibano življenje upokojencev v društvu nasploh. Tako imajo novomeški upokojenci pevski zbor s 36 člani, ki s kulturno-prosvetnim društvom bogati družabno življenje v klubu; upokojenci se ukvarjajo tudi s športom (kegljanje, balinanje, sahanje).

D. R.

»Dejavnost, ki se meri s čustvi«

Tako je delo RK označil predsednik novomeškega IS Avgust Avbar

Na petkovi skupščini mestne organizacije RK v Novem mestu, na kateri so proslavili tudi 100-letnico prvega društva RK v Jugoslaviji (ustanovljeno 1875 v Črni gori) in 4. junij – dan krvodajalcev, je predsednik občinskega izvršnega sveta Avgust Avbar dejal, da bodo poslej v občini še pozorneje spremljali delo RK.

Na tej res dobro pripravljeni skupščini so po uvodnem slavnostnem nagovoru Danila Kovačiča, predsednika mestne organizacije, navedli številne podatke o delu in posebnih akcijah RK v Novem mestu. Med drugim so zbrali približno 1.500 kg rabljenih oblačil, 35 ton starega papirja in krp, rabljene opreme in pohištva pa za 20.000 din. Gmotno in denarno je RK pomagal 2.500 ljudem, dobro pa je bila razvita tudi sosedska pomoč. V zadnjih letih je odšlo 2.000 otrok na letovanje s posredovanjem RK. Seveda je bila ena osrednjih nalog pridobivanje krvodajalcev.

RK je zelo razširjena organizacija. Ob koncu minulega leta je štela že nad 4.000 članov, člani RK pa so malone tudi vsi osnovnošolci in precej učencev srednjih šol. Številno podpornega članstva (posamezniki in kolektivni) se je povečalo na 293. Pri-

dobivanje novih članov in še zlasti krvodajalcev na mestnem območju bo tudi v prihodnje med glavnimi skrbmi mestne organizacije RK.

Petkovo skupščino so zaključili s podelitvijo priznanj aktivistom in mentorjem RK. Udeleženci so z aplavzom sprejeli tudi čestitko, ki so jo poslali tovarišu Titu, pokrovitelju glavne proslave 100-letnice RK v Jugoslaviji, za njegov 83. rojstni dan.

I. Z.

Petkovo skupščino mestne organizacije RK v Novem mestu je vodila dolgoletna aktivistka RK in družbenopolitična delavka Milica Šali (druga z desne). (Foto: I. Z.)

IZLET PO GORENJSKI

Novomeško hortikulturno društvo, ki si čedalje bolj prizadeva, da bi z različnimi akcijami polepšalo in naredilo naše mesto čim bolj prijetno za bivanje, je za člane 31. maja pripravilo izlet po Gorenjski. Obiskali so z narcisami posuto Golico, si ogledali Jesenice, Finžgarjevo rojstno vas Dosloviče, pa tudi Prešernovo Vrbo. Videli so Bled in se povzpeli čez Gorje na Pokljuko, kjer so občudovali lepoto gozdov. Polni lepih vtisov so se vrnili domov in se že pripravljajo na septembrski izlet na Madžarsko. M. TRATAR

V CELJE JIH GRE 300

Bližnje proslave 40-letnice zleta Svobod v Celju se bo iz novomeške občine udeležilo okoli 300 ljudi. Novomeščani bodo lahko odpotovali tudi s posebnim vlakom, tovrstne prijave pa bo občinski sindikalni svet zbiral do danes. Ker bo celjska proslava združena tudi s 35-letnico enotnih sindikatov in 25-letnico samoupravljanja, vabijo na udeležbo še zlasti predvojnne sindikalne delavce.

KOZINOV VEČER

Ob 30-letnici osvoboditve bosta privedla Zveza kulturno-prosvetnih organizacij in Glasbena mladina v Novem mestu 12. junija večer, posvečen skladatelju Marjanu Kozinu ob 10-letnici njegove smrti. Na prireditvi, ki bo ob 19. uri v Domu kulture na Prešernovem trgu, bodo sodelovali učenci osnovnih šol Bršljin, Grm, Katja Rupena in Milka Sobar – Nataša iz Novega mesta ter šola Janez Trdina iz Stopič, basist Ladko Korošec, pianistka Zdenka Lukec, baletna skupina Zavoda za kulturno dejavnost, mladinska pevška zborna in recitacijska krožka iz šol Grm in Katja Rupena ter drugi.

ŠIROK IZKAZNIK

DELEGATI SKUPŠČINE ZUZEMBERSKE KRAJEVNE SKUPNOSTI so imeli pretekli petek 4. redno sejo. Na njej so med drugim obravnavali poslovno poročilo in realizacijo programa dejavnosti za lansko leto. Skupščina je obe poročili sprejela z ugotovitvijo, da je bil v delu krajevne skupnosti v lanskem letu storjen pomemben napredek na območju krajevne skupnosti. Delegati so sprejeli tudi stališče, da je nujna nadaljnja povezava s sosednjimi krajevnimi skupnostmi v Suhi krajini, obenem pa so izrekli vso podporo za akcijo SUHA KRAJINA 75.

PRIPRAVE NA GRADNJO OTROŠKEGA VRTCA v ZUZEMBERKU so v polnem teku. Investitor bo krajevna skupnost, izvajalec

Ljudem v stiski radi pomagamo. Solidarnostni čut smo do zdaj že nekajkrat preizkusili in zbirali denar za Skopje, Banjaluko, Kozjansko, lokalno pa še za poplavljenke, pogorele in v drugih primerih. V zadnjem času smo se v Sloveniji še posebej zavzeli, da bi z združenimi delovnimi močmi in denarjem pomagali Kozjancem. Na pobudo sindikatov smo začeli zaposleni z birati tudi prostovoljne prispevke za Brkine. Podobnih akcij je bilo, je in bo še več. Če je bil pristop pravilen, so te akcije vselej tudi dobro obrodile.

Letos smo začeli še bolj govoriti o tem, kako bi pomagali nerazvitim v razviti Sloveniji: Kozjanskemu, Brkinom, Suhi krajini. Mladinske delovne brigade letos že nekaj delajo na vseh teh območjih. Za Dolenjsko je razveseljivo, da so mladinske brigade po dolgem času spet na njenem območju. Gradnjo vodovoda, to najpotrebnejšo in za človekov obstanek v Suhi krajini

Če bi tudi vsa Slovenija...

bržkone najpomembnejšo žilo. V Suhokranjce se je spet začelo vračati upanje, da besede, ki so jih toliko let naslavljali na različne naslove in prosili za pomoč, le niso bile zaman.

Akcija, kakršna je tudi suhokranjska, ne bi smela bremeniti zgolj lokalnih – občinskih ali medobčinskih – fondov. Če Slovenija zbira za Brkine, bi lahko tudi za Suho krajino. Prav bi bilo, da bi novomeški ali medobčinski sindikat, ki ima sedež v Novem mestu, naslovil na zaposlene podobno priporočilo, kakršna so do zdaj prihajala iz Ljubljane, ko je šlo za pomoč drugim. Če bi vsak Slovenec prispeval samo simbolični dinar, bi v celoti dobili nad 1,7 milijona dinarjev, to pa bi bil že kapital, ki bi ga znali pri suhokranjski pomoči pametno vložiti in oplemenititi. Oplemenititi pravimo zato, ker bi bilo prav, da bi se Dolenjci še dodatno izkazali in delali za Suho krajino vsaj en dan. Sicer pa lahko pribijemo: solidarnost za solidarnost. I. ZORAN

del pa podjetje MARLES Maribor. Vrtec bo montažne izvedbe s 3 oddelki za skupno 60 otrok. Projekt je tipski, vendar bi ga radi dopolnili tako, da bi bil del stavbe podkleten, s čimer bi pridobili prostore za kuhinjo. Za gradnjo bo prispevala 2.100.000,00 din Samoupravna skupnost za otroško varstvo Novo mesto, za zemljišče in ureditev okolja pa bo prispevala krajevna skupnost.

IZ VELIKEGA REZERVOARJA NA PLESIVICI NAD SMIHLOM pri Žužemberku že teče voda po vodovodnih ceveh k tamkajšnjim gospodinjstvom. Predvideno svečano izročitev objekta svojemu namenu pa so odložili, ker morajo urediti še ceste, ki so jo mestoma razrili kamioni, ki so iz Plesivice vozili les. Pri ureditvi ceste bodo sodelovali poleg občanov iz Plesivice tudi občani iz Smihela, žužemberška krajevna skupnost in TOZD gozdarstvo Straža.

ODBOR ZA PRIPRAVO PROSLAVE KRAJEVNEGA PRAZNIKA ZUZEMBERK ima polne roke dela. Za datum proslave, ki naj bi bila 12. julija ali pa 13. julija, se bodo odločili v nekaj dneh. O programu proslave bomo pisali v prihodnjih številkah Dolenjskega lista. M. S.

MINI ANKETA:

Domala vsak občan ve ali pa bi vsaj moral vedeti, da je na Slovenskem v letu dni potrebne za reševanje človeških življenj toliko krvi, kot jo lahko da na dan 200 ali na leto okoli 80.000 krvodajalcev. Darovanje življenjske tekočine je eno najbolj plemenitih dejanj, zato smo ob dnevu krvodajalcev, ki je bil večeraj, povprašali nekaj občanov, kako oni gledajo na ta človekoljubni način pomoči ljudem, ki so v življenjski stiski. Povedali so nam:

Kri rešuje

Domine HROVAT; voznik pri GG Novo mesto: „Opravljam tako delo, kjer nikoli ne vem, kdaj me bo doletela nesreča in bom nujno potreboval kri. Zato sem se tudi sam že petkrat udeležil krvodajalske akcije in bi se še, pa ne smem, ker imam potlej težave z zdravjem.“

Anton BOBNAR, delavec v Novomontazi: „Nikoli še nisem dal niti dobil krvi. Ni bilo prave prilike.“

Vida FRANKO, delavka v šentjernejški Iskri: „Že nekajkrat sem se odpravila, da bi dala kri, toda nisem smela, ker imam preslabo kri. Zato pa jo pogosteje daje mož. To se mi zdi najbolj humana akcija, rešuje življenja. Tudi meni ga je že dvakrat sem dobila transfuzijo.“

Jože BARTOLJ, strojni tehnik v IMV: „Zelo koristna akcija je to, tudi sam sem že dvakrat daroval kri. Omenim naj, da bi na transfuzijski postaji lahko bolje poskrbeli za red, saj se pogosto zgodi, da nekateri čakajo tudi po cele ure, drugi pa pridejo med zadnjimi in so precej na vrsti. Tudi pri humanosti smo lahko disciplinirani.“

Franc PILETIČ, delavec v šentjernejški Iskri: „Vem, in to celo zelo dobro, kako pomembne so krvodajalske akcije, saj sem sam že devetkrat daroval kri. Zmeraj mi jo vzamejo, ker imam skupino O. Potreboval krvi še nisem, toda nič se ne ve, kaj bo jutri.“

D. R.

TRIJE ODLIČNI

Pouk na dislociranem oddelku enoletne politične šole CK ZKS v Novem mestu je končan. Zaključni izpit bo opravljalo 19 slušateljev. Trije kandidati so zaradi odličnega uspeha tega izpita oproščeni, dva pa imata popravne izpite. Povprečen uspeh letošnje generacije slušateljev je več kot zadovoljiv.

PRIZNANJE NOVOMEŠČANKAMA

30. maja je RK ZSM Slovenije podelila priznanja mentorjem, mladim družbenopolitičnim delavcem in družbenim organizacijam ter z revijo Mladina tudi odličja mladim kulturnim delavcem za umetniško ustvarjanje. Med 30 mentorji sta za poštvovalno delo z mladimi dobili priznanje tudi Novomeščanki Irena Gostiša in Ruža Kovačič.

Od podpisov odvisen napredek

Novomeška krajevna skupnost veliko pričakuje od samoupravnega sporazuma o sofinanciranju javnih del, ki naj bi ga podpisali v TOZD

Novomeška krajevna skupnost je poslala delovnim organizacijam ta teden v podpis samoupravni sporazum o sofinanciranju javnih del, ki jih ima letos v načrtu. TOZD in OZD naj bi po sporazumu vplačale 1.115.000 din ali tretjino potrebne vsote (3.610.000 din). Iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča bi dobili 1.208.000, od občanov (pogodbeno) 587.000 in od delovnih organizacij (tudi na podlagi posebnih pogodb) 700.000 din.

Računajo, da bi letos v Novem mestu posodobili oziroma asfaltirali: Lobetovo ulico, ulico Na trate, del Ragozove ceste, uredili povezavo Kotarjeve ulice z Zagrebško cesto, asfaltirali Prisojno pot, povezavo Adamičeve s Kristanovo ulico in Kurirsko pot. Kanalizacijska dela bi opravili: v Koštalovi, Lamutovi ter delih Volčičeve, Valantičevega in Cankarjeve ulice. Objekte za komunalne naprave bi naredili za Ulico Mirana Jarca, Smihel, Ulico Milke Sobar, Sukljetovo, K Roku, Ob Težki vodi in za del Regerčeve vasi. Poleg tega bi uredili avtobusno postajališče v Bršlinu, napeljali javno razsvetljavo v Ulici Milke Sobar, zgradili vodovod za del Ločne in del naselja ob Drejčtovi poti.

Tajnik krajevne skupnosti Franc Avsec računa, da samoupravnega sporazuma v delovnih organizacijah ne bodo zavrnili, da ga bodo ne le podpisali, ampak tudi nakazali denar. Meni, da gre res za dodatno obremenitev, saj občani in delovne

organizacije na območju krajevne skupnosti že do zdaj vplačujejo letno po 3.200.000 din za gradnjo osnovnih šol po sedemletnem oziroma desetletnem programu. Pripominja pa, da bo sicer opravljenih le toliko del, kolikor bo denarja.

Komunalna dejavnost v tej krajevnih skupnosti je bila tudi lani razgiba-

Trenutek z Baze 20 v soboto: eden od 320 novih članov ZK sprejema partijsko izkaznico. (Foto: I. Zoran)

SEJE BREZ DIMA

Na predlog predsednika Jakoba Beriča bodo naslednje seje občinske skupščine – brez dima. Zanimivo je, da so sklep o prepovedi kajenja enako navdušeno kot nekadilci sprejeli tudi kadilci. Upajo, da bo sklep veljal, in pozivajo tudi druge, naj na seje ne prinašajo tobaka.

Bodo še drugi kaj predlagali?

Pri investicijah naj obvelja dogovorjeno - Skupnemu načrtovanju, povezo- vanju in integracijam v Posavju še naprej dovolj pozornosti

Izvršni svet občinske skupščine v Brežicah zahteva, naj samo- upravne interesne skupnosti čimprej sestavijo programe ter jih predložijo skupščini v pripravo in sprejem.

Svoj predlog utemeljuje s tem, da se pri nekaterih že za- četih investicijah in pri tistih v pripravi postavljajo in celo uve- ljavljajo zahteve, zaradi katerih bi težko izpeljali sprejete obvez-

nosti do krajevnih skupnosti. Po mnenju izvršnega sveta je to nevaren poskus, ki lahko poruši nekaj, kar je bilo trdno dogo- vorjeno.

V minulem obdobju je bil izvršni svet v glavnem sam pred- lagatelj zadev, ki jih je obravna- vala skupščina. Zaveda se, da bi bilo pravilneje, če bi s predlogi več nastopale delovne organi- zacije, samoupravne in krajevne skupnosti ter druge oblike samoupravnega organiziranja občanov. Tu se bodo stvari morale spremeniti in pričako- vati je, da bo v prihodnje več pobud s te strani, saj so začetne težave okoli ustanavljanja skup- nosti mimo.

Izvršni svet si je v zadnjem letu veliko prizadeval, da bi v Sloveniji uveljavil zahtevo po vključitvi Kozjanskega in Gor- jancev v okvir manj razvitih občin. Zdaj, ko nastajata novi zakon in družbeni dogovor o manj razvitih ter družbeni plan Slovenije do 1980. leta, se bo še zlasti trudil, da bodo zahteve brežiške občine upoštevane in zapisane v omenjenih dokumen- tih.

Tudi povezoivanju in sodelo- vanju je izvršni svet posvečal precej pozornosti, kar velja predvsem za posavsko regijo, za skupno načrtovanje, inšpekcijs- ke službe, integracije, financir- ranje krajevnih skupnosti in izkoriščanje naravnih bogastev.

J. T.

POMOČ KMETIJSTVU

Posavske občine želijo razviti kmetijsko pospeševalno službo ter skupaj zagotoviti njeno fi- nanciranje. Po dogovoru, ki ga bodo podpisali Agrokombinat Krško, Kombinat Zasavje Sevnica, Agraria Brežice, Slovenija- vino - TOZD Bizeljsko, Posav- ski veterinarski zavod, vse tri občinske skupščine in TOZD s področja predelave ter prometa s kmetijskimi proizvodi, naj bi ta služba stekla bolj organizira- no. Med podpisniki so tudi Inštitut za hmeljarstvo iz Žalca, Zadruga zveza Slovenije, Kme- tijski zavod Maribor in Živino- rejsko veterinarski zavod Celje.

POLETI V TABOR SUTJESKA

Pet pionirjev iz Brežic in pet iz Artič bo letos preživelo tri tedne v taboru Sutjeska v Srbiji. To je nagra- da, ki jo daje za prizadevno delo re- publiška Zveza prijateljev mladine. Vsako leto je na vrsti druga občina. Tabor bo v juliju.

PRISPEVAJTE ZA LETOVANJE!

Občinska Zveza prijate- ljev mladine iz Brežic se obrača na delovne organiza- cije za finančno pomoč pri organizaciji letovanja slabot- nih in bolehnih otrok iz dru- žin, ki jim same tega ne mo- rejo omogočiti. Na letovanje pošiljajo otroke na priporo- čilo zdravnika, predvsem ti- ste, ki bolehalo za bronhiti- som, kožnimi boleznimi in obolenji grla, ust in nosa. Tem otrokom pomagajo Društva prijateljev mladine, služba za socialno varstvo pri občinski skupščini, kom-unalni zavod za socialno zavarovanje in delovne orga- nizacije. Kolektivi lahko pris- pevajo pomoč v skupen sklad za rekreacijo otrok, la- hko pa dajo denar le za otro- ke svojih delavcev.

Zveza prijateljev mladine želi, da v primerih, ko otroci zaposlenih niso potrebni ta- ke vrste pomoči, podjetja kljub temu prispevajo za so- cialno in zdravstveno ogro- žene otroke, ki jim je družba dolžna pomagati.

Mlini izumirajo. K Janezu Fakinu na Ravne pri Zdolah prinašajo mlet žito celo prebivalci Kozjanske vasi. Ko njega ne bo več, se bodo mlinska kolesa ustavila.

Nenačrtnosti se slabo piše

Pomanjkanje, ki je posledica spodrslijav v kadrovske politiki

V krški občini zelo primanjkuje ljudi za odgovorna strokovna in vodilna mesta, kar je posledica spodrslijav v kadrovske politiki. Usmerjanje mladine v poklicne in srednje šole je še zadovoljivo, vendar le za trenutne potrebe, ne pa za dolgoročne potrebe, vezane na investicijske in razvojne načrte, pa tudi na politiko gospodarske stabilizacije.

V delovnih organizacijah krške občine bi potrebovali takoj 123 delavcev z višjo in vi- soko izobrazbo, toda študenti-

rajo jih samo 44. Nanje lahko računajo šole po dveh, treh oziroma štirih letih, ko bodo potrebe po strokovnjakih že dosti večje. Komite občinske konference ZK je tak odnos do kadrov obsodil kot neresnost oziroma nenačrtnost pri uredni- čevanju stališč in smernic spre- jete kadrovske politike. K taki oceni mu je pomagal tudi poda- tek, da je veliko delovnih orga- nizacij, ki nimajo nobenega slu- šatelja na višjih in visokih šolah. Med njimi navajajo Hotel Sre- nič, Sigmat, Elektro, Preskrbo, Mizarstvo, Imperial, Agrokombi- nat, Slovenija-avto, Kostak in SGP Pionir.

Ob tem so komunisti izrazno zaskrbljenost nad zmožnostjo občine pri izpolnjevanju spo- rtih programov ter uresničevanju stabilizacijske politike. Dos- danja praksa ne obeta nobenega napredka. To bodo morali znati v vseh tistih OZD TOZD, ki premalo dajejo za izobraževanje lastnih kadrov. Na seji so še poudarili, da je pre- bukaviti konec nezdravne prak- se prepuščevanju za doštudiranje kadri, ki jih običajno prepuš- čajo z višjimi osebnimi dolo- ki.

Ta čas se pojavljajo zahteve po kadrih tudi v upra- vnih in upravnih organizacijah in upravnih organizacijah družbenopolitičnih organizacij. To pomeni, da se v krški občini ne smejo omejit samo na trenutne potrebe, ampak morajo zas- ti svoje načrte bolj na široko.

Prireditve za krški praznik

- Četrtek, 5. junija, ob 18. uri: Grad Brestanica - otvoritev filatelistične razstave.
- Petek, 6. junija, ob 15. uri: Kegljisce Krško - kegljarski turnir za pokal občine Krško.
- Ob 19. 30: Grad Brestanica - slavnostna akademija v počastitev krajevnega praznika Brestanice.
- Sobota, 7. junija, ob 17. uri: Šutna - otvoritev asfaltirane ceste Šutna - Podbočje.
- Nedelja, 8. junija, ob 9.30: Grad Brestanica - slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine Krško, podelitev vseh častnih priznanj z medaljo Janeza Vajkarda Valjaha in podpis listine o pobratenju občine Krško z občino Bajina Bašta.
- Ob 11. uri: Grad Brestanica - osrednja proslava Posavja ob trideseti obletnici vrnitve izgnancev.
- Ob 17. uri: Malo Mraševo - otvoritev vodovoda Kalce - Naklo - Malo Mraševo - Brod.

Nov dokaz o vzorni šoli

Na Senovem osrednja proslava »Dneva mladosti«

Osrednja in zaključna občinska proslava v počastitev »Dneva mladosti« je bila tokrat na Senovem.

To je bil hkrati še en dokaz o vzornem delu šolnikov in učencev, ki ga je pred mesecem dni kronala najvišje občinsko priznanje »Osvobodilne fronte« in ob proslavi še otvoritev novega šolskega igrišča. Ustanovo obiskuje letos 420 učencev, ki so razdeljeni v 16 oddelkov, kjer jih vzgaja 20 prosvetnih delavcev. Šola odlikuje zelo razgibano delo v prostovoljnih dejavnostih, ki jih lahko ta čas naštejemo vsega skupaj kar 29.

Ob pregledu prostovoljnih dejavnosti naj na prvem mestu omenimo šolsko športno društvo s številnimi sekcijami in delom, ki jih je lani uvrstilo na drugo mesto v naši republiki. Redno vadijo trije pevski zbori, dramski, recitacijski, šahovski, prometni, hortikulturni, čebelar- ski, folklorni, filmski krožek, vključeni so v »Glasbeno mladino« in tako naprej.

Ko pišemo o dejavnosti sešnoske osnovne šole, moramo še posebej podčrtati njeno sodelovanje z vsemi krajevnimi družbenopolitičnimi organizacijami in še posebej z Zvezo borcev ter Zvezo rezervnih vojaških starešin. Solarji pripravljajo programe za vse krajevne in državne praznike, tesno pa sodelujejo tudi s kolektivni rudnika rjavega premoga in »Metalne«. Oba in tudi drugi pomagajo otrokom z denarjem, da se jih lahko čim več udeleži krepilnih obmorskih letovanj v Vrsarju in Materadi pri Poroču.

2. ŠEBEK

KRŠKE NOVICE

DVE PRIREDITVI - V okviru dvajsetega, jubilejnega »Dolenjskega kulturnega festivala« so v soboto nastopili v samostanski cerkvi orglar Hubert Bergant ter sopranistka Nada Vidmarjeva in altistka Bogdana Stritarjeva. Izvajali so dela starih mojstrov. Dva dni zatem so v »Lamutovem likovnem salonu« odprli razstavo sedmerice mladih likovni- kov iz Makedonije.

OB PRAZNIKU - Krško filatelistično društvo bo ta teden izdalo letos že drugi spominski ovitek s priložnostnim žigom. Posvečen bo 30-letnici vrnitve naših izgnancev in bo izšel 8. junija, ob proslavi na brestaniškem gradu.

ZBIRANJE USPELO - Mladi člani Rdečega križa so minuli teden po skoraj vsej občini zbirali star papir, pomembno odpadno surovino. Tokrat so se izkazali tudi občani, tako da so mlade roke vsega skupaj zbrale okoli 11 ton papirja, ki ga bo s pridom uporabila tovarna »Djuro Salaj«.

ZE NA ODRU - Marljivi osrednji občinski odbor Rdečega križa je zaključkom šolskega leta nastopil igro o Janku in Metki. Proslava je se že na domačem odru in v gostovanju v Brežicah. V go- stovanju »pokazali« je kje v občini.

ZA UVOD - Pred počitnicami letošnje prve kvodajalske krožne občinski odbor Rdečega križa je pravil s krajevnimi društvi v pri- sprejeme za prostovoljne krajevne ce. V Brestanici, Krškem, Kostaku in na Senovem so nastopili v naj- nejšim za 5, 10, 15, 20 in 25 let darovano življenjsko tekočino, ki čili tudi značke.

TOKRAT SKUPAJ - Ni mogoče občinski reviji pevskih zborov je v nedeljo popoldne na bres- škem gradu - so prvi skupaj po- pali šolski in odrski zbori. Obe skupini v ZKPO in ZPM sta nastopili okoli 550 pevcev v dvajsetih od- hovi dirigenti so prejeli diplomsko spominska darila.

Med mladimi živi pesem: na občinski pevski reviji je v nedeljo v Brežicah pelo nad 500 solarjev. (Foto: J. Teppey)

Veseli sprevod po asfaltu na Veliko Dolino v soboto, 31. maja. (Foto: J. Teppey)

NOVO V BREŽICAH

ŠTIRJE IZTERJUJEJO DAVKE - Davčna uprava ima štiri ljudi za izterjavo prispevkov in davkov. Ti so lani pobirali tudi zdravstveni prispevek za kmete in obrtnike, carino, carinske stroške, denarne kazni sodnika za prekrške in denarne kazni, s katerimi kaznuje kršitelje milica. V minulem letu so izterjevalci v brežiški občini pobrali nekaj nad 3,8 milijona dinarjev ter izdali 2906 opominov za neplačane prispevke in davke.

JUTRANJKA GRADI - Ob obratu TOZD Orlica v Brežicah gradi Pionir novo halo za 200 zaposlenih. Med ženskami, ki iščejo zaposlitev, jih veliko računa na delo v konfekcijski stroki, kjer pa imajo največ možnosti mlade kandidatke.

MANJ OBRATNIKOV - Lani se je število obrtnikov v brežiški občini zmanjšalo od 254 v 1973. letu na 234. Število gostinskih obratov in

bifejev se ni spremenilo, število avtoprevoznikov pa se je skrčilo od 87 na 75. Obrt so odjavili vsi tisti prevozniki, ki niso imeli stalnega bivališča v občini.

OGROŽENA PITNA VODA - Zaradi številnih odplak, ki jih ljudje brez nadzora izpuščajo v potoke in drugam, so zajetja pitne vode pogosto v nevarnosti. Tudi uporaba raznih gnojil, škropiv in neposredni bližini zajetij lahko okuži pitno vodo, zato bodo na predlog sanitarne inšpekcije morali čimprej dolo- čiti zaščitne pasove okoli zajetij.

MODO PREUREJAJO - Poslovalnica Moda se spreminja v lepo urejeno trgovino s konfekcijo. Ze zdaj je bogato založena, obetajo pa še večjo izbiro. Metrsko blago so izločili, da bi imeli več prostora za končne izdelke in da kupcu ne bo treba odpirati preveč vrat, če se bo želel obleči.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

»Dajte mu groš, da vam dojde još...«

Črnomelj vabi na kresovanje 7. junija in jurjevanje 8. junija

Organizacijski odbor za izvedbo tradicionalnega jurjevanja v Črnomlju razmišlja, kje naj najde denar, da bi se prireditve lahko ohranila in da bi zlasti mladim rodovom prikazala stare belokranjske običaje.

Jurjevanje je zanimiva folklorno-turistična prireditev, ki pa še vedno nima stalnega denarnega vira, s katerim bi pokrivali prireditvene stroške. Prireditve sodi v okvir delovanja temeljne kulturne skupnosti, zveze kulturno-prosvetnih organizacij in krajevne skupnosti. Ker pa je prireditve tudi turistično zanimiva, bodo v prihodnje pri izvedbi jurjevanja pomagale gostinske in turistične organizacije, zlasti Viator.

Letošnjo folklorno prireditev si bomo ogledali 7. in 8. junija. V soboto zvečer bo kresovanje, v nedeljo dopoldne pa bo jurjevanje. Na prireditvi bodo sodelovali predvsem domače folklorne skupine, morda pa bodo program popestrile tudi skupine

iz drugih pokrajin in iz zamejstva. Ljubitelji folklorne, zlasti domačini, ki si prireditve ogledajo vsako leto, bi bili gostujočih skupin zelo veseli. Vendar so skupine iz zamejstva, ki so že nekajkrat sodelovale na prireditvah, jurjevanje bistveno podražile. O tem, kako bo v prihodnje potekalo jurjevanje, bo odločil organizacijski odbor.

Pri nas imamo pokrajine, kjer je ljudsko obredje še izredno živo. Morda bi s sodelovanjem teh skupin prireditve postala zanimiva revija jugoslovanske folklorne. Obseg jurjevanja pa bo verjetno tudi v prihodnje odvisen od denarja, ki ga bodo v občini zbrali za ohranjanje folklornih zanimivosti.

L. TOMIČ

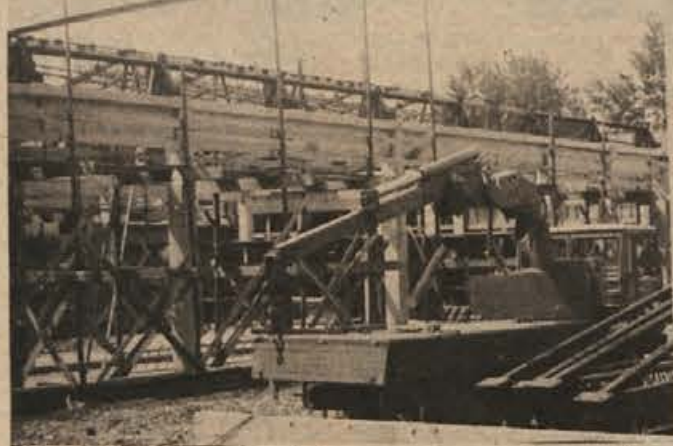
Prednost domačemu kmetu

Od domačih pridelovalcev bodo v Belsadu odkupovali večino povrtnin in sadja

Belsad, delovna enota Kmetijske zadruga Črnomelj, že več let sodeluje z domačimi pridelovalci vrtnin. V tovarni predelujejo rdečo peso, kumarice in feferone, prvič v tem letu pa bodo predelovali tudi zelje. Letno predelajo 400 ton kumaric in rdeče pese in približno 80 ton feferonov. Predvidevajo, da

Stari proizvodni prostori in skladišče v Belsadu so že dotrajali, zato v tovarni gradijo veliko dvorano za predelovanje vrtnin in za skladiščenje. V tovarni upajo, da se bodo tja kmalu preselili. Razen tega so potrebni obnove zlasti prostori za predelavo sadja, destilacijo in za izdelavo umetnih alkoholnih pijač.

Z razširitvijo in obnovo nekaterih proizvodnih prostorov bodo v prihodnje v Belsadu proizvodnjo še

Z izgradnjo novih proizvodnih prostorov za predelavo vrtnin in za skladiščenje bodo v Belsadu posodobili in povečali proizvodnjo. (Foto: L. Tomič)

bodo predelali 150 ton zelja, ki ga bodo odkupili od domačih proizvajalcev. Prav tako bo tovarna od domačih kmetov odkupila vso potrebno količino rdeče pese, do 100 ton kumaric in približno 10 ton feferonov.

Domači kmetovalci so se vrsto let spraševali, kam naj prodajo svoje pridelke. Zlasti kumarice, pesa in zelje na belokranjskih njihovo dobro uspevajo, odkup teh vrtnin pa včasih ni bil urejen. Tako je mnogo domačega pridelka zgnilo, ker med predelovalci in med tovarno, ki je povrtine predelovala, ni bilo pravega sodelovanja. Odslej bodo v tovarni vse povrtnine, ki jih bodo predelovali, odkupovali zlasti od naših kmetov. Od domačih pridelovalcev pa tovarna že vrsto let odkupuje nekatere vrste sadja, zlasti veliko jabolok in sliv, ki jih je v Beli krajini veliko.

PRELOŽENA PREDSTAVA

Lastniki abonmajskega vstopnice si zaradi spreminjenega programa gostovanj slovenskega gledališča iz Trsta ne bodo mogli ogledati v tem mesecu njihovega gostovanja v Črnomlju. Abonmajska prireditev je prestavljena na september.

NA PROSTEM

Že pred nekaj tedni so črnomaljski lokalni odprli vrtove, kjer se gostje lahko okrepčajo. Škoda pa je, da so vsi vrtovi preblizu cest in da goste moti ropot avtomobilov, pa tudi izpušnih plinov ob cestah ni malo.

VSI NA JURJEVANJE - Po mestu in po vaseh visijo plakati, ki vabijo na tradicionalno jurjevanje. Prireditve bo v soboto in nedeljo. Pričakujejo, da si bo jurjevanje tudi letos ogledalo veliko ljudi, saj so folklorne prireditve pri nas že prava redkost. Vse domače folklorne skupine že nekaj časa pridno vadijo, da bi gledalcem pokazale kar najlepší program.

povečali, tako da bodo imeli naši kmetje resnično velike možnosti za prodajo svojih pridelkov.

L. T.

PRIPRAVE NA REFERENDUM

Skupščina občine Črnomelj je že pred časom sprejela sklep o razpisu referenduma za uvedbo posebnega krajevnega samopriskpeva za gradnjo šol in vrtcev v občini. Priprave za izvedbo referenduma so v teku. Doslej so bili sklicani politični aktivni po vseh krajevnih skupnostih, trenutno pa potekajo zbori občanov, na katerih prebivalce seznanjajo z vsemi pomanjkljivostmi v šolah in vrtcih. Za izvedbo referenduma so izdelane vse tehnične priprave.

OBISKALI SO MUZEJ

Več kot 60 upokojencev iz Kostanjevice ob Krki si je prejšnji teden ogledalo zanimivosti Bele krajine. Izletniki so si ogledali tudi muzej v Semiču, nad katerim so bili navdušeni. Muzej je poln arheoloških zanimivosti, prikazuje pa tudi razvoj kulturnega življenja, poljedelstva ter najpomembnejše dogodke iz NOB na semiškem področju. V spomladanskih in poletnih mesecih pričakujejo še več izletniških skupin, ki si bodo pod strokovnim vodstvom ogledale zanimivo in bogato muzejsko zbirko.

ISKRENE ČESTITKE

Pred kratkim je praznoval sedemdesetletnico plodnega življenja revolucionar, borec, aktivist in neutrudni družbenopolitični delavec Janez ŽUNIČ. Ob tej priložnosti so mu izrekli čestitke in zahvalno v imenu občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in delovnih ljudi vse Bele krajine. Skupno s slavlencem so v petek obujali spomine na njegovo revolucionarno pot in prispevek, ki ga je tovr. Žunič dal k izgradnji naše samoupravne socialistične družbe.

Metliško „Transportno gradbeno podjetje“ gradi v Rosalnicah nov objekt z 2400 kvadratnimi metri, katerem bodo garaže. Slavnostna otvoritev novih garaž bo, če bodo gradbena dela potekala po načrtu, konec avgusta.

Mladi Metličani bi radi delali

V mladinski brigadi naj bi sodelovali tudi mladinci iz Ozlja

Na enem zadnjih sestankov predsedstva občinske konference Zveze socialistične mladine Metlika so člani razpravljali o delu mladincih v mesecu mladosti in ugotovili, da so bili v maju zelo delavni.

Udeležili so se številnih praznov, izpeljali priljubljene mladinske športne igre, v katerih so v skupnem seštevku zmagali Gradčani, pripravili mladinsko srečanje z 200 mladimi Karlovčani, sprejeli 75 mladink

BORCI GREDO V KUMROVEC

Občinski odbor ZZB NOV Metlika bo za svoje člane pripravil 8. junija izlet v Kumrovec. Avtobus bo odšel iz Gradca ob 6. uri, iz Metlike pa ob 6.20 minut. Borci si bodo ogledali mokriški grad, breziški muzej, dom borcev in mladine v Kumrovcu, Titovo rojstno hišo, stubiški muzej itd. Prijave in vplačila sprejema občinski odbor ZZB NOV Metlika, z vplačilom pa dobijo kandidati za izlet tudi številko sedeža. Razen borcev bodo v Kumrovec odpotovali tudi invalidi. Vsi zainteresirani dobijo več informacij v pisarni ZZB NOV v Metliki ali po svojih krajevnih skupnostih.

Piše o zdomcih

Za Marijo Nemanič pravijo sosedje, da je prava pisateljica. Veliko njenih zgodb so prebrali v Kmečkem glasu in Nedeljskem dnevniku, nekatere so si celo izročili. Zato ker piše preprosto, razumljivo, tako, kot da bi govorile njihove že zdavnaj umrle matere in babice. Ko sem obiskal Marijo na njenem domu v Lokvicih, se je razveselila: „Od Dolenjskega lista ste? Veste, tudi za vas sem pripravila nekaj zgodb, pa se jih kar bojim poslati. Sicer imate tudi koš, ali ne? V vsakem dopisu, ki ga pošljem v kak časopis, pripisem, da ga lahko vržete v koš. Tako se dobro počutim, še bolj pa se takrat, kadar je moja zgodba objavljena. O čem najraje pišem? O naravi, v zadnjem času pa tudi o izseljenstvu...“

Nato mi je Nemaničeva pokazala svoje zapiske. Kljub težki roki, vajeni trdega kmečkega dela, je njena pisava lepa, sestavki pa zanimivi. V zadnji zgodbi, ki jo je pripravljala za bralce našega tednika, bo opisala problem zdomcev. Zgodba ne bo izmišljena. Opisovala bo težke čase pred vojno, ko je nemalokateri Belokranjec odšel v tujino z upanjem, da bo našel boljši kruh. Tudi njena dva brata sta odšla, domov pa sta vedno pošiljala žalostna pisma. In naenkrat niti pisem ni bilo več.

Ob koncu pogovora je živahna ženica dejala: „Veste, ne pišem za denar. Pišem zato, ker me v to nekaj sili. Ko sem bila mlada, sem rada prebrala Prešerna, Cankarja, Ingoliča, Bevka. Če imam čas, še sedaj vzamem knjigo, ki mi je najbolj zvesta prijateljica.“

J. PEZELJ

Da je košarka v Metliki resnično priljubljen šport, dokazuje tudi ta slika. Otroci so si postavili s pomočjo odraslih v bližini Doma onemoglih koš in ob vsakem lepem dnevu je na dvorišču polno otročaje, ki jih spodbujajo njihovi najbolj zvesti navijači - oskrbovanci doma.

Nato so na predsedstvu spregovorili o mladinski občinski delovni brigadi. Sklicali so tudi občinski politični aktiv in predstavnike TTKS in na aktivu poudarili, da po-

1. GRADČANI

Ob dnevu mladosti je metliške mladince obiskalo 200 mladih Karlovčanov. Skupaj so pripravili zanimiv kulturno-družabni dan, na katerem so se pomerili tudi športniki. V vseh disciplinah so zmagali domači mladinci, ki so za svoj uspeh dobili lepa praktična darila. Dipleme in pokale so podelili tudi mladinskim športnim klubom, ki so bili najboljši v pravkar končanih mladinskih občinskih športnih igrah. Prvo mesto so osvojili Gradčani, na drugo so se uvrstili Radovičani, tretji pa so bili športniki iz Slamne vasi. Če pomislimo, da je v igrah sodelovalo 120 mladincev in več kot 500 navijačev, so igre - pripravila jih je občinska konference ZSMS Metlika - dobro uspele.

SPREHOD PO METLIKI

OBČNI ZBORI ZSMS - Prejšnji teden so potekali po TOZD in DSSS občni zbori mladinskih aktivov, na katerih so izvolili predsedstva, predsednike in sekretarje. Zbori so bili dobro organizirani in obiskani.

DOPUSTI - Zaposleni v Beti bodo imeli kolektivni letni dopust od 14. julija do 1. avgusta. Veliko delavcev bo preživelo zasluženi počitek v počitniškem domu v Seči pri Portorožu. Ker je plaža precej oddaljena od doma, bo kopalce prevajal na kopanje tovarniški kombi.

MLADINSKA BRIGADA - Obstaja predlog, da bi organizirali mladinsko delovno brigado, ki bi urejala nekatere najbolj potrebne komunalne zadeve ali pa bi napravila športna igrišča, ki so v občini gotovo potrebna. Zamisel o mladinski delovni brigadi je treba brez dvoma pozdraviti.

SUHO POLETJE - Bližajo se poletni meseci in ni slišati, da pripravljajo kdo kaj za sprejem in dobro počutje turistov. Posebnih kulturnih in

stajajo mladinske delovne brigade vse bolj priljubljene in ena glavnih oblik delovanja mladinske organizacije, ki združujejo najprej mlade krajevnih skupnosti, republike Jugoslavije. Ob tem je sekretarica OK ZSMS Metlika Marjana Belopovedala: „V predsedstvu se zavemo, da so mladinske brigade vsaj stransko koristne. Prispevajo h gospodarskih objektov in napredku določenega področja kolektivnemu življenju mladine, brigadi se krepijo bratstvo in enotnost, tekmovalni duh, delovne navade, brigada vzgaja mlade za samostojno, pravno odločanje...“

Na aktivu so se pogovarjali tudi delih, ki naj bi jih opravila metliška mladinska brigada. Najprej naj bi mladi sodelovali pri gradnji vodovodov in cest, uredili naj bi kanalizacijo, čistili mesto in postavili trga. Kot kaže, se bodo lahko kmalu izkazali. Če ne bo prišlo do predvidenih ovir (beri pomanjkanje denarja), bodo brigadirji z delom začeli avgusta pri gradnji cest. Bušinja vas - Radovičič, skoraj gotovo pa je, da bodo opravili pripravljajnih del za športne objekte. Ti naj bi bili pri Beti (mali nogomet in košarka), na kopalnišču

Ze precej časa si vaščani Slamne vasi želijo, da bi njihovo cesto tretjega reda in cesto do Boldraza čimprej asfaltirali. Kajti do idilčne Slamne vasi pride po slabi makadamski cesti, ki je odvrnila že marsikatero terga turista. Na sliki: hiša ob cesti v Slamni vasi.

Kolpi (tenis, košarka), trim stezo in naj bi speljali na Vinomeru ali na Veselico.

športnih prireditev, kot kaže, ne bodo dovolj. Dopustniki se bodo morali pač zadovoljiti s plesom na kopalnišču na Veselici.

KOŠKI ZA ODPADKE - Kmalu da nekaterim ni jasno, čemu služijo koški za odpadke, sicer odpadki ne bi metali po tleh. Od vseh, ki bomo v mestu, je odvisno, v kakšnem okolju bomo živeli, zato moramo čistoči posvečati več pozornosti.

METLIŠKI PATENT

... Vsi vodilni in vodstveni kadri metliških podjetij bodo dobili v kratkem v roke knjižico s seznamom poljskih in drugih kmečkih opravil. Knjižica jim bo služila za vnaprejšnje ugotavljanje bolezenskih izostankov.

metliški tednik

Zabavnejše kot v mestu

Mladinci iz Tribuč tesno sodelujejo z vaško gasilsko organizacijo. Večina mladih fantov iz te vasi so tudi člani gasilske čete. O delu mladinske organizacije v Tribučah je pripovedoval njen predsednik Janez Prijanovič.

„Pri nas na vasi je družabno življenje mladih morda intenzivnejše kot v mestu. Mladina na vasi ne razmišlja veliko, kako naj izkoristi svoj prosti čas. Tega namreč nimamo veliko, saj smo v glavnem zaposleni, doma pa imamo kmetije, kjer je vedno veliko dela. Razvedrila pa je potreben vsak mladi človek, zato se naša mladinska organizacija trudi, da bi v vasi organizirala čimveč zabavnih in športnih prireditev. Pogosto organiziramo ples v vaškem gasilskem domu, večkrat pa smo že priredili veselice, ki so bile vedno dobro obiskane. Svečano prireditev v počastitev 8. marca smo prav tako organizirali mladinci. Na šport pa tudi nismo pozabili: v vasi smo organizirali tekmovanje v namiznem tenisu in v malem nogometu.“

Pri organiziranju družabnih prireditev tesno sodelujemo z mladinskimi aktivizmi iz sosednjih vasi. Z združenimi močmi gre delo lažje od rok.“

V mestu mladi tako pogosto razmišljajo o tem, kako naj izkoristijo svoj prosti čas. V Tribučah mladina takšnih problemov, nima, samo prostega časa ima manj kot mladi v mestih.

L. T.

ČRNOMALJSKI DROBIR

UREJAJO ZELENICE - Po vsem mestu so te dni začeli urejati zelenice. Na neurejene predele ob pločnikih in cestah ter okrog nekaterih naselij so že navozili zemljo, ki jo bodo zasadili s travo in z okrasnim rastlinjem. Obnovljene zelenice bodo polepsale mestni videz.

PREMALO IGRISČ - Otroci iz novjših stanovanjskih blokov v Črnomlju nimajo urejenih ustreznih igrišč, zato se igrajo okoli blokov, ponekod so si uredili zasilne koše in se igrajo z žogo. Druge se po prometnih delih ceste kotalkajo in se s tem izpostavljajo velikim nevarnostim. Preden se bomo občani jezili zaradi otroških iger, jim moramo dati možnost, da se bodo igrali na varnem in primernem prostoru.

USPELE KRVODAJALSKE AKCIJE - Občani so v zadnji krvodajalski akciji dokazali svojo humanost, saj so se akcije udeležili v iz-

Črnomaljski poročevalec

Na svečanosti v Kočevju so sprejeli v mladinsko organizacijo okoli 300 pionirjev. S svečanosti so odnesli venec k spominski plošči padlemu mladinskemu in partijskemu aktivistu Albinu Videniču v Šalko vas. (Foto: J. Primc)

Bogate majske svečanosti ob Kolpi

Vrsta proslav in prireditev od 27. aprila do 25. maja

Maj je za šolarje vsako leto posebno doživetje. Pionirji osnovne šole Vas-Fara so letos, ob 30-letnici osvoboditve in za majske praznike, še posebno lepo proslavili.

Ze 27. aprila so odšli na partizanski pohod na Stružnico. O bojih na tem območju jim je pripovedoval predsednik ZZB Vas-Fara Alojz Jurjevič. Na večer pred 1. majem so po vseh gričih Kolpske in Kastelske doline zagoreli kresovi. Pionirji so se ob njih veselili, pisali kola in prepevali lepe partizanske pesmi. Kurirsko pošto, katere glavna praga je šla letos skozi naše kraje, so pionirji naše šole sprejeli 6. maja v Zlebih od šolarjev iz Predgrada. Nato so jo po skrivnih in na žalost že zelo zaradih poteh varno prenesli do Zage, nato do javke v Slavskem lazju in nazadnje do Fare, kjer je prenočila. 7. maja je po svečanosti v Fari nadaljevala pot proti Kočevju. Pred odhodom je bilo v Fari veliko ljudsko zborovanje, od koder smo poslali t. tovarišu Titu najtoplejše želje za njegov 83. rojstni dan.

V teh prazničnih dneh so se pionirji spomnili mnogih preživelih borcev NOB. Obiskali so jih v skupinah, jih pozdravili in se z njimi pogovarjali o spomnih iz vojne. Veliko

novoga in zanimivega so zapisali. Vse te pogovore bomo objavili v letošnji številki glasila „Doma sem ob Kolpi“, ki bo izšlo do konca junija. Naši šolarji tudi redno skrbijo za grobove padlih borcev. Ob vsakem prazniku jih še posebno lepo okrasijo.

Za dan zmage 9. maj je bilo na naši šoli še posebno svečano. Povečali smo vse borce NOB iz naše krajevne organizacije, kot gosta pa sta se srečanja udeležila Tone Ožbolt in Franc Ožbolt iz Kočevja. V kvizu „Kočevska v času NOB in ljudske revolucije“ je nastopilo pet ekip od 4. do 8. razreda. Tekmovalci so pokazali izredno znanje. Komisija je izčrpala vsa redna in dodatna vprašanja, a je bilo težko ugotoviti zmagovalca.

Nato je prvoborec France Ožbolt prebral nekaj svojih pesmic o naši Kolpi in njeni dolini. Posebno prisrčno pa je bilo srečanje pionirjev s pisateljem knjige „Dežela Petra Klepača“ Tonetom Ožboltom. Mnogi učenci so delo vestno prebrali in so hoteli o marsičem zvedeti še po

drobnosti. Tovař Ožbolt jim je rade volje odgovarjal.

Vrhunec praznovanj v mesecu maju je bilo gotovo srečanje borcev pionirjev in mladine v zgodovinski Taborski steni nad Belico, ki je bilo 24. maja. Udeležila se ga je skupina nad 300 ljudi. Prav posebno obležje so dali slavju narodna heroja Franc Avbelj-Lojko in Jože Boldan-Silni ter preživeli borci strašne bitke v Taborski steni poleti 1942. Mladini so o teh hudih dneh govorili Tone Ožbolt, Franc Mekina-Borut, Franc Zorko-Bombač, Franc Mihelič in Tone Hočevcar. V kulturnem programu so sodelovali pionirji in mladinci iz osnovnih šol Trava, Podpreška, Kočevska Reka, Vas-Fara ter mladina iz Kočevske Reke. Prav posebno nas je razveselil nastop učencev iz posebne šole iz Kočevja. Nato so sprejeli v ZSM učence teh šol.

Ko smo se iz jame vračali na jaso, smo se ustavili ob grobu pionirjev Jakca in Vinka, ki so ju sovražniki ubili tistega poletnega dne 1942. Vsak udeleženec svečanosti je, kot vsako leto doslej, položil kamen na piramido nad njunim grobom. Na gomilo smo nasuli tudi pomladanskega cvetja. Na jasi smo se okrepčali z malico in napitkom, ki ga je za vse udeležence pripravilo podjetje Snežnik.

Srečanju je prisostvovalo tudi okrog 80 mladincev iz kočevske Tekstilane, ki so se nato odpeljali proti Osilnici. Ostali udeleženci pa so zakurili taborni ogenj, se ob njem gredli kot večsah naši borci med vojno. Še dolgo v popoldan je po mirnih gozdovih in planinah nad Cabranko in Kolpsko dolino odmevala prelepa partizanska pesem.

Tako smo na svetem in s krvjo prepojenem kraju v Taborski steni ponovno spoznali, kako bogati smo, kako lepo nam je v taki skupnosti, kot je naša domovina Jugoslavija, kjer smo kot bratje med brati, prijatelji med prijatelji. Padli tovariši, vaše žrtve niso bile zaman! Naše mlade generacije jih spoznavajo in znajo ceniti. Tako vam tudi na najbolj pravi način vračamo dolg.

MARIJA VOLF

Letošnjega srečanja v Taborski steni in sprejema pionirjev v mladinsko organizacijo se je udeležilo okoli 300 borcev, aktivistov, pionirjev, mladincev in družbenopolitičnih delavcev. (Foto: Tone Ožbolt)

DROBNE IZ KOČEVJA

TOČA NAD MESTOM - Toča, ki je padala pretekli teden, je prihrumela z viharjem in bliskanjem preko Roga in zajela vse mesto. Najbolj je bila prizadeta smer Rudnik-Trata. Oklestila je mlade sadike solate, paradiznika in zelja. Na Trati je pri nekeli hiši prebila celo plastično senčilo (rolet). Vprašanje je, ali je bil združek toče tako težak ali pa je bila prav ta roleta izredno slaba.

PASJE MESTO - Pasji raj v Gaju se nadaljuje. Vedno več psov se zbira za zgodaj zjutraj okoli šole in po zelenicah. Napadajo otroke in

stare, največkrat pa se koljejo med seboj, cvilijo in lajajo. Tudi ponoči ni miru, da se vsi stanovalci tega dela mesta pritožujejo. Če ne bodo mogli narediti reda pristojni organi, si bodo pomagali sami. To presega že vse meje! Saj nismo v hribovski vasi! Lastniki pač ponedo spuste pse iz stanovanj, da imajo doma mir.

STARI PORTALI - Na hiši Ljubljanska cesta 3 popravljajo fasado. To je ena starejših hiš, saj ima na granitem portalu prvotnega vhoda vklesano letnico 1881. Čeprav tega vhoda sedaj ne uporabljajo, bi bilo prav, da bi lepi portal očistili. V bližini sta še dva granitna portala: na gostilni Rog, kjer je vklesana letnica 1884, in na župnišču, kjer letnica ni vidna. Če bi očistili tudi ta dva, bi bila to lepa skupina starih portalov. Ob cesti bi imeli lepo urejene stare stavbe, malo stran pa sodobne stolpnice oziroma nebotičnike.

ČEBELE - Čebelarji tožijo, da je letos za čebele čudno leto. Rojijo ob sončnih, pa tudi ob meglenih dnevih. Čebelarji poskušajo to preprečiti, a tudi izrezovanje matičnjakov ne pomaga. Bojijo se, da jim bodo čebele družine oslabele in zato težko prezimile, posebno če ne bo dovolj paše. Morda bo medila hoja in bo vse v redu. Pomagati pa bo treba tudi s sladkorjem.

Zakaj trdiš, da imamo v Kočevju giblivo cene?
- Ker kadar jaz kupim jogurt v samopostrežni na Roski cesti, ga plačam 2,55 din, kadar pa žena, ga plača po 2,50 din.

IŽSEL NAŠ GLAS

Učenci Posebne osnovne šole Kočevje so pred kratkim izdali šolsko glasilo pod naslovom „Naš glas“. Opremljeno je s prikupnimi otroškimi ilustracijami. Izšlo je v počastitev dneva mladosti, rojstnega dne tovariša Tita in tridesetletnice zmage.

V PONEDELJEK NA IZLET

9. junija bodo učitelji in učenci višjih razredov osnovne šole Kočevje organizirali zaključni šolski izlet. Za učence nižjih razredov bo izlet kasneje. Največ oddelkov posameznih razredov bo šlo na izlet po Gorenjski, nekateri pa bodo obiskali tudi morje.

FILMI ZA VARNOST

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri občinski skupščini Kočevje priporoča vsem šolam in občinam, naj se pri pouku prometne vzgoje učencev in mladinc ter pri pouku voznikov motornih vozil poslužujejo zelo dobrih filmov „Cesta in človek“, „Promet v nastajajoči“ in „Defenzivno je varno“. Vodstvo posameznih šol si te 16-milimetrske filme lahko sposodi pri svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu oziroma pri prometnem referentu občinske skupščine.

ZALOŽENOST DOBRA, CENE VISOKE

V Kočevju je tržnica dobro založena z zelenjavo. Na prodaj je dovolj tudi sadja, češenj, jagod, banan in jabolok. Poleg solate prodajajo paradiznik, kumare, peteršilj in novo čebulo. Kljub visokim cenam je na trgu vsak dan veliko povpraševanja, pred prazniki in ob sobotah pa prava gneča.

Več žensk v gasilske vrste!

Zdaj je žensk med gasilci v ribniški občini sicer malo, a so zelo uspešne, saj so lani na republiškem tekmovanju zasedle drugo mesto

Pred kratkim je bila v Ribnici letna skupščina občinske gasilske zveze, ki so se je udeležili tudi predstavniki občine in republiške gasilske zveze.

V poročilu in razpravi je bil dan poudarek tudi delu žensk v gasilstvu. Ugotovili so, da je med zaposlenimi v ribniški občini 46

odstotkov žensk in da so zato dolžne tudi one sodelovati pri varovanju delovnih mest in domov pred požarom ter drugimi nesrečami. Menili

so, da so delno tudi gasilci krivi za tako stanje, ker so pre malo storili, da bi v svoje vrste pritegnili več žena. Sklenili so, da bodo organizirali letos izlet v Ormož, kamor bodo odšli tudi gasilke iz ribniške občine.

Na lanskem republiškem gasilskem tekmovanju je dosegla moška desetina lep uspeh, saj se je uvrstila med boljše polovico ekip. Doslej največji svoj uspeh pa je dosegla ženska desetina, ki je zasedla drugo mesto v republiki. Pohvalo za tak uspeh zaslužijo vsi, posebno še tovariš Lavrič, ki je vabil desetini za nastop.

V protipožarnem tednu so opravili vse predvidene naloge. Vaje so bile v Ribnici, Sodražici, Dolenji vasi, Loškem potoku in pri Svetem Gregorju.

Gasilci imajo v glavnem zadovoljivo opremo. Vendar so ponekod cevi že slabe, nekatera gasilska društva pa tudi preslabo vzdržujejo opremo, zato jim propada. Gasilska društva premalo upoštevajo, da so zdaj krajevne skupnosti tiste, ki morajo skrbeti za uspešno požarno službo na svojem območju in da to ni več glavna naloga občinske gasilske zveze.

Zdaj potekajo priprave za gradnjo gasilskega doma v Ribnici. Občinska gasilska zveza bo dobila zemljišče, uredila potrebno dokumentacijo in prisrkel denar. Zemljišče je v glavnem že preskrbljeno, ker ga je del odstopil Inles, del pa ga bo treba še odkupiti. Tudi del denarja je zagotovljen, ker bo dala zavarovalnica Sava 2 milijona dinarjev posojila, občinska skupščina pa bo povečala dotacijo zvezi.

Gasilci so uspešno sodelovali s civilno zaščito, kar se je najbolje pokazalo na vaji Jesen 74. Dobro dela krožek na osnovni šoli Ribnica, ki ga obiskuje 21 pionirjev. Za uspešno delo je bilo gasilec za letošnji občinski praznik podeljena tudi Urbanova nagrada.

M. GLAVONJIC

Gasilci iz ribniške občine ne sodelujejo le na svojih, ampak tudi na drugih prireditvah. Tako so strumno korakali v paradi za letošnji dan mladosti (na sliki), vsako leto pa sodelujejo kot redarji pri prevozu bale po ribniško, včasih pa tudi kot organizatorji piknikov in veselic. (Foto: J. Primc)

Tudi lovci ubrano zapojejo

Predstavljamo vam pevske zборе

Oktet lovske družine Sodražica je bil ustanovljen leta 1971 z namenom, da bi tudi lovci prispevali delež h kulturnem razvoju kraja. Od ustanovitve ga vodi glasbeni pedagog France Gornik, ki poučuje v glasbeni šoli Ribnica. Vsi člani razen enega so člani lovske družine Sodražica.

Oktet je nastopal na proslavah in pogrebih. Leta 1971 je imel samostojen koncert v Podpreski, sodeloval je v radijski oddaji „Amaterski zbori tekmujejo“, posnel pa je tudi nekaj pesmi za oddajo „Lovska reportaža“, ki so bile nato večkrat predvajane v različnih radijskih oddajah.

1973 so nastopili na „Srečanju okteta“ v Sentjernej, preteklo leto pa na srečanju lovske pevskih zborov v Globokem, kjer so prejeli priznanje. Oktet je uspešno nastopil tudi na pevsko-modni reviji v Dolenji vasi, ki je bila konec aprila. Pel je še v Kočevju in drugod.

Delo okteta je precej težko, ker delajo pevci v izmenah, zato imajo vaje vsakih štirinajst dni. Težave so še zato, ker žive nekateri pevci tudi precej daleč od Sodražice.

Oktet lovske družine Sodražica je med najmlajšimi pevske zbori v občini, a je nastopil že na mnogih prireditvah v občini in izven nje, snemali pa so tudi že za radio. (Foto: J. Primc)

ORTNEŠKI POROČEVALEC

SPET RAZSTAVA - Komaj je bila zaprta v Petkovi galeriji razstava del slikarjev Lovca Verebica in Miloša Vastiča, že so 29. maja odprli razstavo del bratov Janeza Šubica (1850-1889) in Jurija Šubica (1855-1890). Skupno je razstavljenih 35 njihovih slik.

TRŽNICA V SODRAŽICI - Sodražani imajo že mesec dni svojo začasno tržnico, na kateri lahko kupiš sadje in zelenjavo.

LOVSKI DOM OBNAVLJAJO - Lovska družina Sodražica obnavlja kočjo na Travnih gori. Prenovljena kočja bo kmalu spet odprta.

NOV VODOVOD - Prebivalci Gornjih in Dolnjih Podpoljan bodo kmalu dobili nov vodovod. Dela zaključujejo in v teh dneh bo dokončan tudi vodni zbirnik. Izvir vode je v vasi Gornje Podpoljane, pritisk vode pa precejšen, ker ima voda velik padec.

SPET KARAVANA IN NE-USPEH - Tokrat je rokometni klub INLES organiziral za navijače izlet v Sevnico na derbi tekmo. Ribničani pa so žal to srečanje izgubili. Vendar je na srečo Ribničanov izgubil tudi drugouvrščeni Slovenjgradec. Razlika štirih točk bo tako Inlesu le prinesla naslov prvaka.

PROSLAVA V VOJAŠNICI - Za dan mladosti je bila v Ortneku priložnostna svečanost, posvečena temu prazniku. Ob tej priložnosti so sprejeli v ZSM več vojakov. V kul-

turnem delu svečanosti so nastopili vojniki z recitacijami in krajšimi dramskimi točkami ter učenci glasbene šole iz Ribnice.

NOVI PREDSEDNIK - Naslednja štiri leta bo vodil krajevno skupnost Velike Poljane novi predsednik Franc Andoljšek, ki je na tej dolžnosti zamenjal Franca Prijatelja. Novi predsednik pravi, da bo imela krajevna skupnost vrsto odgovornih dolžnosti, njena glavna naloga pa bo popravilo cest in gradnja vodovodov. V krajevno skupnost Velike Poljane sodijo vasi Ortnek, Gornje in Dolnje Podpoljane, Zukovo, Vahntnica, Močile, Dule in Finkovo.

M. G.

Za dan mladosti so bili pa tudi nekateri ribniški organizatorji - čeprav sicer nekoliko starejši - zelo mladostni.

Seveda, nanje je vplival dan mladosti, na nekatere pa tudi lik Milanke Bavcon.

KOČEVJSKE NOVICE

Dostojno proslavili 30-letnico zmage

Vrsta uspešnih proslav in kulturnih prireditev v vsej ribniški občini v mesecu mladosti - V paradi sodeloval vsak deseti občan, na zaključnem množičnem zborovanju pa vsak tretji občan

V počastitev meseca mladosti in 30-letnice osvoboditve je bila v ribniški občini od 18. do 25. maja vrsta zelo uspešnih prireditev. Ves maj so bili Ribnica in drugi kraji v občini lepo okrašeni. Povsod so bili mlaji, slavaloki pa zastave, razne druge dekoracije, cvetje in zelenje. Ribničani so spet dokazali, da so odlični organizatorji in da bi se pri njih lahko marsičesa naučili tudi organizatorji iz večjih občin.

Prireditve so se začele 18. maja, ko so v Loškem potoku proslavljali 33-letnico likvidacije prve belogardistične postojanke. Na njej sta govorila domačina Drago Košmrlj, ki je sicer znan RTV komentator, in domači družbenopolitični delavec Ivan Lavrič. Svečanost je bila združena s srečanjem članov ZRVS občin Ribnica in Ljubljana-Center in ji je prisostvovalo okoli 1500 ljudi.

Istega dne je bila v Dolenji vasi svečana akademija; na njej so izvedli recital „30-let svobode“, ki ga je napisal domačin France Grivec, v njem pa so nastopili člani KUD France Zbašnik, pevski zbor „Lončar“ in šolski pevski zbor. Prireditve je bila res lepa in veličastna, saj je bilo hkrati na odru kar okoli 90 ljudi.

20. maja je bil v Ribnici koncert Komornega orkestra iz

Ljubljane pod vodstvom dirigenta Ajtona Nanuta. Ta koncert je tudi edina prireditev, ki ni bila najbolj obiskana, kar dokazuje, da ribniška publika še ni privržena resni glasbi, vendar so prav take prireditve hkrati tudi šola občinstva za to vrsto glasbe.

23. maja je bil v Ribnici dobro obiskan „Večer slovenske besede“, na katerem sta dramška igralca Alenka Svetelj in Janez Rohaček recitala partizanske in umetne (Prešernove) pesmi, dramski igralec in pesnik Tone Kuntner, ki je doslej izdal še štiri zbirke pesmi, pa je recital svoje pesmi.

24. maja so v Krzetih na Gori nad Sodražico odkrili spominsko ploščo padlemu sekretarju okrožnega komiteja KPS Sodražica Albinu Videniču in aktivistu Petru Gorniku. Oba sta padla 5. avgusta 1944, ko so ju presenetili sovražniki. Na svečanosti je govoril o ribniški dolini v NOV in o današnjem položaju v svetu sekretar občinskega komiteja ZK France Grivec. O življenju in delu obeh padlih aktivistov pa je udeležencem proslave spregovoril upravnik muzeja Kočevje in predsednik zgodovinske komisije pri ZZB NOV Peter Šobar. Na proslavi na Gori so svečano sprejeli v mladinsko organizacijo 192 pionirjev iz osnovnih šol Ribnica, Sodražica in Loški potok. V kulturnem programu so nastopili učenci vseh teh šol in še podružnične šole Gora. S svečanosti so poslali pozdravno pismo predsedniku Titu. Po proslavi so bili udeleženci proslave postreženi z vojaškim „pasuljem“, pripravljenim s suhim mesom in slanino.

Zvečer je bil v nabito polni dvorani doma TVD Partizan v Ribnici še koncert. Na njem so nastopili mladinski pevski zbor osnovne šole Ribnica ob spremljavi harmonikarjev glasbene šole, moški pevski zbor Ribnica (ki slavi letos 10-letnico obstoja) in Slovenski oktet, vmes pa še operna pevca Zlata in Dragiša Ognjanovič. Poslušalci so bili zelo zadovoljni. Ob zaključku so prejeli vsi nastopajoči plaket Ribnice; le-to je prav za 30-letnico svobode pripravila domača kulturna skupnost po zamisli Janeza Debeljaka, ki je zanjo napisal tudi besedilo. Plaketo so dobili tudi vsi, ki so nastopili na glavni prireditvi, množičnem zborovanju, ki je bilo na sam dan mladosti v ribniškem gradu.

O govoru predsednika IK CK ZKS Franca Šetince smo poročali že v prejšnji številki. Tokrat naj omenimo le, da se je sklepne proslave v počastitev meseca mladosti in 30-letnice osvoboditve udeležilo okoli 4.000 ljudi ali vsak tretji prebivalec občine Ribnica. V veličastni paradi je sodelovalo okoli 1200 občanov, pripadnikov teritorialne enote, gasilcev, civilne zaštite, športnih in drugih društev ter delovnih organizacij. V kulturnem delu proslave so nastopili združeni pevski zbori iz vse občine in godba na pihala iz Gorij pod skupnim vodstvom Rada Simonitija. Uspešno so opravili svoje delo tudi člani ribniške lovške družine, ki so organizirali piknik v gradu.

V vseh prazničnih dneh je bilo v Ribnici več razstav. V Petkovi galeriji v ribniškem gradu sta razstavljala slikarja Lojze Veberič in Miloš Vastič, v domu JLA vojak-slikar Borivoj Lekić. 24. in 25. maja pa je bila v avli osnovne šole in pred šolo razstava o razvoju gospodarstva občine Ribnica v 30 letih svobode.

J. PRIMC

TISKARSKI ŠKRAT

Tokrat je tiskovski škrat prestavil kar cel sestavek („Matematik, fizik, šahist“) iz kočevske na ribniško stran. Zato bomo v prihodnji številki to napako popravili tako, da bomo na kočevski strani objavili sestavek M. Glavonjiča „Nepozabno doživetje“, ki govori o vtisih A. Zbašnika iz Dolenje vasi na paradi v Beogradu.

UPOKOJENCI NA PLANINE

Letos bodo ribniški upokojenci obiskali Veliko Planino. Spotoma si bodo ogledali arboretum v Volčjem potoku. Ogledali si bodo tudi druge zanimivosti in naužili domačih dobrot, kot sta planinsko mleko in sir ter preste v Vodichah.

V. P.

STANOVANJA ZA UPOKOJENCE

Društvo upokojencev Ribnica bo spet sodelovalo pri nakupu stanovanj v bloku v Ribnici, ki bo zgrajen v prihodnjem letu. Upokojenci, ki nimajo primernih stanovanj, naj se zato prijavijo pri društvu. Prošnje sprejema tajništvo, ki uraduje vsako sredo od 9. do 11. ure v društveni pisarni. Tam dobijo upokojenci tudi vsa potrebna pojasnila. Prošnje za stanovanja bo društvo sprejemalo do 30. junija letos.

V. P.

Uskladiti urnik prireditev

V ribniški občini so zelo lepo pripravili in izvedli vse prireditve v počastitev 30-letnice osvoboditve in drugih praznikov, ki so se začele že za dan žena, se nadaljevale preko občinskega praznika in dneva OF vse do vrste lepih prireditev in proslav v mesecu mladosti.

Pohvala ne velja le glavnim organizatorjem, društvom, delovnim in drugim organizacijam, ampak tudi občanom, ki so lepo okrasili svoje kraje, svoje hiše in stanovanja za te praznike in se praznovanji tudi v zelo velikem številu udeležili oziroma v njih sodelovali.

Vse vasi so bile za praznovanja počističene, okrašene z rožami in zastavami, mlaji, ponekod pa še s slavaloki in drugimi domiselnimi okraški, kot sta bila na primer tudi „spomenik“ iz suhe robe in napis „30-let svobode“ na rešetih v Ribnici. Tako so bili gostje na proslavah v Dolenji vasi, Loškem potoku, na Gori, v Ribnici in

drugod vedno prijetno presenečeni.

Pri pohvali pa ne smemo pozabiti niti vojakov, ki so sodelovali na mnogih prireditvah, včasih pa so udeležence proslave presenetili tudi s svojo kuhinjo in okusnim „pasuljem“.

Vendar bi bila udeležba na prireditvah še nekoliko boljša, če bi bile časovno usklajene s prireditvami v sosednjih občinah. Tako sta bila skoraj hkrati sprejem v mladinsko organizacijo v Kočevski in ribniški občini, pa tudi dve veliki proslavi v Ribnici in Dobropoljah sta bili isti dan in skoraj isto uro.

Proslave znotraj občin so usklajene, ker jih usklajujejo posebni koordinacijski odbori za proslave. Podobno je za glavne proslave tudi v republikah. Vendar je praksa pokazala, da bi koordinacijski odbori občin morali uskladiti koledarje proslav in prireditev s sosednjimi občinami.

J. PRIMC

Na proslavi ob 33-letnici uničenja prve belogardistične postojanke, ki je bila 18. maja v Loškem potoku, je govoril komentator RTV Drago Košmrlj. (Foto: D. Mohar)

Pripadniki teritorialne enote so na paradi v Ribnici pokazali, da so dobro oboroženi, in to z najsodobnejšim orožjem. (Foto: J. Primc)

Na razstavi dosežkov ribniškega gospodarstva v zadnjih 30 letih je bilo ribniško gospodarstvo po oceni obiskovalcev preskromno predstavljeno. (Foto: J. Primc)

Razstava del slikarja Bore Lekića. Slikar, ki služi vojaški rok v Ribnici, je star 25 let. Doslej je razstavjal še na 10 skupinskih in treh samostojnih razstavah. Lani je prejel prvo nagrado na razstavi Unicef v Beogradu. (Foto: J. Primc)

V svečani paradi, ki je bila v Ribnici prav na dan mladosti, je sodeloval vsak deseti občan. V njej prikazali moč, znanje in tudi kulturno ustvarjalnost. (Foto: Primc)

Za jezero in proti njemu

Vinko Mate nam piše o pomislekih v zvezi z ureditvijo umetnega jezera pri Prigorici

V vašem listu št. 18 z dne 1. maja 1975 je bil objavljen prispevek „Za jezero in proti njemu“. V tem članku je povzetih nekaj misli iz razprave o akumulacijskem jezuru v Prigorici. Zaradi točnosti in zaradi tega, ker me pisec omenja, da sem posegel v razpravo, želim navedeni prispevek nekoliko dopolniti, predvsem povzetek svoje razprave.

Predstavniki Vodne skupnosti Ljubljana-Sava so nastopili z idejnim projektom tega objekta. Predvideno jezero naj bi imelo okoli 450 ha površine in ne le 2 do 3 ha, kakor navaja pisec. Jezero bi poplavilo ob-

močje: dolino pod Veliko goro od Prigorice do gornjega izvira reke Ribnice in dolino skoraj do vasi Sa-jevec. Pod vodo bi bile tudi sedanje ceste, ki peljejo na Ugar in Zadolje, zato bi bile ceste v te kraje in v Veliko goro speljane drugod. Akumulacijsko jezero bi vsebovalo okoli 8 milijonov kubičnih metrov vode ob najvišjem in okoli 6 milijonov ob najnižjem vodnem stanju. Voda iz jezera bi se regularno odtekala v industrijske namene in za sanacijo reke Rinže. Poročevalci so poročali o ceni objekta in projekta ter o škodninah.

Vinko Mate, predsednik zbora združenega dela občinske skupščine Ribnica: „O načrtu za gradnjo akumulacijskega jezera se morajo izreči tudi občani in zborih volilcev.“ (Foto: J. Primc)

Vsa razprava predstavnikov občine je temeljila na dokaj tehtnih pomislekih in na končni ugotovitvi, da Ribniška dolina s predvidenim jezerom pridobi dokaj malo in da bi bila škoda neprimerno večja. Če samo odškodnine so bile tako nizko predvidene, da so prvi pomisleki nastajali že tu.

V svoji razpravi sem podprl diskutante, ki so razpravljali pred menoj in izražali pomisleke, predvsem zaradi tega, ker predlagatelji niso imeli izdelane študije o vplivu jezera na klimatske razmere v Ribniški dolini. Potrdil sem bojazen, da bo znatno narasla vlaga v zraku našega kraja, da je precej večja možnost revmatičnih in drugih obolenj, poleg tega pa tudi veliko leglo mrčesa, predvsem komarjev. Zaradi blagih nagibov dolin bi se ob znižanju stanja vode za 50 cm jezero skrčilo najmanj za 20-30 m obale, ta zemlja

pa bi bila idealno leglo mrčesa.

Ribniški izviri vode oskrbujejo s pitno vodo prebivalce občine Ribnica in Kočevja. Zadnji izvir dobre, zdrave in čiste vode pa je še samo gornji in spodnji izvir reke Ribnice, ki pa bi z gradnjo jezera prišla pod jezersko gladino. Ob vse večjem pomankanju pitne vode pa bi morali biti obe občini močno zainteresirani, da se ta dva izvira ohranita nedotaknjena za bodoče potrebe po pitni vodi. Predvideno jezero pa pitne vode ne bo zagotavljalo.

Gradnja akumulacijskega jezera poseže tako globoko v življenje občanov občine Ribnica, da bi se morali občani sami izreči o projektu na zborih volilcev. Ničče od nas navzočih ni pooblaščen, da govori v imenu občanov, zato smo pomisleke dali le v svojem imenu.

Sredstva Vodne skupnosti se zbirajo iz prispevkov po občinah. Po-

udaril sem, da občina Ribnica ni naročnik projekta in študije, da je to interes širše družbenopolitične skupnosti, zato naj se načrt financira iz teh sredstev, ne pa iz sredstev, namenjenih za urejanje vodnih naprav v občini Ribnica. Prav iz teh razlogov vsi navzoči nismo imeli nikakršne pravice sklepati o tem, naj se nadaljuje izdelava načrtov in študije.

Predstavniki občine Ribnica smo z razpravo jasno povedali, da nismo naklonjeni gradnji jezera, in to iz razlogov, ki so vredni premisleka. Na željo predstavnikov Vodne skupnosti pa smo izrazili mnenje, da se lahko nadaljuje študija in izdelava načrta. Mogoče bi projekt koristil znanstvenim, če bi se za to gradnjo odločili.

VINKO MATE

ŠTIPENDIJE V ČRNOMLJU!

TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA, OBČINSKA SKUPŠČINA ČRNOMLJ IN TEMELJNA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ČRNOMLJ

razpisujejo za šolsko leto 1975/76 naslednje štipendije:

I. RUDNIK RJAVEGA PREMOGA IN INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA KANIŽARICA - ČRNOMLJ

- Na visokih šolah:
 - Fakulteta za rudarstvo - 1 štipendija
 - Ekonomski fakulteta - 1 štipendija
- Na srednjih šolah:
 - TSS - za rudarske tehnike - 2 štipendiji
 - TSS - za elektrotehnike - 2 štipendiji
 - TSS - za strojne tehnike - 1 štipendija
 - TGSS - za gradbene tehnike - 2 štipendiji
 - ESS - za ekonomske tehnike - 1 štipendija
 - Nadzorniška šola v Velenju - za rudarske nadzornike - 2 štipendiji
- Na poklicnih šolah:
 - Rud. ind. šola, za rudarje-kopače - 20 štipendij
 - PKŠ - za ključavničarje - 10 štipendij
 - PKŠ - za strugarje - 1 štipendija
 - PEŠ - za električarje za jamo - 5 štipendij
 - GS - za kuharje - 2 štipendiji
 - GS - za natakarje - 1 štipendija

Kandidati naj pošljejo prošnje v roku 15 dni po razpisu Rudniku Kanižarica.

II. BELOKRANJSKO GRADBENO PODJETJE ČRNOMLJ

- Na visokih šolah:
 - FAGG - gradbeni oddelek - 2 štipendiji
 - FAGG - arhitektonski oddelek - 1 štipendija
- Na srednjih šolah:
 - gimnaziji - 1 štipendija
 - strojni tehnični šoli - 1 štipendija
 - gradbeni tehn. šoli - visoke gradnje - 5 štipendij
- Prosta učna mesta:
 - več prostih mest za učence zidarske stroke
 - več prostih mest za učence tesarske stroke
 - 2 prosti mesti za učence plesarske stroke
 - 1 prosto mesto za učence elektromehanske stroke

Pogoji za sprejem pod tč. 3: uspešno končana osemletka, dobro zdravstveno stanje.

Prošnje sprejema odbor za kadre 15 dni po objavi razpisa.

III. TOZD - BELT ČRNOMLJ

- Na visokih in višjih šolah:
 - Pravna fakulteta - 1 štipendija
 - Ekonomski fakulteta - 1 štipendija
 - Fakulteta za NT - kemija - 1 štipendija
 - Fakulteta za NT - Metalurgija - 1 štipendija
 - Strojna fakulteta - 2 štipendiji
 - Industrijska psihologija - 1 štipendija
 - Višja medic. šola - 1 štipendija
 - Višja strojna šola - 2 štipendiji
 - Višja EKŠ - 2 štipendiji
- Na srednjih šolah:
 - Ekonomski srednja šola - 3 štipendije
 - Kemijska srednja šola - 1 štipendija
 - Metalurška srednja šola - 3 štipendije
- Na poklicnih šolah:
 - za KV strugarje - 5 štipendij
 - za KV ključavničarje - 5 štipendij
 - za KV modelne mizarje - 2 štipendij
 - za KV livarje - 20 štipendij

Kandidati naj pošljejo prošnje do 25. 6. 1975 na naslov: TOZD - BELT Črnomelj, splošna služba.

IV. KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMLJ

- Na biotehniški fakulteti, oddelek za agronomijo - 1 štipendija
 - Na ekonomski fakulteti - 1 štipendija
 - Na srednji kmetijski šoli - 2 štipendiji
- Prošnje je treba poslati do 30. 6. 1975 Kmetijski zadrugi Črnomelj.

V. OBRTNO KOMUNALNO PODJETJE ČRNOMLJ

- Na srednjih šolah:
 - Gradbena tehn. šola - nizke gradnje - 1 štipendija
 - Gradbena tehn. šola - geodetska smer - 1 štipendija
 - STŠ - strojna smer - 1 štipendija
 - STŠ - lesna smer - 1 štipendija
 - Ekonomski sred. šola - 1 štipendija
 - Srednja administrativna šola - 1 štipendija
- Poklicne šole:
 - Sprejememo več učencev v gospodarstvu za izučitev mizarja, vodovodarja, kleparja, ključavničarja in zidarja.

Prošnje s potrebnimi potrdili in dokazili je treba poslati odboru za medsebojna razmerja OKP Črnomelj do 30. 6. 1975

VI. „VIATOR“ - POSLOVNA ENOTA ČRNOMLJ

- Na visokih šolah:
 - Višja EKŠ - odd. za knjigovodstvo in finance - 1 štipendija
 - Višja varnostna šola - 1 štipendija
 - Na srednjih šolah:
 - STŠ - strojna smer - 1 štipendija
 - Ekonomski srednja šola - 2 štipendiji
 - Srednja prometna šola - 2 štipendiji
 - Na poklicnih šolah: Gostinska šola - več štipendij za natakarje in kuharje
- Na poklicnih šolah:
Avtomehanika
Avtokleparja
Avtoelektrikarja

Kandidati naj pošljejo prošnje v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov: VIATOR - Poslovna enota Črnomelj.

VII. LJUBLJANSKA BANKA - PODRUŽNICA ČRNOMLJ

- Na višji upravni šoli - 1 štipendija
 - Na srednji ekonomski šoli - 1 štipendija
- Prošnje je treba dostaviti v 15 dneh po objavi razpisa LB - podružnici Črnomelj.

VIII. SKUPŠČINA OBČINE ČRNOMLJ

- Na ekonomski fakulteti - I. stopnja - 2 štipendiji
 - Na višji upravni šoli - 1 štipendija
- Kandidati naj pošljejo prošnje v 15 dneh po objavi razpisa Občinski skupščini Črnomelj.

IX. TEMELJNA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ČRNOMLJ

- Na visokih in višjih šolah:
 - FF - psihologija - 2 štipendiji
 - FF - pedagogika - 3 štipendije
 - PA - gospodinjski pouk - 5 štipendij
 - PA - glasbeni pouk - 6 štipendij
 - PA - tehnični in lik. pouk - 4 štipendije
 - PA - slovenščina in nemščina - 2 štipendiji
 - PA - biologija, kemija - 2 štipendiji
 - PA - matematika, fizika - 3 štipendije
 - PA - defektologija - 3 štipendije
 - PA - logopedija - 2 štipendiji
 - PA - razredni pouk - 10 štipendij
 - PA - knjižničarstvo - 4 štipendije
 - Na višji šoli za teles. kulturo - 4 štipendije
 - Na višji šoli za social. del. - 2 štipendiji
- Na srednjih šolah:
 - Srednji vzgoj. šoli - 5 štipendij
 - Srednji medicinski šoli - pediatrična smer - 3 štipendije
 - Na pedagoški gimnaziji ali gimnaziji, če se kandidat po končanem študiju odloči za pedagoški poklic - 25 štipendij

Kandidati naj vložijo prošnje na obr. 1,65 („Prošnja za štipendijo“) z življenjepisom, zadnjim šolskim spričevalom in priporočilom šole v 15 dneh po objavi razpisa pri Temeljni izobraževalni skupnosti Črnomelj.

TEKSTILNI CENTER KRANJ

Svet Šolskega centra za tekstilno in obutveno stroko razpisuje za šolsko leto 1975/76 sprejem učencev v

- a) Tehniško tekstilno šolo, in sicer v:
- predilski odsek	30 učencev,
- tkalski odsek	30 učencev,
- pletilski odsek	30 učencev,
- tekstilno-kemijski odsek	30 učencev,
- konfekcijski odsek	30 učencev;

- b) Tehniško čevljarstvo šolo 30 učencev;

- c) Poklicno tekstilno šolo
- učenke za poklic šivilja ženskih oblek,	30 učenk,
- učence(-ke) z učnimi pogodbami, in to za poklice šivilja ženskih oblek, krojač za moške obleke in pletilja;	

- č) Šola za čevljarstvo delavce, in sicer:
- za šivalca zgornjih delov	60 učencev,
- za prirobovalca zgornjih delov	15 učencev,
- za navlačevalca zgornjih delov	15 učencev.
- V to šolo bomo sprejeli le učence, ki bodo prej sklenili učno pogodbo s podjetjem.

- Prijavi za vpis (kolek 2 din) je treba priložiti:
- spričevalo o končani osemletki (original),
 - izpisek iz rojstne matične knjige,
 - lastnoročno napisan življenjepis,
 - zdravniško potrdilo o sposobnosti za poklic (dostaviti najkasneje do 1. septembra).

Kandidati naj se prijavijo osebno (med 7. in 14. uro) ali pismeno do 20. junija 1975 na naslov: TEKSTILNI CENTER KRANJ, TOZD Šolski center za tekstilno in obutveno stroko, 64000 Kranj, Cesta Staneta Žagarja 33.

Seznam sprejetih in odklonjenih kandidatov bo objavljen 27. junija. Če bo prijavi več, kot je razpisanih mest, bodo sprejeti kandidati z boljšim učnim uspehom. Večina dijakov Tehniške tekstilne šole in Tehniške čevljarstvo šole lahko dobi štipendije v tekstilnih in čevljarstvenih tovarnah. Učenci lahko dobijo stanovanje in oskrbo v Dijaškem domu v Kranju, Kidričeva ulica 2.

LICITACIJA!

L'ABOD, tovarna perila
NOVO MESTO

RAZPISUJE JAVNO LICITACIJO

- Tovorni avto TAM 4500 - vozen izklicna cena din 28.500
- Kombi IMV - 1600 - 3 osi - vozen izklicna cena din 22.000
- Kombi IMV - 1600 - 3 osi - vozen izklicna cena din 4.000

Prodaja navedenih vozil bo v ponedeljek 16. junija 1975 ob 9 uri za družbeni sektor in ob 10. uri za privatni sektor v prostorih podjetja, Cesta herojev 29.

Ogled vozil je mogoč vsak dan, razen sobote in nedelje od 8 - 14 ure.

Vsi zainteresirani morajo pred licitacijo položiti 10 % kavnico.

PROSTA DELOVNA MESTA!

VIATOR
prometno, hotelsko, turistično
podjetje, n. sol. o. Ljubljana

TOZD MESTNI POTNIŠKI PROMET Ljubljana n. sub. o.

objavlja prosta delovna mesta

50 VOZNIKOV C KATEGORIJE

za delo v mestnem potniškem prometu.

- Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- vozniški izpit za C kategorijo;
 - 3 leta prakse v cestnem prometu od tega vsaj dve leti na vozilih C kategorije;
 - kvalifikacijo za poklic voznika;
 - uspešno opravljen praktični preizkus vožnje.
- Voznikom nudimo naslednje ugodnosti:
- stanovanje v VIATORJEVEM samskem domu;
 - brezplačno pridobitev D kategorije;
 - osebni dohodek za redni delovni čas od 3 do 4 tisoč din;
 - brezplačno službeno uniformo.

SPREJMEMO TUDI VOZNIKE D KATEGORIJE

Kandidati bodo združili delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in posebnim pogojem poskusnega dela po pravilniku o sistemizaciji delovnih mest. Pismene ponudbe pošljite na naslov: VIATOR LJUBLJANA, kadrovsko-socialna služba, Celovška 166, 61000 Ljubljana.

PROSTA DELOVNA MESTA!

DONIT,
kemična industrija, Medvode n. sol. o.

TOZD tovarna žičnih in plastičnih tkanin Sodražica n. sub. o. 61317 Sodražica

OBJAVLJA
prosta delovna mesta

20 DELAVCEV V ŽIČNEM TKALSTVU

Pogoji: moški; dokončana osemletka, odslužen vojaški rok
Poseben pogoj: enomesečno poskusno delo
Osebni dohodek: približno 2.500.- din in dodatki.
Objava velja do zasedbe delovnih mest.
Prijava sprejema splošno-kadrovska služba TOZD.

VPIS V ŠOLO!

ŠOLSKE ZDRAVSTVENI CENTER

V LJUBLJANI, Šaranovičeva c. 5

razpisuje vpis v 1. razred naslednjih šol v šolskem letu 1975/76:

- ŠOLA ZA FARMACEVTSKE TEHNIKE (30 učencev)
 - ŠOLA ZA LABORATORIJSKE TEHNIKE (30 učencev)
 - ŠOLA ZA SANITARNE TEHNIKE (30 učencev)
 - ŠOLA ZA ZDRAVSTVENE TEHNIKE - ZOBOZDRAVSTVENE ASISTENTKE (30 učenk)
 - ZOBOTEHNIŠKA ŠOLA (30 učencev)
- Vse šole so štiri letne.

Kandidat(ka), ki se želi vpisati v katerokoli izmed šol, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- uspešno mora končati osemletno šolanje (tudi tuj jezik)
- mora biti telesno in duševno popolnoma zdrav(a),
- ne sme biti starejši(a) od 18 let in
- uspešno mora opraviti preizkus znanja.

Kandidati morajo poslati do 20. 6. 1975 na naslov: ŠOLSKE ZDRAVSTVENI CENTER, Ljubljana, Šaranovičeva c. 5

- prijava (obrazec DŽS 1,20) s točno oznako, v katero izmed šol se vpisujejo
- kolek za 2,00 din
- zdravniško spričevalo in
- originalno spričevalo o končani osemletni osnovni šoli.

Preizkus znanja bo le v primeru, če se bo javilo več kandidatov, kot jih šola lahko sprejme, in to 23. 6. 1975 ob 7. uri zjutraj v šolskem poslopju. Preizkus obsega slovenski jezik in matematiko.

Kandidati za zobotehniško šolo bodo opravljali tudi spretnostni ročni test. S sabo je treba prinesiti geometrijsko orodje in pribor za pisanje.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 5. junija - Bonifacij
Petek, 6. junija - Zdenko
Sobota, 7. junija - Robert
Nedelja, 8. junija - Medard
Ponedeljek, 9. junija - Primož
Torek, 10. junija - Marjeta
Sreda, 11. junija - Barnaba
Četrtek, 12. junija - Flora

LUNINE MENE

9. junija ob 19.49 uri - mlaj

KINO

BREŠTANICA: 7. in 8. 6. ameriški barvni film Naslednik.
BREŽICE: 6. in 7. 6. ameriški barvni film Poplava dolarjev. 8. in 9. 6. angleško nemški barvni film Orgije. 10. in 11. 6. angleški barvni film Privatni detektiv. 13. 6. ameriški barvni film Pižama za dva.
CRNOMELJ: 6. 6. jugoslovanski

barvni film Pastirci. 8. 6. ameriški barvni film Nepremagljivi. 11. 6. ameriška komedija Svet Abota in Kastela. 13. 6. jugoslovanski barvni film Srečno Kekec.

KOSTANJEVICA: 7. 6. ameriški film Demoni.

KRŠKO: 7. in 8. 6. ameriški film Moje pesmi - moje sanje. 11. 6. francoski film Razeza.

MIRNA: 7. in 8. 6. film Labirint zločina.

NOVO MESTO, KINO JNA: Od 5. do 8. 6. ameriški barvni film Neznani zaščitnik. Od 9. do 11. 6. ameriški film Klic divjine. 12. in 13. 6. ameriški film Detektiv Mekku.

NOVO MESTO, KINO KRKA: Od 6. do 8. 6. francoski barvni film O. K. Šef. 9. in 10. 6. Gostovanje MG Ljubljana. 11. in 12. 6. ameriški barvni film Opica in super opica. 13. 6. ameriški barvni film Zadnji junak.

RIBNICA: 7. in 8. 6. ameriški barvni film Kraljevski san.

SEMIČ: 7. 6. italijanski zgodovinski film Dekameron. 10. 6. ameriški barvni film Ljubavne igre.

TREBNJE: 7. in 8. 6. španski barvni avanturistični film Viva Pancho.

ce. Priporoča se Mijo Gunjilac, 68281 Šenovo ali telefon 75-375.
JEREMJA NOVAKOVIČ, Cankarjeva 6, 61330 Kočevje, izdelujem spomenike raznih vrst (marmor, teraco). Dostava na pokopališče!
MLINAR ANTON MOSTEK, Šentjernej 58, obvešča stranke, da bo mlin od 22. 6. do 1. 8. 1975 zaprt zaradi letnih popravil.

V 81. letu starosti nas je 4. aprila 1975 za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in stari oče

ALOJZ PAVČEK
iz Podgore št. 14,
roj. v Dolnji Straži

Ob boleči izgubi našega dragega očeta se najtopleje zahvaljujemo zdravnikom in osebju nevrološkega oddelka v Novem mestu. Prisrčna hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znanec in sosedom za podarjene vence, cvetje in vso pomoč, SZDL iz Dol. Straže pa za podarjeni venec. Zahvala tudi župniku za opravljeni obred ter vsem ostalim, ki so pokojnika spremlili na njegovo zadnje počivališče, na pokopališče v Dol. Straži.

Zalujoči: žena Rozi, sestra Karolina, hčerki Meri in Zalka z družino ter drugo sorodstvo.

Ob nenadni smrti naše drage mame

JOŽEFA BRUDAR
iz Gabrja

se zahvaljujemo vsem sosedom, kolektivni IMV Novo mesto, hotelu LEV v Ljubljani za podarjene vence in cvetje, tov. Francu Luzarju za poslovilne besede, ženskemu pevskemu zboru iz Gabrja za zapeto pesem in župniku za opravljeni obred.

Hvala vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki ste jo spremlili na zadnji poti.

Zalujoči: hčerke Julka, Jožica in Fanika z družinami ter drugo sorodstvo.

OGLAŠUJTE V DL!

Najlepše se zahvaljujem vsem zdravnikom, posebno dr. Željku Šribarju, za uspešno opravljeno operacijo in vso pomoč ter strežnemu osebju za vso nego na ginekološkem oddelku bolnice Novo mesto. Hvaležna pacientka Albina Luzar iz Gabrja.

Zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, posebno dr. Kramarju za uspešno opravljeno operacijo in dr. Novakovi za uspešno zdravljenje in skrbno nego v moji težki bolezni, se najlepše zahvaljujem. Hvaležni 86-letni pacient Alojz Udovič iz Repč pri Trebnjem.

PREKLIC

JOZE PRHNE, Orehovica 15, Šentjernej, prepovedujem vsem delati kakršnokoli škodo po mojem posestvu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

ČESTITKE

DRAGA MAMA LOJZKA MIHALIČEVA! Ob Tvojem visokem jubileju Ti želimo še obilo zdravih let v krogu svojih najdražjih otroci z družinami.

DRAGI ženi, mami in stari mami ANI RAJER iz Zdinje vasi 29 pri Novem mestu iskreno čestitamo za njen 80. rojstni dan in ji želimo vse najboljšo, posebno zdravja. Mož Jože, hčerke Minka in Ani, Francka, Tina, Lojzka, Pepca z družinami in sin Jože z družino.

ZAHVALA

31. maja je minilo pet let, odkar nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, sin in brat

JOŽE SAJE
iz Podgore št. 14,
roj. v Dol. Straži

Ohranili Te bomo v trajnem spominu!

Zalujoči: žena Zalka, sin Jože, hčerke Slavka z družino, Zalka in Mija, mama, ate, sestra Micka in drugi.

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil 6. maja 1975 moj dragi mož

ALFONZ GRIŠIN
iz Verduna pri Uršnih selih

Najlepše se zahvaljujem vaščanom in pokojnikovim prijateljem, Lojzu Šobarju, ki nam je stal ob strani v zadnjih trenutkih, vsem tistim, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Zahvaljujem se tudi tovarni IMV iz Novega mesta za podarjene vence in župniku iz Dol. Toplice za opravljeni obred.

Zalujoči: žena Francka in drugo sorodstvo.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

MIZARSKEGA POMOČNIKA, pručnega mizarja ali fanta, ki ima veselje do mizarске stroke, zaposlim takoj. Stanovanje preskrbljeno. Vinko Kamin, mizarstvo, Avšičeva 24 c, Ljubljana.

SPREJMEM moškega za pomoč na kmetiji - po službi. Preskrbim tudi službo in nudim vso oskrbo. Jerman, Snebrška 42, Ljubljana-Polje.

VAJENKO, ki ima veselje do frizerskega poklica, sprejme frizerski salon Lavrišek, Krško.

SPREJMEM slikopleskarskega vajenca. Bogomir Balkovec, Sadež 23, Crnomelj.

ISCEM ŽENSKO, ki bi bila pripravljena varovati triletno deklico v dopoldanskem času. Po možnosti v Vidmu. Ostale informacije dobite vsak dan po prvem juniju od 18. do 19. ure. Drago Gradišek, Cesta 4. julija 48, Krško.

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE prodam v Kostanjevici na Krki. Naslov v upravi lista (1433/75).

MLAD ZAKONSKI PAR išče opremljeno sobo ali enosobno stanovanje v Novem mestu ali okolici. Ponudbe pod „Plačam dobro“.

ISCEM sobo v Novem mestu. Jerman, Novo mesto, telefon 21-618.

MLADÓ DEKLE - študentka, nujno išče opremljeno sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Pláčam po dogovoru. Naslov lahko dvignete v upravi lista pod „PROBLEMI-STANOVANJE“.

MATI z otrokom, brez stanovanja, nujno potrebuje sobo v Novem mestu ali najbližji okolici. Naslov v upravi lista (1434/75).

Motorna vozila

PRODAM poni ekspres in žago cirkularno. Anton Saje, Regerčeva vas 23/a, Novo mesto.

UGODNO PRODAM NSU 1200 C, letnik 1971. Tel. 22-749.

PRODAM zastavo 750, letnik 1972, registriran do februarja 1976. Ivanka Šribar, Dule 7, Bučka - Skočjan.

PRODAM karamboliran AMI 8, letnik 1970. Naslov v upravi lista (1429/75).

PRODAM motor za OPEL REKORD 1700. Ivo Kotar, Brod 55, Novo mesto, taksi 21-147.

PRODAM

GOLDEN COMET jarchke dobite pri Vidicu, Polica 5, Grosuplje.

REJCI PERUTNINE! Kvalitetne piščance, bele pittance in rjave nesnice raznih starosti si lahko nabavite vsak dan, tudi ob nedeljah, do avgusta v valilnici Šmarjeta, pošta Skofja vas 63211 pri Celju.

PRODAM dobro ohranjene kombinirke, dvoosno prikolico 2,5 m3. Cena ugodna. Franc Pucelj, Slatnik 11, 61310 Ribnica.

PRODAM prikolico 15 m3 Poutigen (pirat), malo rabljeno. Ivan Kežman, Mali Obrež, Dobova.

PRODAM 1 ha košnje - sena in otave. Cvelbar, Šmarjeta 5.

UGODNO IN POCENI prodam novo, še zapakirano spalnico, zaradi selitve. Ulica Talcev 11, pri Bučarju, Kostanjevica.

PRODAM pihalnik, premer 50 cm

- 10 m cevi. Pojasnila: Jelše 5, Otočec.

PRODAM brejo kravo po izbiri. Anton Krevs, Vel. Bučna vas 15.

PRODAM globok otroški voziček. Pakj. Mestne njive 6, Novo mesto.

PRODAM kombiniran desni štedilnik iz nerjaveče pločevine (rost-frei), tri plošče na elektriko s pekačem in tri plošče in pekač na trdo gorivo. Dobrava 17, 68275 Skočjan.

ODDAM 2 ha košnje. Kastelic, Ravgovo, Novo mesto.

PRODAM novo kosilnico BCS na bencin in petrolej (garancija in po stari ceni) in traktorski izruvalec za krompir „WUHLMAVS“. Zitnik, Huda polica 4, Šmarje-Sap.

PRODAM otroški športni voziček, stajico, komodo in divan. Naslov v upravi lista (1426/75).

PRODAM gradbeno omarico in prikolico. Pečjak, Mestne njive 12/10, Novo mesto.

PRODAM mlatilnico za dvojno čiščenje. Jernej Šuštar, Vrhuvo 1, Mirna peč.

PRODAM skoraj novo kosilnico FIGARO po zelo ugodni ceni. Naslov v upravi lista (1435/75).

POCENI PRODAM malo rabljeno kosilnico ALPINA z žetveno napravom. Janez Unetič, Velika Dolina 5, Jesenice na Dol.

NA HRASTU pri Metliki prodam 1500 kom. rabljene strešne opeke po ugodni ceni. Marko Badovinac, Irča vas 33, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjeno kuhinjsko pohištvo (4 kom. zidnih omaric, delovna miza, pomivalno korito). Kirn, Valantčeva 19, Novo mesto, telefon 21-060.

POSEST

PRODAM starejšo hišo v Veliki Loki št. 18, blizu železniške postaje. Cena po dogovoru. Informacije dobite pri Fabianu v Dobriču 38 ali pri Fabianu, Zaloška 26, Ljubljana-Moste.

PRODAM hišo v Črnomlju. Naslov v upravi lista (1389/75).

PRODAM nedograjeno novo hišo do II. faze v Trebnjem. Zglasite se v Dolenjskih Toplicah 66.

KUPIM manjšo hišo z vrtom v bližnji okolici Novega mesta. Cena približno 180.000,00 din. Naslov v upravi lista (1436/75).

RAZNO

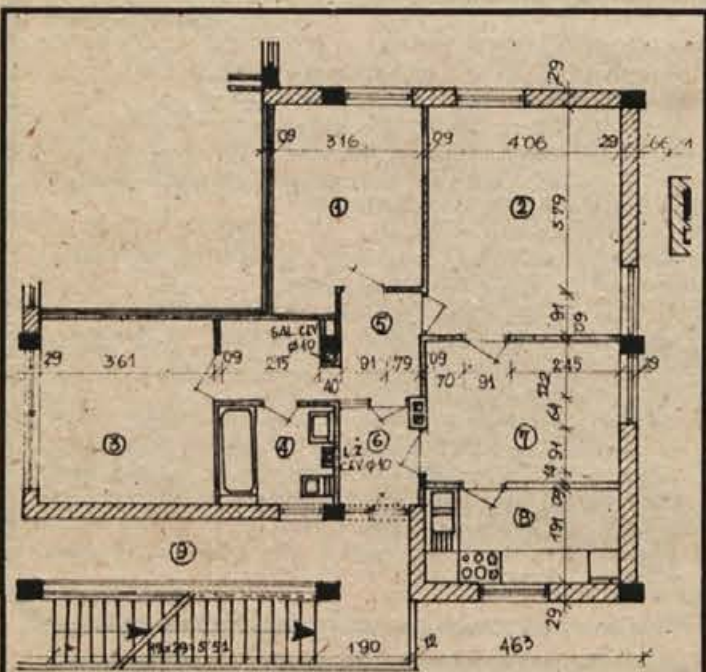
Dne 31. 5. 1975 sem od Dvora do Novega mesta na avtobusu VIATOR, ki vozi Ljubljana-Karlovac izgubil denarnico. Poštenega najditelja naprošam, da mi dokumente vrne, denar pa si naj obdrži za nagrado. Ivo Dominič, UL Talcev 9a, Novo mesto.

POROČNI PRSTANI! Za lepa in moderna poročna prstana se Vam spleča pot v Ljubljano k zlatarju v Gosposki 5 (polog univerze). Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

OBVESTILA

NUDIM VSE VRSTE ROLET, ZALUZIJE, PLATNE NE ZAVESE VSEH BARV. IZVRŠIM VSA POPRAVILA. SPADAJOČA V TO STROKO. KRATKI DOBAVNI ROKI. CENE SOLIDNE. NAROČILA PREVZEMATA BOGO RADI. ZABJA VAS 15. NOVO MESTO, IN IGNAC PRIJATELJ, KVEDROVA 8, KRŠKO.

VALILNICA NA SENOVMEN prodaja vsak dan rjave kokoši nesnice po ugodni ceni. Vse junij bomo prodajali tudi enodnevnne piščan-

STANOVANJA V ŠENTJERNEJU!

V poslovno-stanovanjskem objektu v Šentjerneju prodamo dve trisobni stanovanji. Stanovanje v prvem nadstropju meri 79,35 m2 neto stanovanjske površine, cena zanj je 489.732 din; stanovanje v podstrešju, ki ima delno poševen strop in 89,96 m2 površine, pa stane 414.345 din.

Stanovanji sta že zgrajeni in si ju je možno ogledati.

Informacije o nakupu dobite v komercialnem oddelku SGP PIONIR, Novo mesto, tel.: 21-826.

V SPOMIN

20. junija bo minilo prežalostno leto dni, odkar ni več med nami naše ljubljene žene, zlate mamice, stare mamice

JULKE HOČEVAR in MAGDE JAKLIČ iz Krmelja

Ob mrtvaškem odru ljube matere je za vedno ugasnilo tvoje življenje, prenehalo biti tvoje srčno dobro, ljubeče, plemenito srce. Vse si dala od sebe za nas, toda malo si zahtevala zase. Ni vaju več, od naše sreče je ostal le spomin. Hvala vsem, ki se ju spominjate in obiskujete njen skupni zadnji, tih, hladni dom.

Zalujoči: mož Franc, hčerki Vida, Milena z družino in drugo sorodstvo.

Krmelj, 26. 5. 1975

ZAHVALA

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata, strica in svaka

FRANCA MEDLE s Potov vrha

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanec, prijateljem, sosedom in vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebno zahvalo izrekamo 4. letniku UAS in 2. letniku LTS, podjetju UNITAS iz Ljubljane, MA Potov vrh-Slatnik, kolektivoma IMV in SGP Pionir za podarjene vence in denarno pomoč, kadroviku podjetja SGP Pionir tov. Alojz Jožefu za poslovilne besede ter duhovniku za opravljeni obred.

Zalujoči: žena Pepca, sin Franci, hči Sonja, oče, mati, sestra Martina, bratje Jože, Lojze, Tone, Ivan, sestri Pepca in Rezka z družinami ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, stare mame, sestri in tete

ANE GREGORČIČ

roj. Jamnik iz Zbur

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom in ostalim, ki so nam v težkih trenutkih pomagali. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in strežnemu osebju nevrološkega oddelka splošne bolnice, kolektivoma Avtomontaže in pivovarne Union iz Ljubljane, občinskemu odboru RK Novo mesto, skupščini občine - oddelku za družbene dejavnosti. Hvala vsem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in za spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoči: sinova Lojze in Nace z družinama, hčerke Anica, Marija in Martina z družinami, sestra Rozalija z družino in drugo sorodstvo.

Zbure, 22. maja 1975

ZAHVALA

11. maja 1975 je v 47. letu starosti za vedno zatisnil oči naš dragi, nepozabni

VINKO KOŠMERL

vojaški invalid iz Loškega potoka

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Zlasti lepo se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč, sorodnikom, kolektivni in učencem osnovne šole „dr. Anton Debeljak“, pevcom, dr. Kvaterniku, tov. Francu Benčini za poslovilne besede in vaščanom Podpreske. Posebna zahvala prijatelju duhovniku Antonu Lavriču iz Beograda za opravljeno mašo in poslovilne besede ter domačemu župniku za pogrebne svečanosti. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in pospremili pokojnika na zadnji poti.

Zalujoči: žena Marica, hčerka Bogdanka, sin Vinko, mama in brat Albin z družino.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Marjan Bauer, Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jože Splichal (urednik priloge P), Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Franc Bukovinski.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 3 din - Letna naročnina 119 dinarjev, polletna naročnina 59,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 240 din ali 15 ameriških dolarjev oz. 45 DM (oz. ustrezna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32002-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na določeni strani 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Vsak mali oglas do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 7 od 3. 1. 1975 - Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 - Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto. Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana.

RADIO LJUBLJANA

TELEVIZIJSKI SPORED

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

ČETRTEK, 5. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 9.30 Iz glasbenih sol. 10.15 Uganite, pa vam zagramo po želji. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Ivan Krefc: Zlahčenje domačih sort aktualno tudi za Slovenijo. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Med solo, družino in delom. 15.45 „Vrtljak“. 18.05 Revija orkestror in solistov. 18.35 Produkcija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana. 19.40 Minute za ljubljanskim jazz ansamblom. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Lepe melodije. 20.30 Slovenska popevka 75* (prenos iz Hale Tivoli). 22.20 Srečanje z brazilskim skladateljem Santorum. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

Godba Ljudske milice ob 30-letnici. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 Radijska igra: Striček Albert. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT - Radio Titograd, 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 V lučeh semaforjev.

PONEDELJEK, 9. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravilic in zgodb. 9.20 Izberite pesmico. 10.15 Nekaj za ljubitelje ansambelske in solistične glasbe. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jože Čuden: Kje se kopičijo stroški pri pitanju govedi? 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“.

16.45 Kulturni globus. 17.20 Koncert po željah poslušalcev. 18.05 Ob lahki glasbi. 19.40 Minute za ansamblom Toneta Kmetca. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Če bi globus zaigral. 20.30 Slovenski operni hiši od osvoboditve do danes. 21.30 V svetu zabavnih melodij. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 10. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Kaj nam pripoveduje glasba o živalih. 9.30 Majhni vokalni ansambli. 10.15 Promenadni koncert. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - prof. Edi Senegačnik: Red na naša pasišča. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Na poti s kitaro. 15.45 „Vrtljak“. 18.05 V terek nasvidenje. 18.35 Lahke note. 19.40 Minute za ansamblom Mojmirja Sepeta. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenska zemlja in pesmi in besedi. 20.30 Radijska igra - Ciril Kosmač: Tantadurj. 21.18 Zv očne kaskade. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Popevke se vrstijo.

RADIO BREŽICE

PETEK, 6. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. 10.15 Po Talijinih potih. 11.00 Poročila-Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Ferčec: Vplivi letnih časov na mlečnost krav. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.50 Človek in zdravje. 18.15 Zvočni signali. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Zabavna glasba iz studia 14. 20.30 „Slovenska popevka 75*“ (prenos iz Hale Tivoli). 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 7. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.35 Naš Plesni orkester ima besedo. 10.15 Sedem dni na radiu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Maček: Zadržanje boleznih in škodljivcev na paradizniku. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 S knjižnega trga. 17.20 Gremo v kino. 18.05 Listi iz albuma lahke glasbe. 19.40 Minute za ansamblom Boruta Lesjaka. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Za prijatelje razvedrilo. 20.30 „Slovenska popevka 75*“ (prenos iz Hale Tivoli). 22.20 Oddaja za naše izseljence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 8. JUNIJA: 8.07 Radijska igra za otroke: Rdeči volčjebus. 8.42 Skladbe za mladino. 9.05 Se pomnite, tovariši... 10.05

ČETRTEK - 5. junij: 16.00 - 16.15 - Napoved programa, Poročila, Za vas smo si ogledali, Nove plošče RTB 16.15 - 16.30 - Aktualnost tedna 16.15 - 17.00 - Obvestila in reklame 17.00 - 18.00 - Glasbenoddaja IZBRALI STE SAMI

SOBOTA - 7. junij: 16.00 - 16.15 - Malo za vas - nekaj za vse 16.15 - 16.30 - Se še spominjate 16.30 - 17.00 - Jugoton vam predstavlja - Sobotno kramljanje 17.00 - 17.30 - Kronika - Obvestila in reklame - Pravljica za naše najmlajše - Iz naše glasbene šole 17.30 - 18.00 - Domače zabavne na valu 192 m

NEDELJA - 8. junij: 10.30 - 12.00 - Napoved programa - Uvodnik - Domače zanimivosti - Za naše kmetovalce: Razgovor Jožeta Volka s kmetovalci - Magnetofonski zapis - Obvestila in reklame - Spored naših kinematografov 12.00 - 15.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo

TOREK - 10. junij: 16.00 - 16.15 - Napoved programa, Srečanje s priljubljenimi pevci 16.15 - 16.30 - Poročila, Novo v knjižnici, Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista 16.30 - 17.00 - Tedenski športni pregled - Obvestila in reklame - Spored brežiškega kinematografa 17.00 - 18.00 - Mladi za mlade

SREDA, 11. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.25 Glasba vam pripoveduje. 10.15 Urednik dnevnika. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Dare Bernot: Domača predelava sadja. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Loto - vrtljak“. 18.25 Predstavljamo vam. 19.40 Minute za ansamblom Jožeta Kampiča. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slavnostni koncert ob 30-letnici Radia. 22.20 S festivalov jazza. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Revija jugoslovanskih pevecov zabavne glasbe.

ČETRTEK, 12. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 9.30 Iz glasbenih sol. 10.15 Uganite, pa vam zagramo po želji. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Oster: Sposobnost telet križancev z mlečnimi pasmami za prirejo žive teže. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 „Mehurčki“. 15.45 „Vrtljak“. 17.20 Iz domačega opernega arhiva. 18.35 Produkcija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana. 19.40 Minute za ljubljanskim jazz ansamblom. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napovov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Lepa melodije. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

NEDELJA, 8. junija 1975 - 10.30 reklame, oglašili in obvestila - 11.05 Človek in okolje - 11.20 po domače - 11.35 naš razgovor - 12.00 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.45 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek programa

Sreda, 11. junija 1975 - 16.00 poročila - 16.10 reklame, oglašili in obvestila - 16.40 po domače - 16.55 družbena samozasčita v občini Sevnica - 17.10 disko klub brez imena - 17.40 mladinska oddaja - mi mladi, kakšni smo, kaj hočemo, kaj moremo in kaj moramo - 18.00 zaključek programa

Sobota, 14. junija 1975 - 16.00 SOBOTNI VRTILJAK - 16.15 pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 mini anketa - 17.00 zaključek SV in napoved sporeda za nedeljo

ČETRTEK, 5. JUNIJA: 17.25 Na črko, na črko - barvna oddaja (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Mozaik (Lj) - 18.15 Vzpon človeka, barvna serija (Lj) - 19.05 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cickak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 Sedem ljubezni done Juanite - TV nadaljevanka (Lj) - 21.10 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.20 Četrtekovi razgledi: Izgnanci (Lj) - 21.50 TV dnevnik (Lj) - 22.05 Slovenska popevka 75 - barvni posnetek (Lj)

19.20 Cickak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski zunanje politični komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 Slovenska popevka 75 - barvni prenos (Lj) - 21.10 Evropsko prvenstvo v košarki - barvni prenos iz Splita (Zg-Lj) - 22.45 Propagandna oddaja (Lj) - 22.50 TV dnevnik (Lj) - 23.05 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 23.10 Kojak - serijski barvni film (Lj)

PETEK, 6. JUNIJA: 17.20 Pisani svet (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Slovenski rock 75 - Tomaž Domicelj, barvna oddaja (Lj) - 18.35 Mozaik (Lj) - 18.40 Spoznavajmo otrokov svet: Koliko, kako zgodaj (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cickak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski notranje politični komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.10 Krivda - celovečerni film (Lj) - 21.20 Propagandna reportaža (Lj) - 21.25 625 (Lj) - 21.55 TV dnevnik (Lj) - 22.10 Slovenska popevka 75 - barvni posnetek (Lj)

NEDELJA 8. VI: 8.35 Poročila - 8.40 J. Semjonov: 17 trenutkov pomladi, TV nadaljevanka (Lj) - 10.05 Otroška matineja: Zalostni velikan, Vrančeve dogodivščine, Egipt za časa Tutankamona (Lj) - 11.10 Mozaik (Lj) - 11.15 Kmetijska oddaja (Zg) - 12.00 Poročila (do 12.05) (Lj) - Nedeljsko popoldne: Evropsko prvenstvo v boksu, posnetek iz Katowic, Veseli tobogan: Krško Pisani svet - 17.15 Poročila (Lj) - 17.20 Propagandna oddaja (Lj) - 17.25 Podmornica Orel - celovečerni film (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cickak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 Odborniki - nadaljevanka TV Sarajevo (Lj) - 20.55 Evropsko prvenstvo v košarki - srečanje Jugoslavija-Turčija barvni prenos iz Splita (Zg-Lj) v odmoru Propagandna oddaja - 22.30 Športni pregled (Zg) - 23.05 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA, 7. JUNIJA: 17.25 625 - ponovitev (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.20 Janošik - barvna serija (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj)

NEDELJA 8. VI - 17.35 Pravljica o severnem vetru - barvna serija Japonske lutke (Lj) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Mozaik (Lj) - 18.10 Teritorialna obramba in civilna zaščita - 4. del (Lj) - 18.30 Odločamo (Lj) - 18.40 Barvna risanka (Lj) - 18.45 Cickak (Lj) - 18.55 Nogomet Norveška: Jugoslavija, barvni prenos (EVR-Lj) - 20.45 TV dnevnik (Lj) - 21.10 Evropsko prvenstvo v košarki, barvni prenos iz Splita (Zg-Lj) srečanje Jugoslavija: Italija - 22.45 TV dnevnik (Lj)

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 8. junija 1975 - 10.30 reklame, oglašili in obvestila - 11.05 Človek in okolje - 11.20 po domače - 11.35 naš razgovor - 12.00 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.45 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek programa

Sreda, 11. junija 1975 - 16.00 poročila - 16.10 reklame, oglašili in obvestila - 16.40 po domače - 16.55 družbena samozasčita v občini Sevnica - 17.10 disko klub brez imena - 17.40 mladinska oddaja - mi mladi, kakšni smo, kaj hočemo, kaj moremo in kaj moramo - 18.00 zaključek programa

Sobota, 14. junija 1975 - 16.00 SOBOTNI VRTILJAK - 16.15 pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 mini anketa - 17.00 zaključek SV in napoved sporeda za nedeljo

PONEDELJEK, 9. VI - 17.35 Pravljica o severnem vetru - barvna serija Japonske lutke (Lj) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Mozaik (Lj) - 18.10 Teritorialna obramba in civilna zaščita - 4. del (Lj) - 18.30 Odločamo (Lj) - 18.40 Barvna risanka (Lj) - 18.45 Cickak (Lj) - 18.55 Nogomet Norveška: Jugoslavija, barvni prenos (EVR-Lj) - 20.45 TV dnevnik (Lj) - 21.10 Evropsko prvenstvo v košarki, barvni prenos iz Splita (Zg-Lj) srečanje Jugoslavija: Italija - 22.45 TV dnevnik (Lj)

TOREK, 10. VI - 17.35 B. Čopić: Noge v zlatu, glava v blatu (Lj) - 17.50 Barvna risanka (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Egipt za časa Tutankamona - barvna serija (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Ne prezrite: Oktetove turneje (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cickak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 Diagonale: Izbor iz sporeda

drugih jugoslovanskih studiev (Lj) - 20.55 Propagandna oddaja (Lj) - 21.00 R. M. du Gard: Thibaultovi, barvna TV nadaljevanka (Lj) - 21.45 TV dnevnik (Lj)

SREDA, 11. VI - 17.25 Vrančeve dogodivščine, barvni film (Lj) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Mladi za mlade - oddaja TV Sarajevo (Lj) - 18.35 Mozaik (Lj) - 18.40 Kultura zdraviliškega kraja (Rogaška Slatina) (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cickak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 30 let radia v svobodi, prenos proslave iz dvorane slovenske filharmonije (Lj) - 21.05 Gorenje novosti - propagandna oddaja (Lj) - 21.10 Evropsko prvenstvo v košarki, barvni prenos v odmoru propagandna oddaja (Bg-Lj) - 22.45 TV dnevnik (Lj)

ČETRTEK, 12. VI - 17.20 Na črko, na črko, barvna oddaja (Lj) - 17.50 Mozaik (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Kam in kako na oddih (Lj) - 18.20 Vzpon človeka, barvna serija (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cickak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 Sedem ljubezni done Juanite - TV nadaljevanka (Lj) - 21.10 Evropsko prvenstvo v košarki, barvni prenos (EVR-Lj) - v odmoru propagandna oddaja - 22.45 TV dnevnik (Lj)

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 15. do 21. maja 1975 so v novomeški porodnišnici rodile: Blaženka Boškovič iz Vavte vasi - Zorana, Anica Krašna s Kota - Petro, Marija Lancič iz Smalčje vasi - Igorja, Stanka Jakše iz Dolenje vasi - Mirana, Marija Zabkar iz Ardra - Tadejo, Milena Drašler iz Podgore - Metoda in Cirila, Stanislava Primž iz Črnomlja - Marka, Marija Repše s Trna - Melito, Marta Stopar iz Raven - Aleša, Stanka Bojč iz Drame - Mitja, Hilda Povhe iz Krškega - Janjo, Stanka Bučar s Trške gore - Janeza, Milka Avguštin iz Podturna - Boštjana, Jožica Penca iz Zagreba - Dragico, Jožica Štampfelj iz Velike Strmice - Damjano, Marinka Rangus iz Dolnje Brezovice - Mihaelo, Dragica Sebanc iz Velikega Cirkna - Toneta, Majda Opara iz Gornje Dobrave - Renato, Irena Kožuh iz Armeškega - Mojco, Cvetka Sever iz Sela - Ireno, Marija Reščič iz Trebnjega - Ariadno, Anica Zupančič z Volčje jame - Anico, Frida Gorenc iz Koritnice - Alojza, Marija Pisanski iz Mrtric - Borisa, Anica Štruelj iz Gribej - Janeza, Vera Simc iz Rateža - Aleša, Anica Jeras z Dolge njive - Mitjo in Ljudmila Hostnik z Roj - dekllico. - CESTITAMO!

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

Ivo Pirkovič: O svobodni republiki pod gorjanci in njenem kirovskem junaku piparju bakšetu

46

S Hrušice in Dolža so pribežali tudi v Novo mesto in se brez cilja potikali po cestah in ulicah. Izpraznjene postojanke so povsod gorele, tako v Škocjanu, na Dobravi, v Orehovici, Gracarjevem turnu, Hrušici, na Dolžu kot in tudi cerkev, da bi se belogardisti nič več ne vrnili. „Komaj odnesejo (belogardisti) pete, že gori“, piše kaplan Wolbang uredništvu Domoljubca. Od šestnajstih legističnih postojank jih je v nekaj dneh izginilo devet.

Katastrofo, ki sta jo v novembru doživela belogardistična strategija in izdajalska politika podpiranja okupatorjev, je najbolje označil smihelski kaplan Karel Wolbang v že omenjenem pismu uredništvu Domoljubca:

„Ljudje, ki so si pred časom želeli naših posadek, se sedaj blagrujejo, da jih niso dobili, sicer bi tudi oni lahko prebili letošnjo zimo v pogoriščih.“

„Naša stvar propada na celi črti... Naši nobenkrat dosti kredita niso imeli, pa so sedaj še tistega zapravili.“

„Zal smo si prekleto napačno predstavljali našo samoobrambo.“

Neko jutro so brezoviške in kostanjeviške jetnike s kamioni odpeljali na železniško postajo v Bratinu in jih, zaplombirane v dveh živinskih vagonih, poslali v Ljubljano. Tam so jih čakali zopet Italijani s perjem za sivimi klobuki in jih po Miklošičevi cesti gnali v sodne zapore.

„Od kod ste?“ so jim ljudje s pločnikov pridruženih klicali in zaustavljali korake.

„Z Gorjancev“, so jim odgovarjali zvezani borci. Meščanom so se rosile oči in komu tudi zaskrnjila po licih solza.

V mračni palači z zamreženimi okni so jetnike pognali v kopalnice. Prihajali so ječarji s ključi in pazniki. Hodili so okoli vseh, strmeli nekam drugam in polglasno brundali: „Pazite se ovaduhov, pazite se ovaduhov, pazite se ovaduhov...“

Kirovca so s partizanom Francem Novakom iz Družinske vasi, ki je pozneje padel na Primorskem, z mladim Tonetom Kosom s Kire, partizanskim pastirjem, ki so ga ujeli, ko si je v Gorjancih sestradan kupal v vojaški čeladi krompir, in s partizanskim obveščevalcem Francem Pavličem iz Orehovice, vrgli v samico z eno samo, zanikrno slamnjačo. Prostora bi bilo tudi za enega človeka malo. Tako sta dva čepela vsak v svojem kotu, dva pa se prestopala sem in tja, da sta si oživila odrevenela noge. Nato so se zamenjali. Na ozki slamnjači je lahko spal samo eden, ostali so čakali, da pridejo na vrsto.

Še sredi januarja prihodnjega leta kapetan Janko Debeljak obupan vzklika: „Samo še rešujem, kar se rešiti da.“ (Dnevnik župnika A. Zupanca, 15. jan. 1943.) Partizanska ofenziva se namreč ni ustavila na Suhorju, ampak se nadaljevala v zimo in pomlad preko Ajdovca v Suhli krajini in Žuzemberka v Mirensko dolino.

(Pripovedovali so: Ivan Divjak, Celje, 27. febr. 1948. - Rudi Kočman-Suga, Ljubljana, 26. apr. 1949. - Franc Kreše-Coban, 23. marca 1956. - Stanko Kušljan-Ferdo, 2. nov. 1956. - Alojz Škrbec-Milan, Šentjernej, 7. nov. 1956. - Rudi Pušenjak-Uragan, Šentjernej, v okt. 1956. - Miroslav Pekarek, Ljubljana, v juniju 1965.)

Popravek in dopolnilo

Tovariš Tone Gliha iz Ljubljane, N. Ovcakova 2, sicer pa rojak iz Kostanjevice, mi je sporočil,

da so v informacijah, ki sem jih objavil o partizanski usnjarni na Prežeku v dnevi italijanske ofenzive, nekatere netočnosti. Za opozorilo se mu najtopleje zahvalim.

Italijani so v ofenzivi s konji pripeljali strojarju Ivanu Glihi v Kostanjevico zalogo mokrih in še nedostrojanih govejih koč. Bilo je 23 obrezanih koč, tako imenovanih kruponov, ki so jih legisti na Prežeku izvlekli iz namočenega čresla in ježic. Polovico zaloge, ki je bila že precej izgotovljena, jim je moral strojar zamenjati za podplate; drugo, manj zrelo polovico, pa so Italijani ukazali dostrojiti.

Ugledni in priljubljeni meščan se je izgovoril, da nima delavcev. Izvedel je namreč, da so mu Italijani na Prežeku ujeli strojarskega pomočnika Gabrijela Praznika, ki je v mestecu zvezan čakal, da ga bodo z vrhpoljskim Antonom Štefancičem in drugim jetniki ustrelili. Hotel ga je rešiti. Italijani so mu ga res pripeljali. Strojenja seveda niso plačali.

Belogardisti pa tistih štirih lojtrnic suhih koč, ki so jih s Prežeka pretihotalpili na Gracarjev turn, niso poslali v strojenje Glihovim, kot je bilo napak zapisano v podlistku, ampak so jih pred Italijani skrili pri svojem poveljstvu na Brezovici. V začetku leta 1943 so skrivaj iskali črnohorzijske prekupevalce, ki bi belim oficirjem spravili robo v denar. V Novem mestu so jih tudi našli.

Glihovi kakega dela za bele že zato ne bi niti sprejeli, ker so jih kot izdajalce domovine zaničevali. Strojarjeva hiša je bila že pred vojno svobodomiselnega napredna, v času vojne pa partizanska. Pri njih je bila obveščevalna „točka 404“ Gorjanskega bataljona. Po svojih močeh so pomagali tudi partizanski čevljarji delavci na Orehovcu. V nemški oktobrski ofenzivi 1944 je domobranski oficir Tonko Pavlenč po posvetovanju z mariborskim gestapovcem Josefom Zanglom za zaprtimi vrati Štihove hiše na Malih Malencah odbral tudi uglednega meščana in mojstra Ivana Gliho za množično streljanje meščanov in okoličanov: sina Toneta pa so zaprli. Rešilo ga je samo to, da se je odločno uprl belogardističnemu biriču, vinskemu tatu in divjemu lovcu Alojzu Bratkoviču, ki je nad jetniki vihtel svoj korobač.

Osvobodilna fronta se lahko imenuje tudi Stamenka Bakše

Poseči moram nekoliko nazaj v dni gorjanske ofenzive, ko so prišli in zaprli kirovskega piparja,

da končam ta nova in še močno pomanjkljiva poglavja o vstaji pod Gorjanci s istim junakom, s katerim sem začel.

Vojna je močno preobrazila vse življenje. Ječe so postajale bistvena ustanova „novega reda“ fašistično nacistične Evrope tudi pri nas. Še nedavno je bil vsakdo, ki so ga ljudje kdaj videli v lisicah, za vse življenje kakor garjav. Sedaj je postajal sumljiv tisti, ki ni bil še nič preganjan, mučen, zaprt ali interniran. Tudi Bakše si je z ječo pridobil izpričevalo svojega patriotizma.

Popoldne tretji dan, kar so kirovskega piparja pripeljali na Brezovico, so na velikem dvorišču postojanke znova trpali na vojaški kamion jetnike. Zjutraj sta se jih pripeljala dva karabinerja popisat, da bi legisti znova ne poskušali kakega zahrbtnega hudodelstva. V Šentjerneju se je pridružil še drug kamion, z jetniki iz Kostanjevice. Na čelu in zadaj sta prevoz zavarovala dva oklepni kamioni.

V Žabji vasi so jetniki s pridržano sapo trepetali, da bodo zavili morda v Stopiče. Tam niso poznali nobene solzavosti. Tam so strelci jetnikov nejevoljni godrnjali, če so se žrtve predolgo spovedovale. Bili so izbrani silaki z debelimi denarnicami. Tudi kar so našli v žepih pobitih, je bilo njihov plen.

Kamioni niso zavili v Stopiče, ampak na Grm. Jetnike so obkolili Italijani s perjem za sivimi klobuki in jih v dvostopih gnali skozi mesto v okrožne zapore. Še prej so jim obrnili žepa in pobrali, kar je komu ugajalo. Drugo so jim vzeli domači orožniki. „Italijan mi ni vzel pipa, žandar pa,“ se je prizadeto pritožil kirovski Bakše.

Zaslil se jih je pripeljal iz Ljubljane italijanski marešalo s primorskim tolmačem. Piparju se je čudil, da ga ne najde niti v spisku z Brezovice niti ni bilo nikjer nobenega zapisnika o kakšnem zaslišanju. Karabinjer je začuden vpraševal, kdo ga je sploh aretiral. „Ali ste morda komunist?“ je sumljivo pogledoval jetnika.

To so pozneje gonili tudi drugi. Nekdo pa mu je izzivalno zaklical:

„Kaj se skrivate vi, slovenski komunisti, saj smo komunisti tudi mi, Italijani!“

„Že mogoče, pa ne take sorte, kot smo mi,“ je odgovoril pipar s tisto odločnostjo, ki ga je ponavadi reševala.

V zapore so pripeljali novega jetnika, nekega Rudija Pirkoviča. V mračni jetnišnici so se vzemirili oboji, jetniki z Gorjancev in Italijani, ki so vedeli, da je Rudi Pirkovič iz Šentjerneja intendant Gorjanskega bataljona.

Iz nič smo začeli

„Vse, kar sem delal, sem delal z veseljem in s prepričanjem, da delam dobro.“ je začel svojo pripoved Franc KOS, ki je pred nedavnim za svoje neutrudno delo prejel zlati znak Zveze sindikatov Slovenije.

Franc Kos se je rodil v Gorici, v Črnomlju je prišel v decembru 1945. Črnomlja takrat ni poznal, vendar je kmalu našel več delovnih tovarišev, s katerimi je začel svoje delo. Dejavnost sindikata je v Črnomlju zaživela takoj po vojni. V okviru sindikata so v tistem času gojili tudi kulturo.

„Prof. Tomazič je vodil dramsko družino, ki je gostovala po mnogih krajih, imeli smo ženski in moški pevski zbor, šahovski klub, knjižnico... Imeli smo tudi svoj prostor, ki smo si ga sami uredili. To je bil prostor, kjer je zdaj kataster. Bili smo trije, ki smo vlagali svoj trud pa tudi svoj denar v tisti prostor. Uredili smo ga za sestanke, v njem smo uredili knjižnico in šahovski prostor. Pozneje so nam sindikalni kottiček vzeli, ker ga je potrebovala vojska za svoje potrebe. Tudi takrat, ko je vojska prostor vrnila, ga na okraju nismo dali sindikatu, pač pa obratno-krojaški delavnici. Še danes se tega z grenkobo spominjam. Nisem mogel razumeti, da za sindikat nimajo pravega razumevanja.“

Ves čas, ko Franc Kos pripoveduje o svojem delu, ga povezuje s prizadevanji mnogih tovarišev, z zavednostjo in odkritostjo pa z veliko delovno zagnanostjo vseh

ljudi. Spominja se časov, ko v tovarnah niso vedeli za delovni čas, ko so včasih prihajali na delo sredi noči in so delali tudi po cele dneve. „In če smo takrat sklicali sestanek, udeležba ni bila vprašanje. Dvorane so bile vedno nabito polne. Ljudje so bili kritični in samokritični. V pogovorih na sestankih smo bili drug do drugega odkriti in si tega nikdar nismo zamerili. Usoda tovarna je bila takrat stvar vseh, vsi smo si po svojih močeh prizadevali za boljšo prihodnost.“

Leta 1947 je Črnomelj obiskal tovariš Tito. Franc Kos, ki je bil takrat tajnik okrajnega sindikalnega sveta, se takole spominja srečanja z njim:

„Najbolj srečen sem bil, ko sem se srečal s tovarišem Titom in ko mi je ponudil cigareto. Tega trenutka ne bom nikdar pozabil. Človek bi si mislil, da bo pred njim dobil tremo, vendar nas je vse razorožil s svojo preprostostjo in neposrednostjo. Tovariš Tito se je zanimal za naše delo, skoraj očetovsko nas je spraševal, kako živijo Belokranjci. To srečanje je zame nepozabno.“

Življenje Franca Kosa je bilo delavno in plodno. Polno je lepih in grenkih trenutkov, ki se jih bo vedno spominjal. Včasih je bil razočaran in večkrat je imel namen zapustiti Belo krajino, vendar je bil vedno preveč navezan na dobre ljudi in na Črnomelj. Vzljubil je Belo krajino in tudi ljudje so ga sprejeli za svojega.

LADKA TOMIČ

Mož mora biti do žene pravo jagnje

Tako pravi četrta točka pogodbe, sklenjene pri »šranganju« v Hrovači

„Delaj, delaj, dekle, pušelj, za to rajšo žalostno.“ so jo urezali ribniški in dolenjevaški pevci, ko so šli pretekli petek na sprejem nevest in ženinov letošnje Kmečke ohceti v Kolodvorsko ulico v Ribnici.

Še raziskujejo

Komisija, ki raziskuje vzroke požara v plinskem agregatu parno-plinske elektrarne v Brestanici, še ne daje uradnih izjav o požaru, ki je naredil za 8 milijonov dinarjev škode. Kot smo poročali, je zgorel generator plinske centrale med tem, ko je bila ta še v poskusnem obratovanju in je naši še niso prevzeli od dobavitelja AEG-Kanis.

Domnevajo sicer, da je zagrešil napako inženir predstavnik dobaviteljske firme, čes da je spregledal to, da niso bila vsa stikala v pravilnem položaju, in je vključil turbogenerator tretjega plinskega bloka med tem, ko je bila varnostna zaklopka blokirana.

Komisija je s pogorelega generatorja odnesla vse dele in jih poslala v pregled strokovnjakom, ki pa še niso povedali, zakaj požar in kdo je zanj odgovoren.

Od vsepovsod so prihajali udeleženci svečanega sprejema, in sicer narodne noše, gasilci, borci, lovci, polharji, prapoščaki in drugi. Konji, na katerih so jahali zastavo, noše, so tudi korakali po taktu godbe iz Gorij, ki jo je krotil dirigent z meter ali več dolgo kuhlalno.

Spreved si je ogledalo veliko Ribničanov in gostov oziroma izletni-

kov iz drugih krajev. Poročne pare je pri gradu sprejel in pozdravil predsednik občinske skupščine Ciril Grilj, nakar so ženin in neveste še obdrtili s suho robo.

Po kosilu pri Čenetu se je okoli 16. ure začel „Prevoz bale po ribniško“. V Hrovači se je spet trlo gledalcev. Letos je bilo nalaganje bale organizirano še bolje kot prvič pred dvema letoma (lani je zaradi dežja prevoz bale odpadel). Gledalci so namreč več videli, pa tudi duhovita razlaga prof. Janka Debeljaka je lepo dopolnjevala ta narodni običaj. Tudi za letošnje „šranganje“ pri stoletni lipi v Hrovači velja enaka ocena kot za nalaganje bale.

Bala je bila nato razstavljena na parkirnem prostoru pred gradom, ženini in neveste pa so se skupaj z ostalimi gosti zavrteli na plesišču v gradu, kjer je igral Miheličev ansambel.

Organizatorji letošnjega „Prevoza bale“ zaslužijo priznanje. Sicer pa, če bi se kje kaj zataknilo, so imeli pripravljen izgovor, da je to „po scenariju“, ker se je na vseh ribniških prevozih bale že od starih časov vedno kaj takega zgodilo.

J. PRIMC

S SMRTJO JE PLAČAL

Huda neprevidnost je bila za 39-letnega Stanka Jurečiča iz Češnjice usodna. Nesrečna smrt ga je doletela 31. maja okrog poldne, ko je na kolesu s pomožnim motorjem pripeljal s poljske poti pri Drnovem na avtocesto, ne da bi sploh pogledal, če je prosta. Tako se je zgodilo, da je v tistem trenutku mimo pripeljal Zagrebčan Zdravko Berkovič, ki je kolesarja zadel. Čeravno se je skušal zadnji hip umakniti. Jurečiča je ob trčenju vrglo daleč naprej, obležal pa je na mestu mrtev.

Dan pred poroko so prišli pari letošnje Kmečke ohceti tudi v Ribnico, kjer so si ogledali star slovenski običaj: prevoz bale, ki so ga izvedli člani ribniškega moškega pevskega zbora, medtem ko so „šrangali“ pevci iz Dolenje vasi. (Foto: J. Primc)

MAMUTOV OKEL V GRAMOZNICI

Na Krškem polju v Veliki vasi so delavci v občinski gramoznici pred kratkim našli del mamutovega okla. Zagledal ga je delavec pri nakladalniku in postal pozoren na nenavadni predmet.

Okel so odnesli v brežiški muzej. Od tam so ostanek okla poslali na geološki oddelek univerze v Ljubljani, da bi ga pripravili, saj je na zraku začel razpadati. V Ljubljani so ugotovili, da je to res okel in da kaže na precejšnjo velikost mamuta. Najdišče so si kmalu po tistem ogledali dr. Mitja Brodar in drugi strokovnjaki geološkega oddelka ljubljanske univerze.

Okel je ležal v plasti gramozna šest metrov globoko, malo nad talno vodo. Delavcem gre vsa pohvala za pozornost, ki so jo posvetili redki najdbi.

J. T.

Odkrita nova skupina

Vlomi v avtomobile, kioske in stanovanja se bodo v Novem mestu bržčas nehali

Pred nekaj dnevi so novomeški kriminalisti odkrili fante, ki so zadnje čase skoro nepretrgoma po mestu in bližnji okolici vlamjali v avtomobile, se lotevali kioskov, pa tudi vlomili v stanovanja niso bili redkost.

Dimitrije Jockov, 22-letni polkvalificirani elektrovarilec iz Starega Bečja, je osumljen specializacije za vlome v avtomobile. Aprila in maja letos je bil precej aktiven, saj ga dolžijo vlomov v 5 osebnih avtomobilov, dveh poskusov avtomobilskih vlomov in še v vloga ter kraje v zasebnem stanovanju v Slakovi ulici. Kjer je bila priložnost, se seveda odnašal plen in ga prodajal.

Dragan Bošković - ima 20 let, doma je iz Pančeva - ter Karol Feher, 20-letni kovinostrojar iz Novega Bečja, sta, kot kaže, raje imela kioske. Sumijo ju, da imata na vesti vlom v kiosk DELA v Bršlino na Cesti komandanta Staneta, pri čemer je Bošković vlamjal. Feher pa je imel vlogo stražarja. Bošković sam pa je osumljen še v vlogov ali poskusov vlomov v več drugih kioskov na

raznih koncilij Novega mesta. Uspelo mu je oškodovati podjetje TOBAK za 2.698 dinarjev.

Fantje so v Novem mestu že od lanskega poletja. Jockov in Bošković imata že tovrstne izkušnje od prej, akcij v našem mestu pa sta se lotila takoj, ko sta si dodobra ogledala teren. Pred sodnike pa bodo morali še Milan Zurkovič, Arpad Nadj in Miroslav Zdravkovič, ki so od Jockoviča zelo poceni kupovali ukradeno blago, čeprav so vedeli, na kakšen način si ga je pridobil.

Na posnetku vidite igralca v ljubezenskem prizoru na čolnu, pred njima pa režiserja Latuado in še druge. Kar med brnenjem in snemanjem sta dajala igralcema navdih. (Foto: Ria Bačer)

Otočec-prizorišče Rusije

Znani italijanski režiser Alberto Latuada je z igralci prejšnji teden snemal ob Krki

Na prostornem travniku ob Krki, kjer se poleti tare kopalcev, se je v sredo, 28. maja, mudila snemalna ekipa Adria filma iz Zagreba z gosti iz Italije. Na Krki so v stariškem lesenem čolnu posneli več prizorov ljubezenske narave, ki sta jih zaigrala Renna Niehaus in Aurelio Ponzoni, v filmskem svetu znan pod imenom Cocchi.

Medtem ko se je čoln lahno pozibaval in sta se igralca v čolnu poljubovala, je pred njima napeto ždel znani italijanski režiser Alberto Latuada. Za njim je bila postavljena kamera, ob gozdičku pa so stali veliki avtomobili, s katerimi so pripeljali na kraj snemanja razne aparature. Medtem ko so čakali na vrsto, so drugi stranski igralci čas preganjali no svoje. Eden je ležal na deskah ob

Svetovni prvak Nikola Dragaš in njegov značilni izraz

Prvakovo popoldne

Naj je še tako krilil z rokami kegljišče na Loki v Novem mestu je bilo zanj v soboto popoldne kot zakletost! V 400 metih je bržkone podrl manj devet, kot bi jih začel; od njega je bilo boljših cela kopica kegljačev. Nič posebnega? No, resnično presenečenje: beseda je o dvakratnem svetovnem prvaku Nikoli Dragašu, članu zagrebškega Medveščaka, ki pa je kljub spodrsilju svojega najboljšega moža zanesljivo osvojil naslov ekipnega državnega prvaka.

Kljub sorazmerno slabim rezultatom - enkrat 933 kegljev in drugič 924, medtem ko je Rečan Juričič s 1006 kegljev postavil nov rekord kegljišča - je bil Dragaš dobre volje: „Novomeško kegljišče je zelo težko. Steze nesejo v levo, kar je nevadno, saj 95 odstotkov vseh stez nosi desno. Vendar pa nisem hotel menjati načina metov, zato sem tudi podrl manj kegljev, kot bi jih lahko. Kljub vsemu sem zadovoljen: če bi ocenjeval svoj nastop od 1 do 5, bi se ocenil s prav dobro.“

Novomeško kegljišče je znano kot težko, kar je priznal tudi Dragaš, ki je sodil, da je izdelava za ekipe nastope: „Za posamične uvrstitve pa ni najboljša, ker so vse steze približno enake in tako ni mogoče preveriti vseh sposobnosti nastopajočih. Komur to kegljišče prija, ta je v veliki prednosti.“

Nedvomno je imel Dragaš med vsemi nastopajočimi največ spodbude gledalcev. Nič čudnega, da je pohvalil občinstvo: „Posebno všeč pa mi je bilo čisto okolje in prepoved kajenja na kegljišču.“ To je zares pravi športni objekt. Veliko sveta sem prepotoval in kegljal na številnih kegljiščih, a tako lepega, kot ga imate v Novem mestu, še nisem videl!“ je bil navdušen svetovni prvak, ki ga v naslednjih tednih čakajo nastopi v državni vrsti: najprej tekma z Romanijo, potem pa evropski pokal, kjer bodo Jugoslovanom najhujši tekmeči vzhodni Nemci.

J. S.

Kozerija

SISTEMSKO PA DOBRO ZASTAVLJENO

V Hitrotkalu so že lani, ko se drugim še sanjalo ni, pospisali temeljni samoupravni sporazum o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v združenje podjetje Hitrotkal. Pri slavnostnem podpisu temeljnega samoupravnega sporazuma je bil prisoten tudi predstavnik nemške firme, ki je vložila pri firmi Hitrotkal reklamacijski zahtevek v višini 100.000 nemških mark zato, ker je poslal Hitrotkal v Nemčijo dvanajst tisoč steznikov brez zadnjega dela. Ob zaključku podpisovanja temeljnega samoupravnega sporazuma je predstavnik nemške firme javno izjavil, da so stezniki brez zadnjega dela neuporabni za nemške ženske, ki hočejo biti pravilno oblikovane tudi po hrbtu.

Če zasledujemo uspehe Hitrotkala naprej, vidimo, da

so letos februarja delovni ljudje Hitrotkala sprejeli in navdušeno pozdravili statut podjetja, ki pomeni novo zmago tega našega tekstilnega giganta. Slovesnost ob sprejemanju statuta pa je nepremišljeno pokvaril direktor kontrole kvalitete, ki je glasno povedal, da so včeraj odkrili pri pregledovanju nekaj tisoč nedrčkov, ki imajo levo polovico za deset centimetrov krajšo od desne.

12. marca so delovni ljudje Hitrotkala spet slavili zmago. Tega dne so se namreč v tovarniški avli zbrali izvoljeni delegati, da bi podpisali samoupravni sporazum o delitvi in ugotavljanju dohodka ter osebnega dohodka. Ko je slovesnost dosegla vrhunec, je bilo slišati močno eksplozijo in prisotni so lahko po kovinskem zvenu ugotovili, da je

razneslo tovarniško centralno kurjavo, kajti med podpisniki je bil tudi delegat iz kurilnice, ki pa je v slavnostni vnemi pozabil vključiti avtomatiko.

Konec marca so podpisali sporazum o delitvi dohodka med temeljnimi organizacijami združenega dela in med delovno skupnostjo skupnih služb, četudi je sekretar podjetja že pred podpisom kislega obraza povedal, da gorji skladišče izdelkov, ker je poklicni gasilec v raztresenosti odvrnil cigaretni ogorek v skatlo s spalnimi srajcami.

V začetku aprila so samoupravljavci Hitrotkala sprejeli poslovnik o delu samoupravnih organov in takoj po sprejemu se je ojunail delegat iz temeljne organizacije konfekcija, ki je tako samoupravno zakričal na direktorja, da ga je lastna sapa odnesla skozi to-

varniška vrata.

V aprilu so neposredni proizvajalci Hitrotkala sprejeli in pospisali še samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih, statute posameznih temeljnih organizacij združenega dela, glasovali so za sindikalno listo ter za programe in potrebe samoupravnih interesnih skupnosti.

Tako so imeli vse samoupravne akte nared in za zaključek svojih uspehov je imel včeraj delavski svet podjetja slavnostno sejo, na kateri so se svetli obrazi delegatov vseh desetih temeljnih organizacij združenega dela spremenili v kisle kumare, ko je predsednik delavskega sveta podjetja povedal, da gre njihova tovarna zaradi slabega in nesolidnega poslovanja v likvidacijo.

TONI GASPERIČ